

CEIP ROSA DE GÁLVEZ

ISTITUTO COMPRENSIVO
GIOVANNI XXIII

Manchester
Metropolitan
University

EU PROGRAMME ERASMUS+ KA2 Strategic Partnerships

Project READ-COM

“Reading Communities from paper books to digital era”

Code 2019-1-ES01-KA201-063967

**ΤΕΛΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ ΤΩΝ
ΠΡΑΚΤΙΚΩΝ
ΑΝΑΓΝΩΣΗΣ ΣΤΗΝ ΠΡΟΣΧΟΛΙΚΗ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ**

Πανεπιστήμιο της Μάλαγα-Ισπανία

**Συντάχθηκε στη Μάλαγα τον Σεπτέμβριο του
2020**

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

1. <u>Εισαγωγή</u>	3
1.1. <u>Τρέχουσα κατάσταση παιδαγωγικής</u>	3
1.2. <u>Περιγραφή των συμμετεχόντων</u>	7
1.2.1. <u>Περιγραφή των δασκάλων προσχολικής εκπαίδευσης</u>	7
1.2.2. <u>Περιγραφή των οικογενειών</u>	21
2. <u>Διδακτικές μεθοδολογίες για την εκμάθηση της ανάγνωσης</u>	34
2.1. <u>Μεθοδολογίες διδασκαλίας</u>	36
2.2. <u>Ψυχοπαιδαγωγικές αρχές και μεθοδολογίες για την εκμάθηση της ανάγνωσης</u>	44
2.3. <u>Οργάνωση δραστηριοτήτων (προγραμματισμός ή προγραμματισμός, μαθησιακές εμπειρίες, ομαδοποίηση μαθητών)</u>	46
2.4. <u>Χώρος, υλικά και ανθρώπινοι πόροι</u>	49
2.5. <u>Εκτίμηση</u>	51
2.6. <u>Τύποι κειμένου</u>	53
3. <u>Ο ρόλος των οικογενειών στην ανάπτυξη της ανάγνωσης</u>	58
4. <u>Συμπεράσματα</u>	68
<u>βιβλιογραφικές αναφορές</u>	70
<u>παράρτημα</u>	71

1. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Αυτή η έκθεση συνθέτει τα αποτελέσματα των μελετών που πραγματοποιήθηκαν από καθέναν από τους εταίρους σχετικά με τις πρακτικές ανάγνωσης στην Προσχολική Εκπαίδευση. Έτσι, οι βασικές ιδέες σχετικά με την κατάσταση της παιδαγωγικής ανάγνωσης σε καθεμία από τις συμμετέχουσες χώρες (Ισπανία, Πορτογαλία, Ιταλία, Ελλάδα και Αγγλία) λαμβάνονται ως αφετηρία. Επιπλέον, παρουσιάζονται κοινωνικοδημογραφικά δεδομένα για τους δασκάλους και τις οικογένειες που συμμετείχαν σε αυτές τις μελέτες.

Στη συνέχεια, τα δεδομένα που λαμβάνονται αναλύονται με συγκριτικό τρόπο σε σχέση με ερωτήσεις σχετικά με τις μεθοδολογίες διδασκαλίας (μέθοδοι, οργάνωση δραστηριοτήτων, χωρικοί, υλικό και ανθρώπινοι πόροι, αξιολόγηση και τύποι κειμένων) και ο ρόλος των οικογενειών στην εκμάθηση της ανάγνωσης.

1.1. ΤΡΕΧΟΥΣΑ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΗΣ ΑΝΑΓΝΩΣΗΣ

Στην επόμενη ενότητα, αναλύουμε τις πιο αξιοσημείωτες πτυχές της παιδαγωγικής μάθησης στο στάδιο 0-6 ετών σε κάθε ένα από τα πλαίσια όπου διεξήχθη αυτό το έργο.

Ισπανία (UMA-CEIP Rosa de Gálvez)

Στην περίπτωση της Ισπανίας, έχουμε δύο σαφώς διαφοροποιημένες εκπαιδευτικές πραγματικότητες που καθορίζουν τις μεθοδολογίες και τις στρατηγικές που χρησιμοποιούν οι εκπαιδευτικοί στις τάξεις τους.

Τα τελευταία χρόνια, μία από τις βασικές πτυχές της ποιότητας της εκπαίδευσης στην ανάπτυξη των εκπαιδευτικών πολιτικών ήταν η έναρξη (προσέγγιση) της ανάγνωσης και της γραφής στην Προσχολική Εκπαίδευση, ιδίως στο τελευταίο επίπεδο σε αυτό το στάδιο (5 χρόνια).

Η υποκίνηση της γνώσης των γραπτών κωδικών πρέπει να γίνεται με τη χρήση σημαντικών λέξεων και φράσεων, όπως τα ονόματα των παιδιών ή οι τίτλοι των ιστοριών. Σταδιακά και με ανεξάρτητο τρόπο, τα παιδιά θα χρησιμοποιούν διαφορετικούς πόρους για γραπτή γλώσσα όπως βιβλία, περιοδικά, εφημερίδες, διαφημιστικά φυλλάδια, ταξιδιωτικούς οδηγούς, αφίσες, ετικέτες προϊόντων και, φυσικά, τις διάφορες συσκευές που διατίθενται στη σημερινή γνώση και τεχνολογική κοινωνία. Μέσω της εμπειρίας της μορφής και του περιεχομένου αυτών των πόρων, τα παιδιά θα καταλάβουν ότι κάθε κείμενο παρουσιάζεται συνήθως σε ένα συγκεκριμένο μέσο. Η εμπειρία της ανάγνωσης δυνατά σε καθημερινή βάση διασφαλίζει ότι τα παιδιά

συμμετέχουν σε κοινές λογοτεχνικές πρακτικές σε αυτό το στάδιο - ανάγνωση, κατανόηση και ερμηνεία του περιεχομένου του κειμένου και εμπειρία μαγικών στιγμών όπου το κείμενο μετατρέπεται σε προφορική γλώσσα. Αυτό βοηθά τα παιδιά να κατανοήσουν τις λειτουργίες και τη δομή της γραπτής γλώσσας, καθώς και να αναπτύξουν σταδιακά τη χρήση τους.

Αυτές οι αναγνώσεις, που ακούστηκαν με ενδιαφέρον και προσοχή, ασχολούνται με όλα τα είδη κοινωνικών κειμένων και ανταποκρίνονται στις κοινωνικές και πολιτιστικές χρήσεις της γραπτής γλώσσας ως μέσο επικοινωνίας, ενημέρωσης και απόλαυσης, βοηθώντας σταδιακά τα παιδιά να κατανοήσουν τη σημαντική λειτουργία που εκπληρώνει. .

Melilla: λεπτομέρειες ενδιαφέροντος για αυτήν τη μελέτη (UGR)

Η Μελίλια έχει υψηλή πυκνότητα πληθυσμού, πολύ πάνω από τον μέσο όρο της Ισπανίας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης, και αυτό μεταφράζεται σε 100% επάγγελμα των τάξεων της Προσχολικής Εκπαίδευσης για τον δεύτερο κύκλο (2ος κύκλος) με αναλογία 28,7, την υψηλότερη στις ισπανικές κοινότητες (σε σύμφωνα με τις διατάξεις της προσθήκης, για τη Θέουτα και τη Μελίλια, της Έκθεσης 2019 σχετικά με την κατάσταση του εκπαιδευτικού συστήματος (Consejo Escolar del Estado, 2019).

Ένα άλλο ιδιαίτερο χαρακτηριστικό αυτής της περιοχής είναι η πολιτιστική της ποικιλομορφία, αποτέλεσμα των πληθυσμών της ευρωπαϊκής, Berber, Hindu, Gypsy και εβραϊκής καταγωγής. Αυτή η πολιτισμική ποικιλομορφία φέρνει μαζί της τη γλωσσική ποικιλομορφία, καθώς οι αντίστοιχες μητρικές γλώσσες των Ισπανών, Tamazight, Hindi, Romany και Haketia, είναι εντελώς διαφορετικές. Αν και αυτά τα τρία τελευταία δεν είναι ιδιαίτερα διαδεδομένα στις αντίστοιχες κοινότητες ομιλίας τους, οι δύο πρώτες αποτελούν τη γλωσσική πραγματικότητα των δύο πληθυσμιακών ομάδων, δημιουργώντας έτσι μεταφορές και παρεμβολές που χαρακτηρίζουν το γλωσσικό φαινόμενο των γλωσσών που έρχονται σε επαφή, πράγμα που σημαίνει ότι τα ισπανικά σε αυτήν την περιοχή εξελίσσονται με έναν ξεχωριστό τρόπο (Martín Ortega και Molina-García, στον τύπο).

Αυτή η ποικιλομορφία γλωσσών είναι η μεγαλύτερη δυσκολία που αντιμετωπίζουν οι εκπαιδευτικοί στη Μελίγια και, ως εκ τούτου, οι αρμόδιες αρχές βρίσκουν τρόπους για να παρέχουν συμπληρωματική ενίσχυση μέσω ενός προγράμματος εμβάπτισης γλωσσών που στοχεύει στην Προσχολική Εκπαίδευση.

Νομοθεσία Melilla (Βλέπε παράρτημα).

Πορτογαλία (Associação Jardim Escola João de Deus)

Σήμερα, καθοριστικός ρόλος στη μάθηση και τη σχολική επιτυχία αποδίδεται στην ανάγνωση. Φαίνεται επίσης συμφωνημένο ότι η έκθεση σε ένα περιβάλλον που ευνοεί

την ανάγνωση από νεαρή ηλικία δεν είναι μόνο ένας διευκολυντής, αλλά και ένας καταλύτης για αυτήν τη διαδικασία. Όσο πιο γρήγορα και πιο συχνά τα παιδιά έρχονται σε επαφή με την ανάγνωση ή, μάλλον, με τη χαρά της ανάγνωσης, το

πιο εμφανής πρόοδος στην ανάπτυξη των δεξιοτήτων επικοινωνίας του ατόμου θα είναι.

Τέλος, στο τρέχον πλαίσιο επικοινωνίας, η πορτογαλική έκθεση επισημαίνει το ρόλο που πρέπει να διαδραματίσουν οι τεχνολογίες ως εκπαιδευτικό εργαλείο.

Νομοθεσία της Πορτογαλίας (βλέπε προσάρτημα).

Ιταλία (Centro Machiavelli - Istituto Comprensivo Statale Giovanni XXIII)

Ένα από τα πιο σημαντικά στοιχεία των μαθητών που διαβάζουν τακτικά είναι ο ρόλος της οικογένειας. Μελέτες αποκαλύπτουν την ισχυρή σχέση μεταξύ οικογενειακού περιβάλλοντος και στάσης απέναντι στην ανάγνωση που αποδεικνύουν τα παιδιά και οι νέοι. Η οικογένεια είναι η αιτία που αφυπνίζει το γούστο των παιδιών για ανάγνωση, τους ενθαρρύνει να διαβάσουν και να είναι παθιασμένοι με αυτό.

Έχοντας κατά νου αυτή τη βασική ιδέα, ότι η εθνική διοίκηση στην Ιταλία έχει αναπτύξει διάφορα προγράμματα σχετικά με την εκπαίδευση ανάγνωσης για τους γονείς, και με την πάροδο του χρόνου, αυτά έχουν καθιερωθεί και είναι αποτελεσματικές πρακτικές.

Σε σύγκριση με τη συνάφεια του οικογενειακού περιβάλλοντος, το σχολείο φαίνεται να παίζει δευτερεύοντα ρόλο στην ενθάρρυνση των παιδιών να έχουν ένα υγιές πάθος για την ανάγνωση. Στο εκπαιδευτικό πλαίσιο, η ανάγνωση θεωρείται κυρίως από τους μαθητές ως αφοσίωση στη μελέτη (ειδικά από εφήβους).

Σε σχέση με την τρέχουσα νομοθετική κατάσταση, περιγράφεται ένα εκπαιδευτικό σύστημα που ενσωματώνει ηλικίες 0-6 και λειτουργεί πλήρως από το εθνικό Υπουργείο Παιδείας. Προς το παρόν, οι υπηρεσίες για 0-3 χρόνια ρυθμίζονται και διαχειρίζονται περιφερειακά.

Νομοθεσία της Ιταλίας (βλέπε προσάρτημα).

Ελλάδα (Ινστιτούτο Τεχνολογίας Υπολογιστών και Εκδόσεων Διοφάντος)

Στο ελληνικό εκπαιδευτικό σύστημα, τα προσχολικά προγράμματα εστιάζονται στην ανάπτυξη αναδυόμενων δεξιοτήτων παιδικής παιδείας μέσω εμπειριών παιχνιδιού, παρά στη συστηματική εκπαίδευση στη φωνητική ή στη διδασκαλία του αλφαβήτου. Ως εκ τούτου, η προώθηση της ανάπτυξης αναδυόμενων δεξιοτήτων γραμματισμού μέσω παιχνιδιάρικων δραστηριοτήτων είναι μια σημαντική λειτουργία των προσχολικών ιδρυμάτων, παρέχοντας μια βάση για την επίσημη διδασκαλία της ανάγνωσης στο μεταγενέστερο στάδιο της Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης.

Ελληνική νομοθεσία (βλ. Προσάρτημα).

Αγγλία (Μητροπολιτικό Πανεπιστήμιο του Μάντσεστερ)

Το Early Stage Foundation Stage Framework (EYFS) (DfE, 2017) θέτει πρότυπα για τη μάθηση, την ανάπτυξη και τη φροντίδα των παιδιών από τη γέννηση έως τα 5 χρόνια. Προσδιορίζει επτά τομείς μάθησης, ένας από τους κύριους τομείς είναι «Επικοινωνία και Γλώσσα». Ένας από τους συγκεκριμένους τομείς είναι "Αλφαριθμητισμός". Το EYFS βασίζεται στην κοινωνικοπολιτισμική θεωρία και στο έργο του Vygotsky.

- **Επικοινωνία και Γλώσσα** : θα πρέπει να παρέχονται ευκαιρίες που θα επιτρέπουν στα παιδιά να βιώσουν ένα πλούσιο γλωσσικό περιβάλλον. να αναπτύξουν την αυτοπεποίθηση και τις δεξιότητές τους στην έκφραση. και να μιλούν και να ακούν σε μια σειρά καταστάσεις »(DfE, 2017: σ. 8).
- **Αλφαριθμητισμός** : τα παιδιά πρέπει να ενθαρρύνονται να συνδέουν ήχους και γράμματα και να αρχίζουν να διαβάζουν και να γράφουν. Τα παιδιά πρέπει να έχουν πρόσβαση σε ένα ευρύ φάσμα ανάγνωσης υλικά (βιβλία, ποιήματα και άλλα γραπτά υλικά) για να πυροδοτήσουν το ενδιαφέρον τους »(DfE, 2017: σ. 8).
- **Διαβάζοντας** : τα παιδιά διαβάζουν και κατανοούν απλές προτάσεις. Χρησιμοποιούν φωνητικές γνώσεις για να αποκωδικοποιούν τις τυπικές λέξεις και να τις διαβάζουν με ακρίβεια. Διαβάζουν επίσης μερικές κοινές μη τυπικές λέξεις. Δείχνουν κατανόηση όταν μιλούν με άλλους για αυτό που έχουν διαβάσει. (DfE, 2017: σ. 11).

1.2. ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΩΝ ΣΥΜΜΕΤΕΧΟΝΤΩΝ

Αυτή η ενότητα περιγράφει τα δείγματα τόσο των δασκάλων όσο και των οικογενειών μαθητών προσχολικής εκπαίδευσης που συμμετείχαν σε αυτήν την έρευνα συμπληρώνοντας ένα ερωτηματολόγιο που ετοίμασε η ομάδα του Πανεπιστημίου της Μάλαγα.

1.2.1. ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΩΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ ΠΡΟΣΧΟΛΙΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ

Το συνολικό δείγμα των εκπαιδευτικών προσχολικής εκπαίδευσης είναι 655.

Τα βασικά πλεονεκτήματα και αδυναμίες που βρέθηκαν στα δείγματα για καθέναν από τους συμμετέχοντες εταίρους παρουσιάζονται παρακάτω.

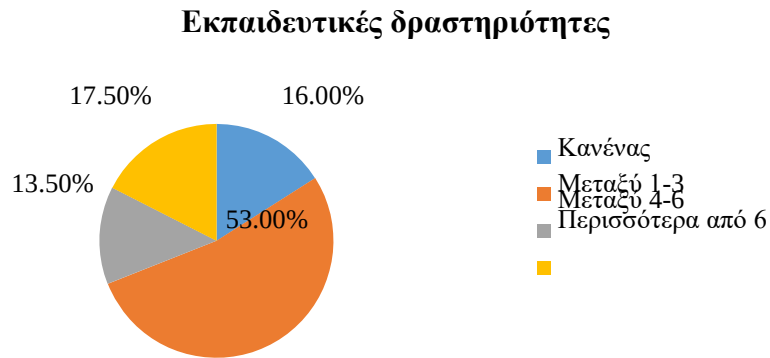
Ισπανία (UMA-CEIP Rosa de Gálvez)

Αριθμός εκπαιδευτικών: 200

Επιλέχθηκε ένα δείγμα 200 δασκάλων προσχολικής ηλικίας από την επαρχία της Μάλαγα. Οι περισσότεροι συμμετέχοντες είναι γυναίκες (94%). Το 42,2% είναι μεταξύ 36 και 45 ετών, 28,1% μεταξύ 46 και 55 ετών, 15,6% μεταξύ 26 και 35 ετών, 12,1% άνω των 55 ετών και 2% κάτω των 26 ετών. Όσον αφορά τα έτη εμπειρίας, η πλειοψηφία είναι μεταξύ 21 και 25 ετών (25,6%) και βρίσκουμε μόνο 8,5% μεταξύ 0 και 5.

Σε σχέση με τον τύπο του κέντρου όπου βρίσκονται οι συμμετέχοντες εκπαιδευτικοί, οι περισσότεροι βρίσκονται σε αστικές περιοχές (92%) και μια μειονότητα σε αγροτικές περιοχές (8%). Από αυτά, το 90,5% είναι δημόσιο, το 9% οργανωμένο και το 0,5% ιδιωτικό. Το 31% των εκπαιδευτικών εργάζονται σε δίγλωσσα κέντρα και το 18,5% σε εκπαιδευτικά κέντρα αποζημιώσεων.

Στη συνέχεια, η εκπαίδευση θα αναλυθεί από δύο διαφορετικές διαστάσεις: την ακαδημαϊκή κατάρτιση και τον αριθμό των δραστηριοτήτων κατάρτισης που έχουν πραγματοποιήσει οι εκπαιδευτικοί τα τελευταία 5 χρόνια. Ο υψηλότερος βαθμός σπουδών που έχει αντιστοιχεί σε πτυχίο (23,1%), μόνο το 5,5% έχει το τρέχον πτυχίο (η ελάχιστη προϋπόθεση ήταν προηγουμένως ένα δίπλωμα). Αυτά τα προσόντα του επέτρεψαν να είναι ειδικευμένοι δάσκαλοι στην Εκπαίδευση στην Προσχολική Παιδεία (89,4%) Όσον αφορά τον αριθμό των εκπαιδευτικών δραστηριοτήτων, το 16% δεν έχει πραγματοποιήσει εκπαιδευτική δραστηριότητα, το 53% έχει πραγματοποιήσει μεταξύ 1 και 3 δραστηριοτήτων, το 13,5% έχει πραγματοποιήσει μεταξύ 4 και 6 και 17,5% περισσότερες από 6 δραστηριότητες (Σχήμα 1).

Φιγούρα 1. Τομεακό διάγραμμα των εκπαιδευτικών δραστηριοτήτων που πραγματοποιήθηκαν τα τελευταία 4 χρόνια

Το ποσοστό είναι παρόμοιο ανάλογα με το μάθημα όπου είναι δάσκαλοι ή αν είναι εκπαιδευτικοί υποστήριξης, με συνολικά 80,8% εκπαιδευτικοί και 19,2% εκπαιδευτικοί υποστήριξης. Οι περισσότεροι από τους δασκάλους είναι σε 4 χρόνια (29,1%), ακολουθούμενο από 5 χρόνια (27,6%) και 3 χρόνια (24,1%).

Οι εκπαιδευτικοί χρησιμοποιούν μια εκλεκτική μεθοδολογία των διαφόρων μεθοδολογιών για την εκμάθηση της ανάγνωσης, καθώς δείχνουν ότι χρησιμοποιούν περισσότερες από μία από αυτές. Έτσι, η πιο συχνή είναι η φωνολογική ευαισθητοποίηση (το 65,1% υποδεικνύει τη χρήση της στην τάξη), ακολουθούμενη από τη μεικτή μέθοδο (52,3%), τον κονστρουκτιβισμό (47,7%), τη συλλαβική μέθοδο (25,6%), τη συνολική μέθοδο (22,6%), η φωνητική μέθοδος (21,5%) και τέλος η αλφαβητική μέθοδος (20,5%).

Γι' αυτό, πολλοί βασίζονται σε μια μεγάλη ποικιλία κειμένων, τα πιο χρησιμοποιημένα είναι αυτά του τύπου της έκθεσης (69,3%), ακολουθούμενα από τα λογοτεχνικά (66,8%), τα αριθμητικά (65,8%), τα πληροφοριακά (58,3%) και προδιαγραφικό (45,2%).

Όσον αφορά τις πρακτικές δυσκολίες στην ανάγνωση, οφείλονται κυρίως στην προφορική και γραπτή κατανόηση που αναπτύσσουν οι μαθητές (αυτό υποδεικνύεται από το 45,7% του διδακτικού προσωπικού σχετικά με το καθένα), ακολουθούμενο από πτυχές που σχετίζονται με την τεχνική ανάγνωσης (37,25%) και τη βελτίωση η γεύση ανάγνωσης (24,6%).

Κατά τον ίδιο τρόπο, για την προώθηση της ανάγνωσης, τα υλικά που χρησιμοποιούν περισσότερο στην τάξη είναι τα υλικά που παράγονται από τους μαθητές στη βιβλιοθήκη της τάξης (75,4%), βιβλία βιβλιοθήκης στην τάξη (74,9%), βιβλία που φέρνουν από το σπίτι (56,8%), υλικό σχολικής βιβλιοθήκης (57,3%) και ανάγνωση

σχολικού βιβλίου (51,8%).

Το 94,4% των εκπαιδευτικών δηλώνουν ότι στο κέντρο τους, οι εκπαιδευτικοί θεσπίζουν μέτρα για την προώθηση της πρόσβασης στην ανάγνωση, τόσο στο σχολείο όσο και στην οικογένεια, για την παροχή ενός περιβάλλοντος

που ενθαρρύνει και καλεί τα παιδιά να διαβάσουν και στα δύο πλαίσια. Το 55,6% δηλώνει ότι ήταν σε κέντρα με καινοτόμες πρακτικές και το 38,3% συμμετείχε σε Θεσμικά ή Διοικητικά Έργα σχετικά με τη διδασκαλία της ανάγνωσης. Το 34,2% αναφέρει ότι στο κέντρο όπου εργάστηκαν ή εργάστηκαν, υπάρχει μια μέθοδος ανάγνωσης που καθορίζεται από το σχολείο (Πίνακας 1).

Τραπέζι 1.

Πλεονεκτήματα και αδυναμίες συμμετέχοντες εκπαιδευτικοί UMA-CEIP Rosa de Gálvez

ΔΥΝΑΤΑ ΣΗΜΕΙΑ	ΑΔΥΝΑΜΙΕΣ
Διδακτική εμπειρία (25,6% με 21-25 χρόνια εμπειρίας)	Λίγοι συνεχίζουν την μεταπτυχιακή εκπαίδευση (21,6%)
Δίγλωσσο κέντρα (31%)	Οι εκπαιδευτικοί είναι κυρίως γυναίκες (94%)
Οι εκπαιδευτικοί κάνουν συνεχή εκπαίδευση (31%)	Λίγα εκπαιδευτικά κέντρα αποζημιώσεων (18,5%)
Είναι εκπαιδευτικοί των μαθημάτων τους (80,8%)	Τα περισσότερα αστικά κέντρα (92%)

Μελίλια (UGR)

Αριθμός εκπαιδευτικών: 19

Επιλέχθηκε ένα δείγμα 19 δασκάλων της πρώιμης παιδικής ηλικίας από τη Melilla. Όλοι οι συμμετέχοντες είναι γυναίκες. Όσον αφορά την ηλικία, το 50% αυτών είναι μεταξύ 36 και 45 ετών, 22,2% μεταξύ 46 και 55 ετών, 11,1% μεταξύ 26 και 35 ετών και 16,7% άνω των 55 ετών.

Όσον αφορά τα έτη εμπειρίας, η πλειοψηφία είναι μεταξύ 16 και 20 ετών (44,4%) και βρίσκουμε μόνο 5,6% μεταξύ 21 και 25. Αλλά αν λάβουμε υπόψη τα έτη διδασκαλίας στο στάδιο των Βρεφών, κυριαρχούν εκείνοι οι δάσκαλοι που διδάσκουν σε αυτό το στάδιο μεταξύ 11 και 15 ετών (50%), ακολουθούμενοι από αυτούς που έχουν συσσωρευτεί μεταξύ 16 και 20 ετών στα Βρέφη (22,3%). Αυτό διασφαλίζει ότι ένας μεγάλος αριθμός επαγγελματιών που ερωτήθηκαν γνωρίζουν τη διδακτική απόδοση για

αυτές τις πρώτες ηλικίες,

εκτός από το γεγονός ότι είναι όλοι ειδικοί σε αυτό το στάδιο της πρώιμης παιδικής εκπαίδευσης, αν και ένα ποσοστό 38,9% εργάζεται ως εκπαιδευτικοί υποστήριξης σε αυτό το στάδιο και δεν διδάσκουν κανένα μάθημα προς το παρόν.

Το 27,8% αυτών των εκπαιδευτικών έχουν άλλες ειδικότητες διδασκαλίας, μεταξύ των οποίων, το πιο πολυάριθμο είναι Ξένες Γλώσσες (16,7%), το υπόλοιπο κατανέμεται εξίσου μεταξύ Θεραπευτικής Παιδαγωγικής και Μουσικής (5,6% το καθένα).

Από την άλλη πλευρά, τα μαθήματα που διδάσκουν ποικίλλουν: ένα 22,2% σε μαθητές 0 και 4 ετών, αλλά ο μεγαλύτερος αριθμός είναι με μαθητές 5 ετών (38,9%) και ο ανήλικος με 3 ετών (16,7%).

Σε σχέση με το είδος του κέντρου όπου βρίσκονται οι συμμετέχοντες εκπαιδευτικοί, οι περισσότεροι από αυτούς είναι δημόσια κέντρα (88,9%) και μια μειονότητα σε ιδιωτικά κέντρα (11,1%). Το 11,1% των εκπαιδευτικών εργάζονται σε δίγλωσσα κέντρα και το 11,1% επίσης σε εκπαιδευτικά κέντρα αποζημιώσεων.

Λαμβάνοντας υπόψη τη σημασία της συνεχούς κατάρτισης των επαγγελματιών της διδασκαλίας, ζητήθηκε από τους δασκάλους της πρώιμης παιδικής ηλικίας να αναφέρουν τον αριθμό των δράσεων κατάρτισης που σχετίζονται με τη γλωσσική ικανότητα που πραγματοποίησαν τα τελευταία 5 χρόνια: αυτοί που έκαναν μεταξύ μιας και τριών δράσεων (61,1%) ξεχώρισαν, Ακολούθησαν εκείνοι που έκαναν μεταξύ τεσσάρων και έξι (22,2%) και, το πιο ανησυχητικό, το 16,7% των συμμετεχόντων απάντησαν ότι δεν είχαν πραγματοποιήσει κανένα μάθημα.

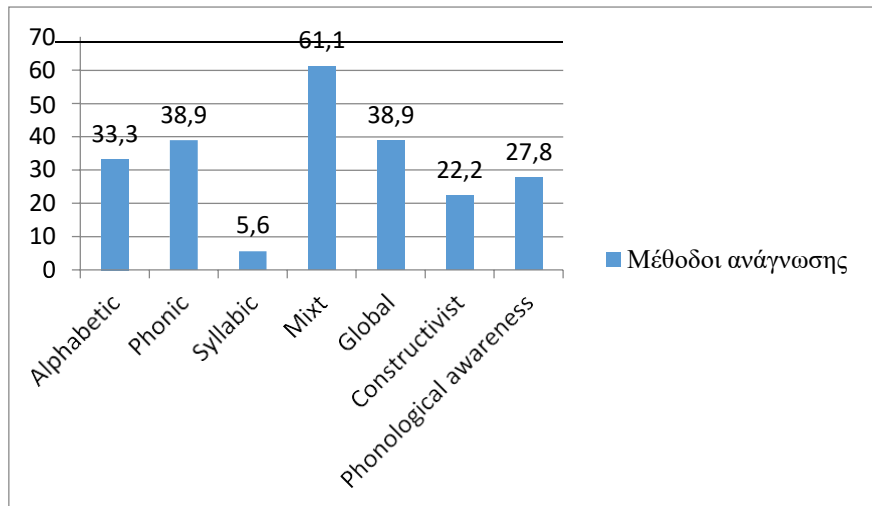
Αυτό το τελευταίο ποσοστό είναι εκπληκτικό δεδομένης της δυσκολίας στις επικοινωνιακές δεξιότητες, μεταξύ των οποίων η γλωσσική που έχουν οι μαθητές της Μελίγια, είτε για την έλλειψη γνώσης των ισπανικών είτε για τα κοινωνικοοικονομικά και πολιτιστικά χαρακτηριστικά τους, βρίσκουμε κάποια έλλειψη κινήτρων για αυτά τα εκπαιδευτικά πτυχές. Για αυτούς τους λόγους, είναι πολύ σημαντικό να εκπαιδεύσετε τους δασκάλους της Σχολής Πρώιμης Εκπαίδευσης σε γλωσσικές ικανότητες προκειμένου να ξεκινήσουν οι μαθητές στη γνώση της ισπανικής γλώσσας, καθώς αυτό θα έχει επιπτώσεις στην εκπαιδευτική τους ανάπτυξη και ακόμη και στον ολοκληρωμένο σχηματισμό τους ως άτομο (Πίνακας 2).

Πίνακας 2.

Πλεονεκτήματα και αδυναμίες συμμετέχοντες εκπαιδευτικοί UGR (Melilla)

ΔΥΝΑΤΑ ΣΗΜΕΙΑ	ΑΔΥΝΑΜΙΕΣ
Χρόνια εμπειρίας (72,3% είναι μεταξύ 11 και 20 ετών εμπειρίας). Τα μαθήματα που διδάσκουν ποικίλουν: 0-4 ετών (22,2%), 5 έτη (38,9%), 3 έτη (16,7%).	Δεν επαρκεί μόνο το 61% των εκπαιδευτικών που πραγματοποιήθηκαν μεταξύ μιας και τριών δράσεων, δεδομένης της δυσκολίας των επικοινωνιακών ικανοτήτων που έχουν πολλοί μαθητές της Σχολής Βρεφών στη Μελίγια.
Οι εκπαιδευτικοί χρησιμοποιούν μια εκλεκτική μεθοδολογία για την ανάγνωση της μάθησης: 1η, μικτή μέθοδος. 2ο, Φωνικό και παγκόσμιο. 3ο, αλφαβητικά ... Ποικίλες r eading πόρους: η βιβλιοθήκη τάξη (100%)? εγχειρίδιο (88,9%); βιβλίο από την τάξη (83,3%) βιβλιοθήκη της πόλης (50%) κράτηση από το σπίτι (27,8%).	Το 16,7% των εκπαιδευτικών δεν έχει πραγματοποιήσει κανένα μάθημα που σχετίζεται με τη γλωσσική ικανότητα τα τελευταία 5 χρόνια.
Το 94,4% δηλώνει ότι στο κέντρο τους, οι εκπαιδευτικοί θεσπίζουν μέτρα για την προώθηση της πρόσβασης στην ανάγνωση (σχολείο και οικογένεια): καινοτόμες πρακτικές και θεσμικά σχέδια διδασκαλίας ανάγνωσης. ανταλλαγή εμπειρίες ανάγνωσης (66,7%).	Πρακτικές δυσκολίες των φοιτητών σε: 1 ^η προφορική και γραπτή κατανόηση (72,2%)? 2 τεχνική ^{δευτέρα} ανάγνωση (22,2%)? 3 ^η βελτίωση της γεύσης ανάγνωση (11,1%).
Ποικιλία συντονισμένων δράσεων Παιδική Εκπαίδευση-Δημοτικό Σχολείο: έργα και εκπαιδευτικό υλικό κοινής δράσης. και να μοιραστείτε στόχους, μεθοδολογία, ρουτίνες, αξιολόγηση και πόρους (72,2%, και οι δύο).	---

Οι εκπαιδευτικοί χρησιμοποιούν μια εκλεκτική μεθοδολογία των διαφόρων μεθοδολογιών για την εκμάθηση της ανάγνωσης καθώς δείχνουν ότι χρησιμοποιούν περισσότερες από μία από αυτές (βλ. Σχήμα 2). Έτσι, η πιο συχνή είναι η μικτή μέθοδος

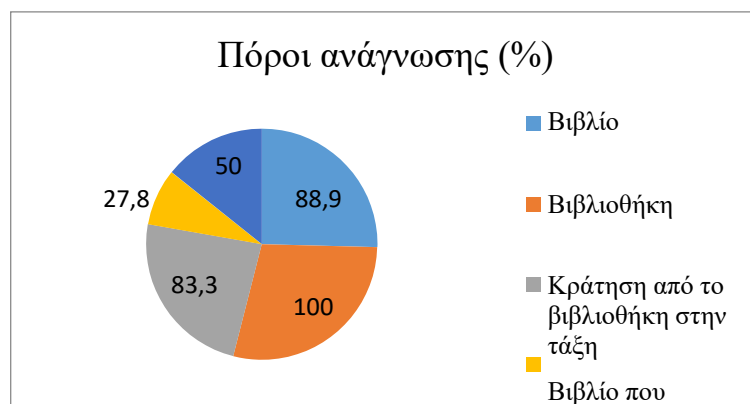

(61,1%) και η τελευταία είναι η συλλαβική μέθοδος (5,6%).

Σχήμα 2. Μεθοδολογίες για την εκμάθηση της ανάγνωσης

Όσον αφορά τις πρακτικές δυσκολίες στην ανάγνωση, οφείλονται κυρίως στην προφορική και γραπτή κατανόηση που αναπτύσσουν οι μαθητές (αυτό υποδηλώνεται από το 72,2% και το 50% του διδακτικού προσωπικού για κάθε έναν), ακολουθούμενο από πτυχές που σχετίζονται με την τεχνική ανάγνωσης (22,2%) και βελτίωση της γεύσης ανάγνωσης (11,1%).

Προκειμένου να προωθηθεί η ανάγνωση, στο Σχήμα 3 παρουσιάζονται τα υλικά που χρησιμοποιούν στις περισσότερες περιπτώσεις. Στην τάξη, έχουν το υλικό που παράγεται από τους μαθητές στη βιβλιοθήκη της τάξης (100%), ακολουθούμενο από την ανάγνωση εγχειριδίου (88,9%), το λιγότερο χρησιμοποιούμενο είναι τα

βιβλία που φέρνουν από το σπίτι (27,8%).

Σχήμα 3. Πόροι για την προώθηση της ανάγνωσης (%)

Το 94,4% των εκπαιδευτικών δηλώνει ότι στο κέντρο τους, οι εκπαιδευτικοί θεσπίζουν μέτρα για την προώθηση της πρόσβασης στην ανάγνωση, τόσο στο σχολείο όσο και στην οικογένεια, για να παρέχουν ένα περιβάλλον που ενθαρρύνει και καλεί τα παιδιά να διαβάσουν και στα δύο πλαίσια. Το 55% δηλώνει ότι ήταν σε κέντρα με καινοτόμες πρακτικές και το 38,9% συμμετείχε σε Θεσμικά ή Διοικητικά Προγράμματα που σχετίζονται με τη διδασκαλία της ανάγνωσης. Το 27,8% αναφέρει ότι στο κέντρο όπου εργάστηκαν ή εργάστηκαν, υπάρχει μια μέθοδος ανάγνωσης που καθορίζεται από το σχολείο.

Όσον αφορά τις συντονισμένες δράσεις μεταξύ της σκηνής του Βρεφικού Σχολείου και του πρώτου έτους του Δημοτικού Σχολείου στο ίδιο κέντρο προκειμένου να ενθαρρυνθεί η ανάγνωση, ο Πίνακας 3 αντικατοπτρίζει την ποικιλία των ενεργειών που έχουν αναληφθεί.

Πίνακας 3.

Δράσεις συντονισμού ανάμεσα στα στάδια της πρώιμης παιδικής εκπαίδευσης και της πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης στο ίδιο σχολικό κέντρο

Δράση	Ποσοστό των δηλώσεων
1. Σχεδιασμός έργων και διδακτικών υλικών βάσει γραμμών κοινής δράσης.	72.2
2. Μοιραστείτε στόχους, μεθοδολογία εργασίας, ομαδοποιήσεις, ρουτίνες, αξιολόγηση και πόροι.	72.2
3. Προγραμματίστε τακτικές συναντήσεις καθ' όλη τη διάρκεια του μαθήματος για να ενοποιήσετε κριτήρια και ενέργειες μεταξύ των δύο σταδίων.	55.6
4. Ανταλλάξτε εμπειρίες ανάγνωσης σε ορισμένα επίπεδα με άλλους.	66.7
5. Διενέργεια κοινών δραστηριοτήτων μεταξύ των μαθητών των δύο επιπέδων (χορηγία από τους αναγνώστες, επισκέψεις στην τάξη και τις εγκαταστάσεις της, που μοιράζονται την εσοχή ή τις συνελεύσεις στην τάξη, λέει η εμπειρία των μαθητών από το 1 ^ο έως το 5 ^ο έτος).	44.4

Πορτογαλία (Associação Jardim Escola João de Deus)

Αριθμός εκπαιδευτικών: 135

Επιλέξαμε 135 δασκάλους νηπιαγωγείου από ολόκληρη τη χώρα που εργάζονται σήμερα στα νηπιαγωγεία João de Deus (Σχήμα 4).

Σχήμα 4. Τοποθεσία νηπιαγωγείων João de Deus.

Αναλύοντας αυτά τα δεδομένα συμπεραίνουμε ότι το μεγαλύτερο μέρος αυτών των νηπιαγωγών είναι γυναίκες (91,1%) και η μέση ηλικία τους είναι μεταξύ 36 και 45 ετών. Συμπεραίνουμε επίσης ότι μόλις το 3,7% των νεότερων εκπαιδευτικών συμπλήρωσε αυτό το ερωτηματολόγιο (Πίνακας 4).

Όσον αφορά την εργασιακή τους εμπειρία (Πίνακας 5), καταλήξαμε στο συμπέρασμα ότι οι πιο αντιπροσωπευτικοί τομείς είναι: 31,9% έχουν πάνω από 25 χρόνια εργασιακής εμπειρίας και 23,7% έχουν λιγότερη από πέντε χρόνια εργασιακής εμπειρίας.

Πίνακας 4. <i>Ηλικία</i>	%	Πίνακας 5. <i>Εργασιακή εμπειρία</i>	%
Κάτω των 26 ετών	3.7%	Από 0 έως 5 ετών	23.7%
Από 26 έως 35 ετών	23.0%	Από 6 έως 10 χρόνια	5.9%
Από 36 έως 45 ετών	31.9%	Από 11 έως 15 ετών	15.6%
Από 46 έως 55 ετών	23.0%	Από 16 έως 20 χρόνια	11.9%
Πάνω από 55 ετών	18.5%	Από 21 έως 25 χρόνια	11.1%
		Μετρώντας περισσότερα από 25 χρόνια	31.9%

Όσον αφορά τη θεσμική τοπολογία, το ερωτηματολόγιο τέθηκε σε εφαρμογή μόνο σε ένα ίδρυμα του ιδιωτικού τομέα που διαχειρίζεται διάφορα νηπιαγωγεία στην Πορτογαλία. Σε αυτό το θέμα, το 72,6% εκείνων που απάντησαν στο ερωτηματολόγιο ζουν σε μεγάλες πόλεις και μόλις το 6,7% εργάζονται σε αγροτικές περιοχές. Αρκεί να πούμε ότι 0,7% εργάζονται σε δίγλωσσο νηπιαγωγείο και 2,2% εργάζονται σε σχολεία εκπαιδευτικών αποζημιώσεων.

Θα αναλύσουμε στη συνέχεια το εκπαιδευτικό υπόβαθρο των δασκάλων του νηπιαγωγείου και τον αριθμό των μαθημάτων κατάρτισης που παρακολούθησαν τα τελευταία πέντε χρόνια.

Σύμφωνα με το εκπαιδευτικό τους υπόβαθρο, μπορούμε να επιβεβαιώσουμε ότι το 69,6% έχει ΒΑ (προ-Μπολόνια). Παρ' όλα αυτά, το 26,7% έχουν μεταπτυχιακό τίτλο (2^{ος} κύκλος της Μπολόνια ή προ-Μπολόνια μεταπτυχιακός ειδικός).

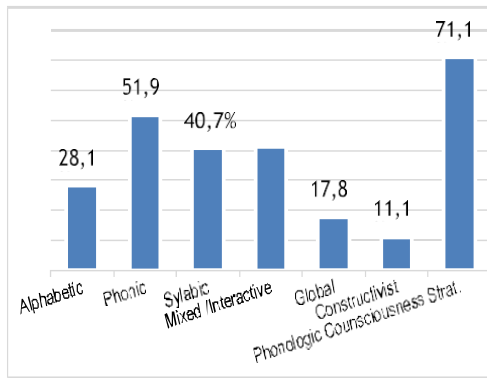
Λαμβάνοντας υπόψη ότι σήμερα στην Πορτογαλία, ότι ο βαθμός της προ-Μπολόνια νηπιαγωγός είναι τώρα δυνατό να επιτευχθεί στο δεύτερο του συστήματος της Μπολόνια (Μάστερ) και για την ολοκλήρωση των μελετών είναι υποχρεωτικό να έχουν τη ολοκλήρωση τη ΒΑ στο νηπιαγωγός (1^{ος} κύκλος). Σχεδόν το 70% των νηπιαγωγών παρακολούθησαν περισσότερα από έξι μαθήματα κατάρτισης στον τομέα της εμπειρογνωμοσύνης τους, αλλά από την άλλη πλευρά, το ένα τρίτο από αυτούς δεν παρακολούθησαν καθόλου εκπαίδευση.

Το μεγαλύτερο μέρος των δασκάλων του νηπιαγωγείου είναι ο εκπαιδευτικός που είναι υπεύθυνος για την τάξη (90,4%). Το 9,6% βοηθά τους δασκάλους του νηπιαγωγείου και το 1,5% έχουν μεταπτυχιακό στην Ειδική Αγωγή (ένα τρίτο). Σε κάθε περίπτωση, άλλες εξειδικεύσεις είναι επίσης αντιπροσωπευτικές όπως Ψυχολογία, Ψυχοπαιδαγωγική, Μαθηματικά, Υψηλές Κινητικές Δεξιότητες και Παιδαγωγική Εποπτεία.

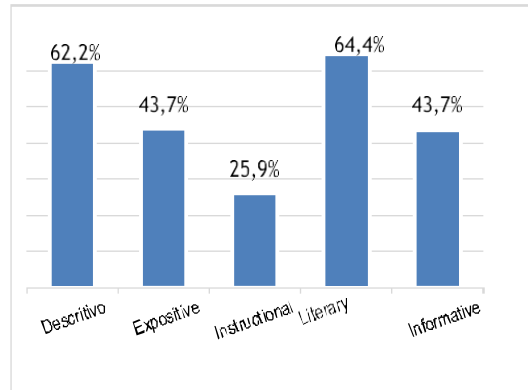
Οι Πορτογάλοι εκπαιδευτικοί νηπιαγωγείων που συμπλήρωσαν αυτό το ερωτηματολόγιο χρησιμοποιούν την εκλεκτική και διαφορετική μεθοδολογία στην αίθουσα διδασκαλίας για να παρακινήσουν τα παιδιά στη διαδικασία εκμάθησης ανάγνωσης.

Αναλύοντας το ακόλουθο γράφημα (Σχήμα 5), συμπεραίνουμε ότι η φωνολογική επίγνωση χρησιμοποιείται συχνά (71,1%). Χρησιμοποιείται η φωνητική μέθοδος (51,9%) και η μικτή / διαδραστική (41,5%). Η λιγότερο χρησιμοποιούμενη μέθοδος είναι η κονστρουκτιβιστική, επειδή μόνο το 11,1% των συμμετεχόντων αυτού του ερωτηματολογίου ανέφεραν ότι το χρησιμοποιούν.

Κατά τη διαδικασία της διδασκαλίας ανάγνωσης (Σχήμα 6), οι περισσότεροι συμμετέχοντες έδωσαν προτεραιότητα σε λογοτεχνικά κείμενα (64,4%) και περιγραφικά (62,2%). Το λιγότερο χρησιμοποιούμενο είναι το εκπαιδευτικό κείμενο (25,9%).

Σχήμα 5. Μαθαίνοντας την ανάγνωση

Σχήμα 6. Ποικιλομορφία των τύπων κειμένου

Οι περισσότεροι συμμετέχοντες αναφέρουν ότι έχουν δυσκολίες στην κατανόηση της ομιλίας (51,1%) και στη γραπτή κατανόηση (45,5%). Λίγο περισσότεροι από το ένα τέταρτο των συμμετεχόντων αναφέρουν ότι έχουν δυσκολίες στη χρήση τεχνικών ανάγνωσης και μόνο το 14,1% έχουν δυσκολίες που ξυπνούν το ενδιαφέρον για ανάγνωση. Οι περισσότεροι δάσκαλοι του νηπιαγωγείου ανέφεραν ότι χρησιμοποιούν βιβλία που φέρνουν τα παιδιά από το σπίτι τους για την προώθηση της ανάγνωσης (92,6%) και ένας σημαντικός αριθμός από αυτούς προτιμούν βιβλία από τη σχολική βιβλιοθήκη ή ακόμα και από τη βιβλιοθήκη της τάξης. Το σχολικό εγχειρίδιο είναι το λιγότερο προτιμώμενο από τους συμμετέχοντες (17%) και περισσότεροι από τους μισούς (54,1%) χρησιμοποιούν άλλα εκπαιδευτικά υλικά ανάγνωσης που δεν κατονομάστηκαν σε αυτό το ερωτηματολόγιο, όπως το "Cartilha Maternal", τα κινητά γράμματα και άλλα παιχνίδια (από 10% έως 13%) ή χρησιμοποιήστε τον υπολογιστή (6%).

Ιταλία (Centro Machiavelli - Istituto Comprensivo Statale Giovanni XXIII)

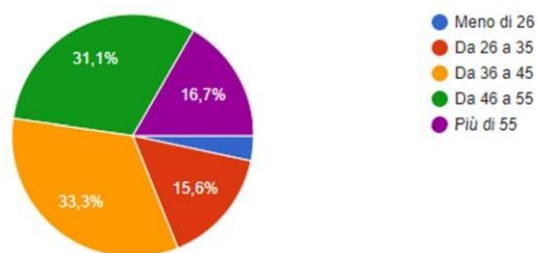
Αριθμός εκπαιδευτικών: 180

Το δείγμα για την έρευνα του READ-COM στην Ιταλία αποτελείται από 180 εκπαιδευτικούς που εργάζονται σε δημόσιους και ιδιωτικούς προσχολικούς σταθμούς δύο επαρχιών της Τοσκάνης, της Φλωρεντίας, συμπεριλαμβανομένου του Δήμου της Φλωρεντίας και της μητροπολιτικής περιοχής του, και του Αρέτσο, με τον Δήμο Terranuova Bracciolini και την περιοχή Valdarno . Σχεδόν το σύνολο του δείγματος αντιπροσωπεύεται από γυναίκες (97,8%). Δεδομένου ότι στην Ιταλία το καθεστώς προσόντων για πρόσβαση στο επάγγελμα του εκπαιδευτικού (τόσο για την Παιδική Εκπαίδευση όσο και για την Πρωτοβάθμια Εκπαίδευση) διέπεται από το Νόμο, όλοι οι συμμετέχοντες έχουν τους απαιτούμενους τίτλους, σύμφωνα με τη νομοθετική εξέλιξη στο χρόνο. Επομένως, έχουν τα διπλώματα "Magistrale " ή κοινωνικο-

ψυχοπαιδαγωγικού γυμνασίου, που έχουν επιτευχθεί εντός του σχολικού έτους 2001-2002 (DI 10 Μαρτίου 1997) ή πτυχίο παιδικής και πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης - "*Scienze della Formazione Primaria*" (Νόμος Ν. 169 , 30 Οκτωβρίου 2008, άρθρο 6). Επιπλέον, είναι ενδιαφέρον να σημειωθεί

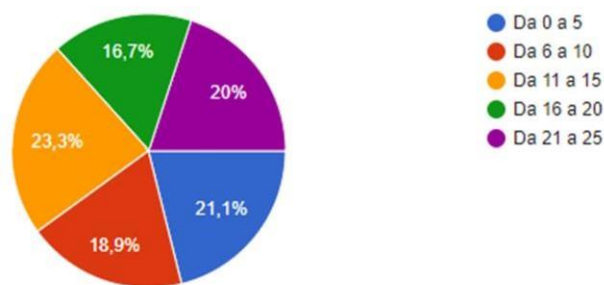
ότι από το υψηλότερο (και το πιο πρόσφατο) επίπεδο προσόντων που ανέφεραν οι εκπαιδευτικοί (8,9%) υπάρχουν συγκεκριμένα προσόντα μεταπτυχιακών σπουδών και ακαδημαϊκές εξειδικεύσεις σε προγράμματα υποστήριξης για παιδιά με ειδικές ανάγκες σε διαφορετικούς τομείς. Σύμφωνα με τις απαντήσεις που εντοπίστηκαν σχετικά με τον τύπο του κέντρου όπου βρίσκονται οι συμμετέχοντες εκπαιδευτικοί, οι περισσότεροι υποδεικνύονται από το δημόσιο σχολείο (63,9%), στο αστικό περιβάλλον (23,3%). Τα κέντρα που βρίσκονται σε αγροτικές περιοχές είναι το 7,8%. Το επιτευχθέν εύρος από τις άλλες επιλογές (*ιδιωτικό σχολείο · σχολείο που χρηματοδοτείται από ένα δημόσιο σύστημα κουπονιών · δίγλωσσο · εκπαιδευτική αποζημίωση*) που σχετίζεται με αυτό το στοιχείο είναι ίσο ή κατώτερο από 1%.

Το φάσμα ηλικίας των συμμετεχόντων παρουσιάζει τον επιπολασμό των πιο ώριμων εκπαιδευτικών: 33,30% Από 36 έως 45 ετών. 31,10% Από 46 έως 55 ετών 16,7% περισσότεροι άνω των 55 ετών 15,6% Από 26 έως 35 ετών 3,3% Κάτω των 26 ετών (Σχήμα 7).

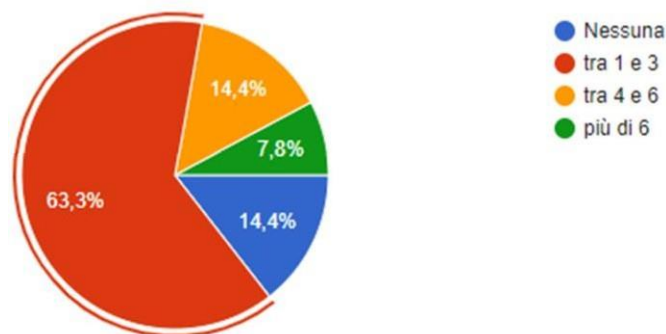
Σχήμα 7. Κατανομή ηλικίας συμμετεχόντων

Όσον αφορά τα έτη υπηρεσίας διδασκαλίας στα σχολεία, το δείγμα δείχνει: 21,1% Από 0 έως 5 ετών. 18,9% Από 6 έως 10 χρόνια. 23,30% Από 11 έως 15 ετών. 16,7% Από 16 έως 20 χρόνια. 20% Από 21 έως 25 χρόνια (Σχήμα 8). Όσον αφορά την περίεργη εμπειρία του δείγματος των εκπαιδευτικών στην Παιδική Εκπαίδευση, περιλαμβάνεται σε ένα εύρος από το ελάχιστο 1 έτος εμπειρίας έως το μέγιστο των 37 ετών εμπειρίας στον εκπαιδευτικό τομέα που επικεντρώνεται στο ερωτηματολόγιο.

Σχήμα 8. Χρόνια διδακτικών υπηρεσιών

Η εκπαίδευση των εκπαιδευτικών διερευνήθηκε λαμβάνοντας υπόψη τον αριθμό των δράσεων για τη γλωσσική ικανότητα στις οποίες συμμετείχαν τα τελευταία 5 χρόνια: η πλειοψηφία παρακολούθησε μεταξύ 1 και 3 (63,3%) εκπαιδευτικές δράσεις, το 14,4% συμμετείχε μεταξύ 4 και 6 δράσεων και 7,8% περισσότερες από 6 ενέργειες. Οι εκπαιδευτικοί που δεν παρακολούθησαν προγράμματα κατάρτισης είναι 14,4% (Βλέπε Σχήμα 9).

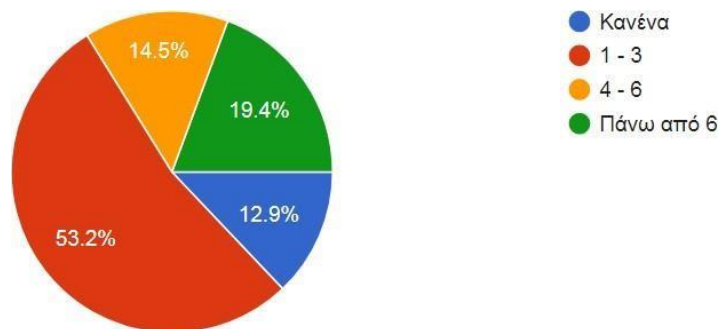
Σχήμα 9. Κατάρτιση εκπαιδευτικών τα τελευταία 5 χρόνια σχετικά με τη γλωσσική ικανότητα

Στη συνέχεια, σχετικά με τις εξειδικεύσεις τους, το 66,6% του δείγματος δεν απάντησε στην ερώτηση «Εάν είναι δάσκαλος», αλλά μεταξύ εκείνων που δηλώνουν ότι καλύπτουν αυτόν τον ρόλο, οι ενδεικτικές δραστηριότητες ήταν δάσκαλος για νεοαποσχολούμενους, για παιδιά με ειδικές ανάγκες ανάγκες, για αθλητικές εξωσχολικές δραστηριότητες. Το 14,4% των επαγγελματιών που αποτελούν ολόκληρο το δείγμα εκπροσωπείται από εκπαιδευτικούς υποστήριξης (π.χ. για ορθοφρενική υποστήριξη και / ή ψυχοφυσική υποστήριξη για παιδιά με ασθένειες ακοής ή όρασης).

Ελλάδα (Ινστιτούτο Τεχνολογίας Υπολογιστών και Εκδόσεων Διοφάντος)

Αριθμός εκπαιδευτικών: 121

Το ερωτηματολόγιο στάλθηκε σε εκατοντάδες σχολεία και απαντήθηκε από 121 εκπαιδευτικοί νηπιαγωγείου κυρίως από την Πάτρα, τη Θεσσαλονίκη και την Αθήνα. Όλες είναι γυναίκες, συγκεκριμένα το 99%. Λιγότερο από τους μισούς εκπαιδευτικούς (42%) είναι ηλικίας 46 έως 55 ετών, ακολουθούμενοι από εκπαιδευτικούς ηλικίας μεταξύ 36 και 45 ετών (21%). Όσον αφορά τους νεότερους δασκάλους, κάτω των 26 ετών, υπάρχει πολύ χαμηλό ποσοστό (1%). Όσον αφορά τις σπουδές τους, το 61% είναι απόφοιτοι 34% μεταπτυχιακά, 5% διδακτορικά. Όσον αφορά τη διδακτική εμπειρία, το 57% έχει περισσότερα από 16 χρόνια διδακτικής εμπειρίας. Όσον αφορά τα σεμινάρια που παρακολούθησαν, το 53% παρακολούθησε 1-3 σεμινάρια τα τελευταία πέντε χρόνια, όπως φαίνεται στο σχήμα 10. Σχεδόν όλοι δεν είναι εκπαιδευτικοί υποστήριξης (96%)

Σχήμα 10. Αριθμός σεμιναρίων που παρακολούθησαν τα τελευταία 5 χρόνια

Τα περισσότερα από αυτά (82%) διδάσκουν παιδιά ηλικίας 4 ετών και 5 ετών.

Οι εκπαιδευτικοί χρησιμοποιούν μια εκλεκτική μεθοδολογία των διαφόρων μεθοδολογιών για τη διδασκαλία δεξιοτήτων ανάγνωσης. Ο Πίνακας 6 συνοψίζει τις μεθοδολογίες και τις στρατηγικές ανάγνωσης για την ανάπτυξη της ικανότητας ανάγνωσης σε μαθητές προσχολικής εκπαίδευσης.

Πίνακας 6.

Μεθοδολογίες και στρατηγικές ανάγνωσης για την ανάπτυξη της ικανότητας ανάγνωσης

MORE USED METHODS	LESS USED METHODS
82% Phonological awareness	25% Alphabetic
46% Phonic	13% Constructivism
44% Mixed	
36% Syllabic	
31% Global	

Σε σχέση με τις πρακτικές δυσκολίες στην ανάγνωση, περιλαμβάνουν κυρίως τεχνικές ανάγνωσης (44%) γραπτή κατανόηση (36%) ακολουθούμενη από προφορική κατανόηση (34%). Δεν βλέπουν την προώθηση της Φιλαναγνωσίας (56%) ως ζήτημα, καθώς αναφέρεται ως δυσκολία μόνο κατά 24%. Δεν είναι σαφές εάν είναι επειδή δεν είναι κάτι που περιμένουν από τα παιδιά ή επειδή τα παιδιά αυτής της ηλικίας αγαπούν την ανάγνωση. Σύμφωνα με τις ίδιες γραμμές, για την προώθηση της ανάγνωσης, το υλικό που χρησιμοποιούν περισσότερο στην τάξη είναι από τη σχολική βιβλιοθήκη (83%) και τη βιβλιοθήκη τάξεων (82%) και τα βιβλία που έφεραν από το σπίτι (63%). Πολύ λίγοι χρησιμοποιούν κάποιο εγχειρίδιο (13%).

Όσον αφορά τον τύπο του κέντρου όπου βρίσκονται οι συμμετέχοντες εκπαιδευτικοί, η πλειοψηφία βρίσκεται σε αστικές περιοχές (62%) και η μειονότητα, σε αγροτικές περιοχές (38%). Τα σχολεία σε αυτό το συγκεκριμένο δείγμα είναι 65% δημόσια και 35% ιδιωτικά.

Σχεδόν όλοι οι δάσκαλοι (94%) δηλώνουν ότι στο κέντρο τους, οι εκπαιδευτικοί θεσπίζουν μέτρα για την προώθηση της πρόσβασης στην ανάγνωση, τόσο στο σχολείο όσο και στην οικογένεια, για να παρέχουν ένα περιβάλλον που ενθαρρύνει και καλεί τα παιδιά να διαβάσουν και στα δύο πλαίσια. Μόνο το 34% δηλώνει ότι ήταν σε κέντρα με καινοτόμες πρακτικές και το 18% συμμετείχε σε Θεσμικά ή Διοικητικά Έργα που σχετίζονται με τη διδασκαλία της ανάγνωσης. Το 84% αναφέρει την ύπαρξη, είτε στο κέντρο όπου εργάζονται ή εργάστηκαν, μιας μεθόδου ανάγνωσης που καθορίζεται από το Υπουργείο Παιδείας.

Αγγλία (Μητροπολιτικό Πανεπιστήμιο του Μάντσεστερ)

Αριθμός εκπαιδευτικών: Πληροφορίες που συλλέγονται μέσω δευτερεύουσας έρευνας και εθνογραφικών δεδομένων.

1.2.2. ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΣ

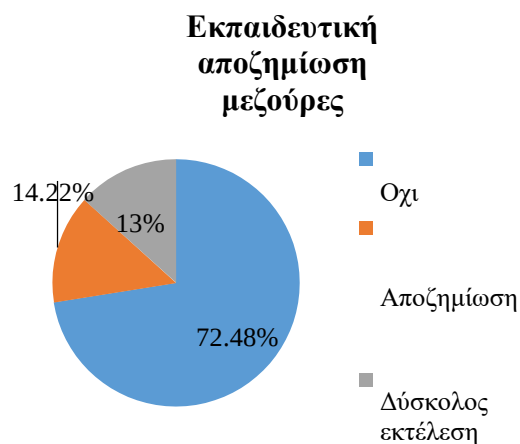
Το συνολικό δείγμα των οικογενειών προσχολικής εκπαίδευσης είναι 1.342.

Οι κύριες λεπτομέρειες των δειγμάτων που συλλέγονται από κάθε εταίρο περιγράφονται παρακάτω.

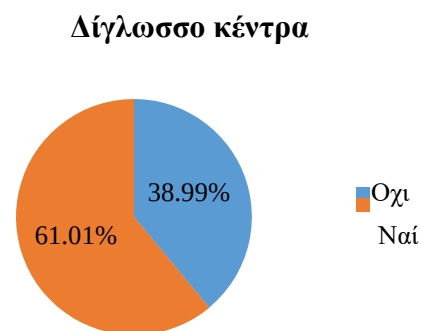
Ισπανία (UMA-CEIP Rosa de Gálvez)

Αριθμός οικογενειών: 218

Το δείγμα αποτελείται από 218 οικογένειες μαθητών που έχουν εγγραφεί στο στάδιο της πρώιμης παιδικής εκπαίδευσης σε εκπαιδευτικά κέντρα στην επαρχία της Μάλαγα, εκ των οποίων 211 προέρχονται από δημόσια σχολεία (96,8%) και 7 ιδιωτικά σχολεία (3,2%). Το Σχήμα 11 δείχνει ότι η πλειοψηφία των σχολείων (72,48%) δεν έχει θεσπίσει κανένα εκπαιδευτικό μέτρο αποζημίωσης, ενώ το 14,22% είναι αντισταθμιστικό και από αυτά, το 13% κατατάσσονται ως κέντρα δύσκολης απόδοσης. Το σχήμα 12 δείχνει ότι το 38,99% των οικογενειών προέρχονται από δίγλωσσα κέντρα.

Σχήμα 11. Κέντρα με εκπαιδευτικά μέτρα αποζημίωσης

Σχήμα 12. Κέντρα με δίγλωσση εκπαίδευση

Για να κατανοήσουμε καλύτερα τη φύση των αποτελεσμάτων, περιγράφονται τα χαρακτηριστικά των συμμετεχόντων οικογενειών. Το 87,16% των οικογενειών είναι δύο γονείς, ενώ το 12,84% είναι μονογονείς. Όσον αφορά τον αριθμό των μελών της οικογένειας, ο μέσος αριθμός παιδιών είναι 1,97. Η ηλικία του μεγαλύτερου γιου είναι κατά μέσο όρο 6,43 ετών. Από τις 218 οικογένειες, οι 158 έχουν δύο ή περισσότερα παιδιά και μόνο 5 έχουν πέντε ή περισσότερα παιδιά. Η εθνικότητα των γονέων βρίσκεται στους πίνακες 7 και 8.

Πίνακας 7.
Ιθαγένεια της
μητέρας

Ιθαγένεια της μητέρας		
	Συχνότητα	%
Ισπανικά	198	90.8
αραβικός	3	1.4
Αυστραλός	2	0.9
Κίνα	2	0.9
Κολομβία	1	0.5
Γαλλία	1	0.5
Μαρόκο	4	1.8
Παραγουάη	1	0.5
Πολωνία	1	0.5
Ρουμανία	2	0.9
Βενεζουέλα	1	0.5
Ιταλία	1	0.5
Καμία απάντηση	1	0.5
Σύνολο	218	100

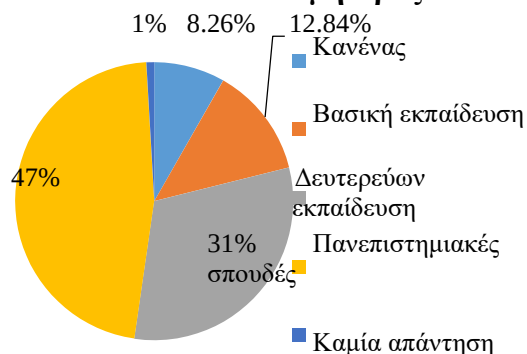
Πίνακας 8.
Ιθαγένεια του πατέρα

Ιθαγένεια πατέρα		
	Συχνότητα	%
Ισπανία	200	91.7
αραβικός	2	0.9
Αυστραλός	1	0.5
Βρετανία	1	0.5
Κίνα	1	0.5
Εσθονία	1	0.5
Μαρόκο	3	1.4
Βενεζουέλα	1	0.5
Ιταλία	1	0.5
Καμία απάντηση	7	3.2
Σύνολο	218	100

Επιπλέον, παρατηρείται ότι υπάρχουν περισσότερες μητέρες ξένης προέλευσης από τους πατέρες. Υπάρχει μόνο μία οικογένεια που φαίνεται να σχηματίζεται από τον πατέρα. Όταν ρωτήθηκε για τη μητρική γλώσσα, το ποσοστό μειώθηκε, στην περίπτωση των ισπανικών, σε 86,7%, έτσι ώστε υπάρχουν πατέρες και μητέρες που έχουν ισπανική ιθαγένεια και διαφορετική μητρική γλώσσα.

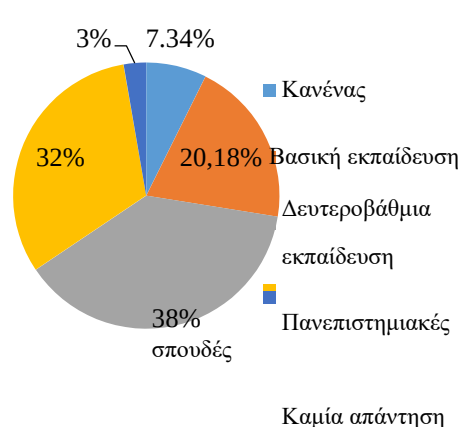
Όσον αφορά το επάγγελμα, ήταν ενδιαφέρον να γνωρίζουμε το ποσοστό των ατόμων που ασχολούνται με οικιακή εργασία, άνεργοι, συνταξιούχοι ή που εργάζονταν. Όπως αναμενόταν, το ποσοστό των μητέρων που ασχολούνται με την οικιακή εργασία (16,97%) είναι πολύ υψηλότερο από αυτό των πατέρων (1,38%).

Εκπαιδευτικό επίπεδο μητέρας

Σχήμα 13. Εκπαιδευτικό επίπεδο της μητέρας

Εκπαιδευτικό επίπεδο του πατέρα

Σχήμα 14. Εκπαιδευτικό επίπεδο του πατέρα

Παρά το γεγονός ότι το ποσοστό των ενεργών μητέρων είναι χαμηλότερο από αυτό των πατέρων, τα δεδομένα στην εκπαίδευση δείχνουν ότι υπάρχει υψηλότερο ποσοστό μητέρων (47%) που έχουν τριτοβάθμια εκπαίδευση από τους πατέρες (32%) στην αντίθετη πλευρά, Η αναλογία των γονέων χωρίς μελέτες είναι πολύ παρόμοια και στις δύο περιπτώσεις (8,26% των μητέρων και 7,34% των πατέρων) (Σχήματα 13 και 14).

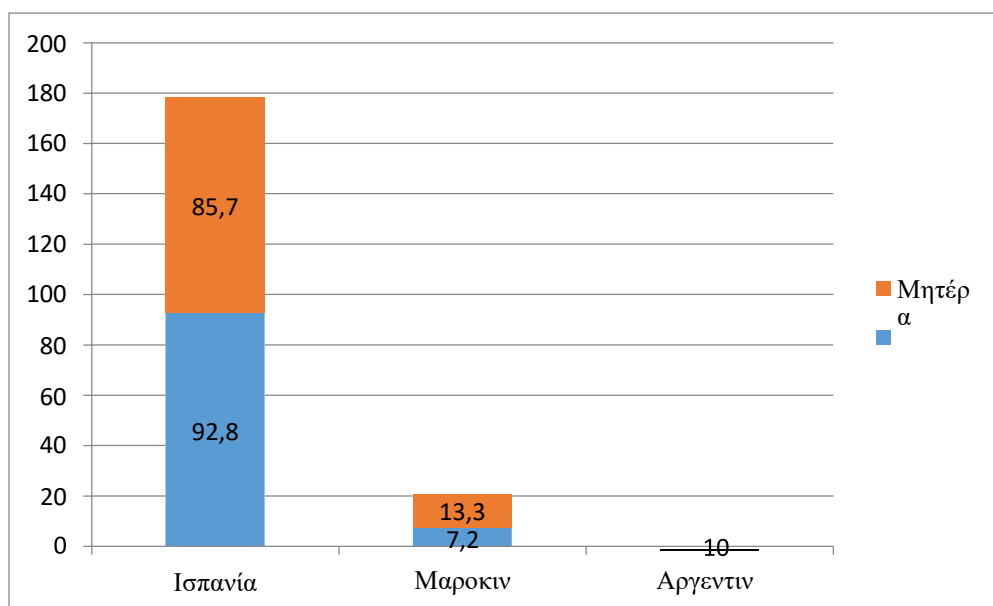
Μελίλια (UGR)

Αριθμός οικογενειών: 101

Το δείγμα αποτελείται από 101 οικογένειες μαθητών που έχουν εγγραφεί στο προσχολικό στάδιο της Παιδικής Εκπαίδευσης σε εκπαιδευτικά κέντρα της πόλης Μελίλια.

Για να κατανοήσουμε καλύτερα τη φύση των αποτελεσμάτων, περιγράφονται τα χαρακτηριστικά των συμμετεχόντων οικογενειών. Το 87% των οικογενειών είναι οικογένειες με δύο γονείς, ενώ το 13% είναι οικογένειες με μονογονεϊκές οικογένειες. Όσον αφορά τον αριθμό των μελών της οικογένειας, οι απαντήσεις ποικίλλουν, με περισσότερες οικογένειες να έχουν δύο παιδιά (39,3%), ακολουθούμενες από εκείνες που έχουν μόνο ένα (24,6%). Το 23% είναι γενικά μεγάλες οικογένειες με τρία παιδιά και 13,1% με τέσσερα παιδιά. Επιπλέον, οι περισσότερες από τις οικογένειες που συμμετείχαν στη μελέτη, το 90,3%, έχουν τα παιδιά τους κατά τη διάρκεια των 5 ετών της πρώιμης παιδικής εκπαίδευσης (με 5 και 6 ετών), οπότε υποτίθεται ότι έχουν περισσότερες οικογενειακές εμπειρίες με την ανάγνωση στο πρώιμες ηλικίες.

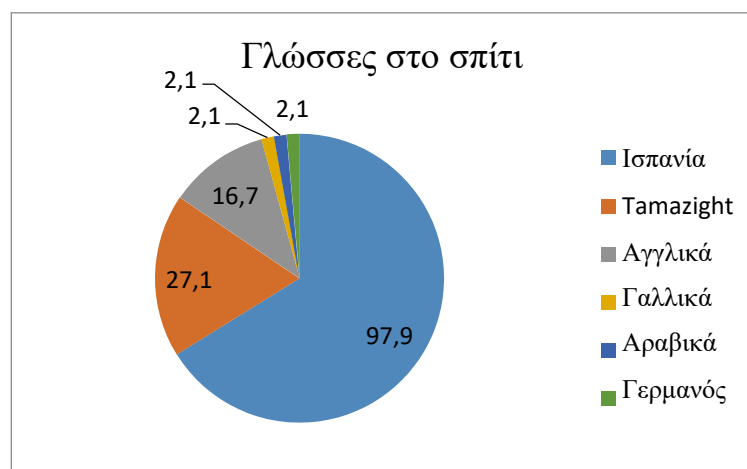
Η εθνικότητα των γονέων βρίσκεται στο Σχήμα 15. Δεδομένης της εγγύτητας της Μελίλια με το Βασίλειο του Μαρόκου, δεν είναι δύσκολο να βρεθούν γονείς μαθητών που έχουν μαροκινή υπηκοότητα ακόμη και αν ζουν στην πόλη, στην περίπτωση αυτή βρίσκουμε μικρά ποσοστά, κάπως υψηλότερα μεταξύ των μητέρων. Είναι πολύ συνηθισμένο για τους Ισπανούς από τη Μελίλια καταγωγής Berber να έχουν μαροκινές οικογένειες και η επαφή τους είναι σταθερή, τείνουν να επισκέπτονται ο ένας τον άλλον πολύ συχνά, ακόμη και, οι γονείς από τη Μελίλια έχουν μια δεύτερη κατοικία στο μαροκινό έδαφος, αυτό καθιστά τη ροή των πολιτών του Berber συχνά και από τις δύο χώρες. Βρήκαμε μόνο μία περίπτωση μητέρας με Αργεντινή υπηκοότητα, όπως φαίνεται στο γράφημα.

Σχήμα 15. Ιθαγένεια των γονέων (%)

Όταν ρωτήθηκε για τη μητρική γλώσσα, είναι ενδιαφέρον να σημειωθεί ότι το 91,1% των οικογενειών υπέδειξαν την ισπανική γλώσσα, αν και η πολιτιστική προέλευση πολλών από αυτές είναι ο Berber, του οποίου η χαρακτηριστική μητρική γλώσσα είναι Tamazight, υποδεικνύεται μόνο από το 5,9% του δείγματος, μαζί με 2% που έχουν αραβικά και 1% που μιλούν πορτογαλικά.

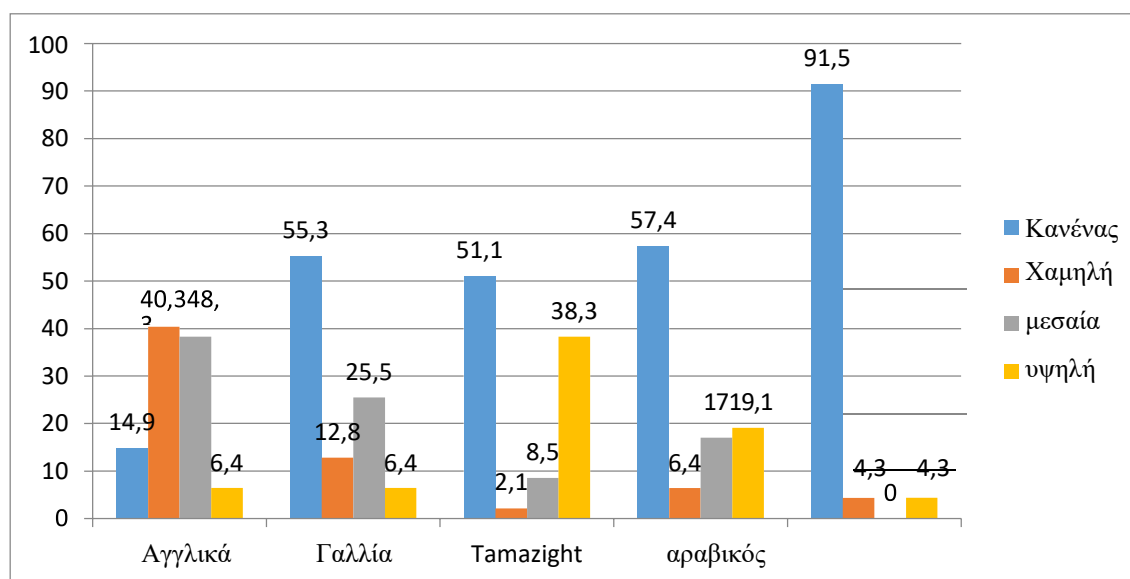
Εκτός από αυτές τις μητρικές γλώσσες, οι οικογένειες κλήθηκαν να ενημερώσουν εάν ομιλείται άλλη γλώσσα στο σπίτι, τα αποτελέσματα αντικατοπτρίζονται στο Σχήμα 16. Εκτός από την επίσημη γλώσσα (Ισπανικά) και την άλλη κυρίαρχη γλώσσα της πόλης (Tamazight), τα Αγγλικά ξεχωρίζουν από τα υπόλοιπα, μια ξένη γλώσσα στη Μελίλια, αλλά διαδίδεται ευρέως στο σχολικό περιβάλλον, όπου πολλά σχολεία είναι δίγλωσσο

Ισπανικά-Αγγλικά.

Σχήμα 16. Γλώσσες που ομιλούνται στο σπίτι (%)

Από όλες αυτές τις γλώσσες που υποδεικνύονται από τις οικογένειες, το επίπεδο κάθε μιας, εκτός από την επίσημη, φαίνεται στο Σχήμα 17. Σημειώστε πώς ξεχωρίζει η δεύτερη γλώσσα της πόλης, το Tamazight με το υψηλότερο επίπεδο, το οποίο υποδεικνύεται από το 38,3% των οικογενειών. Ακολουθείται από αγγλικά, αλλά με χαμηλά και μεσαία επίπεδα (40,4% και 38,3% αντίστοιχα).

Σχήμα 17. Γλώσσα επίπεδα στις οικογένειες (%)

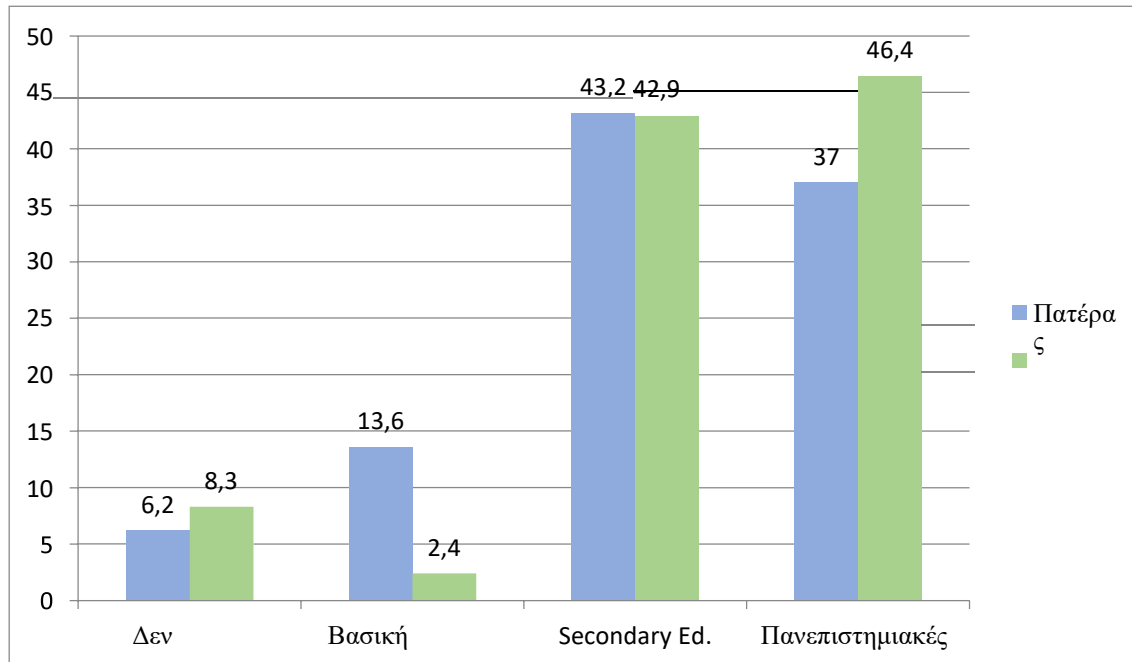
Όσον αφορά την απασχόληση των μητέρων, εκείνοι που εργάζονται έξω από το σπίτι αντιστοιχούν στο μεγαλύτερο μέρος του δείγματος (52,1%), ακολουθούμενοι από εκείνους που ασχολούνται με οικιακή εργασία (33,8%) και το 14,1% των μητέρων ισχυρίζονται ότι είναι άνεργες. Το επάγγελμα που κυριαρχεί σε αυτά είναι η διδασκαλία (60,9%), ακολουθούμενη πολύ πίσω από αυτούς που ανήκουν στις δυνάμεις ασφαλείας (17,4%) Τα υπόλοιπα επαγγέλματα των εργαζομένων μητέρων είναι πολύ διαφορετικά (δημόσια υπηρεσία, υγεία, επιχειρήσεις, εμπόριο ...).

Όσο για τους γονείς, κανένας από αυτούς δεν είπε ότι εργάζονται στο σπίτι, το 89,9% είναι ενεργό, το 8,7% είναι άνεργοι και μόνο το 1,4% είναι συνταξιούχοι. Όπως και με τις μητέρες, τα επαγγέλματά τους ποικίλλουν πολύ, με αυτά που σχετίζονται με τις δυνάμεις ασφαλείας να ξεχωρίζουν (58,5%), ακολουθούμενη από εκείνες του επιχειρηματικού τομέα (11,3%).

Όσον αφορά την ακαδημαϊκή κατάρτιση των γονέων, το Σχήμα 18 έρχεται σε αντίθεση με αυτό των μητέρων και των πατέρων, αξίζει να σημειωθεί ότι είναι οι μητέρες που έχουν υψηλότερο ακαδημαϊκό επίπεδο, κυρίως πτυχιούχοι πανεπιστημίου (46,4%)

σε σύγκριση με τους πατέρες με τους ίδιους

εκπαίδευση (37%). Το ποσοστό αυτών με δευτεροβάθμια εκπαίδευση είναι πολύ παρόμοιο, ενώ περισσότερες μητέρες δεν έχουν εκπαίδευση.

Σχήμα 18. Εκπαιδευτικό επίπεδο γονιών (%)

Εκτός από όλα αυτά τα κοινωνικο-δημογραφικά δεδομένα, ήταν ενδιαφέρον να ανακαλύψουμε σε αυτό το έργο τις προτιμήσεις και τις συνήθειες ανάγνωσης των οικογενειών των μαθητών στο στάδιο της βρεφικής σχολής. Το 57,6% των γονέων δήλωσαν ότι στο σπίτι διαβάζουν σε έντυπη μορφή, ενώ το 42,4% επέλεξαν την ηλεκτρονική μορφή. Μεταξύ της τελευταίας επιλογής, το πιο χρησιμοποιημένο μέσο είναι το κινητό τηλέφωνο (41,6%), ακολουθούμενο από το tablet (39,6%) και τέλος ο υπολογιστής (17,8%). Το κίνητρο ανάγνωσης των γονέων κατανέμεται ομοίως και από μεγαλύτερη σε μικρότερη επιλογή μεταξύ της ανάγνωσης που είναι απαραίτητη για δραστηριότητες στο σπίτι, όπως οδηγίες ή συνταγές, (57,4%), ανάγνωση για διασκέδαση και απόλαυση (47,5%), για λόγους εργασίας (40,6%) και, τέλος, για μελέτη (30,7%).

Οι τύποι ανάγνωσης στο νοικοκυριό ρωτήθηκαν επίσης στις οικογένειες. Ο Πίνακας 9 απεικονίζει τις διαφορετικές αναγνώσεις και την προτιμώμενη μορφή τους.

Πίνακας 9.

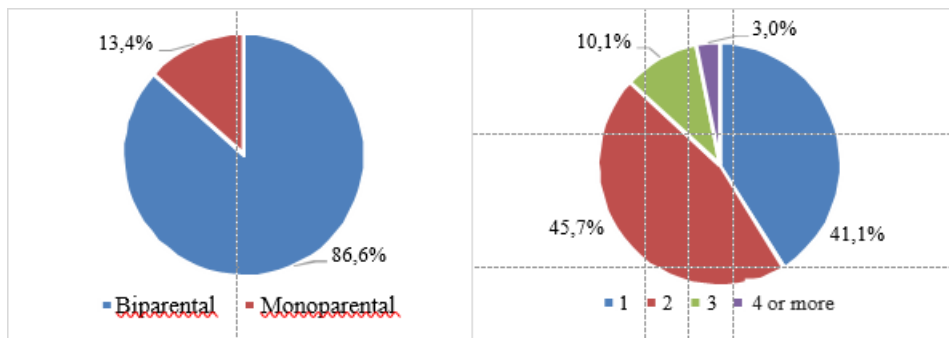
Προτιμώμενη μορφή ανάλογα με τον τύπο ανάγνωσης

ΑΝΑΓΝΩΣΗ	ΟΧΙ	Χωρίς ανάγνωση	Χαρτί	Ηλεκτρονι κός
Βιβλία αναφοράς ή σχολικής υποστήριξης (εγκυκλοπαίδειες, λεξικά, εγχειρίδια...).	11.8	17.19	22.4	48.7
Ανάγνωση βιβλίων (μυθιστορήματα, ιστορίες, ποιήματα, κόμικς ...).	15.8	50	10.5	23.7
Καθημερινός Τύπος (εφημερίδες).	17.1	19.7	48.7	14.5
Εξειδικευμένα περιοδικά (QUO, National Geographic ...).	43.4	13.2	31.6	11.8
Μη εξειδικευμένα περιοδικά (πληροφορίες για διασημότητες, τηλεοπτικός προγραμματισμός ...).	56.6	9.2	27.6	6.6

Πορτογαλία (Associação Jardim Escola João de Deus)

Αριθμός οικογενειών: 722

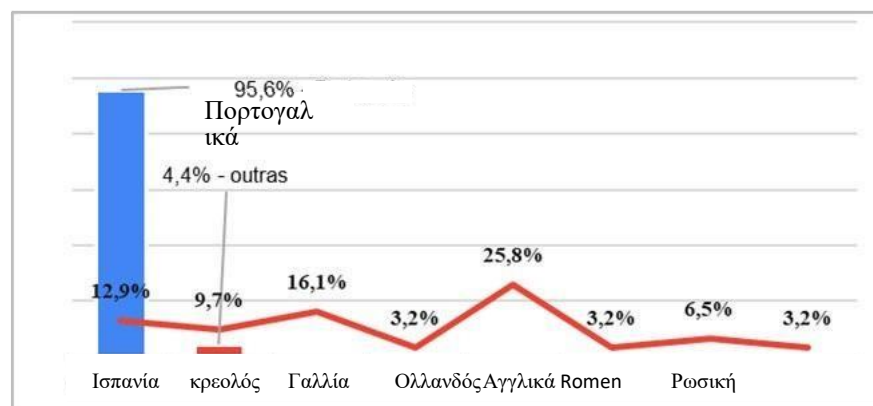
722 οικογένειες με παιδιά που παρακολουθούν προσχολική εκπαίδευση στο νηπιαγωγείο João de Deus συμπλήρωσαν το ερωτηματολόγιο (Πίνακας 10). Από αυτό το ποσοστό, το 86,6% είναι διμερείς οικογένειες (Σχήμα 19). Κάθε οικογένεια έχει αναλογία μέσης τιμής: μόνο ένα παιδί 41,1% και δύο παιδιά 45,7% (Σχήμα 20).

Σχήμα 19. Οικογενειακός τύπος

Φιγούρα 20. Αριθμός παιδιών

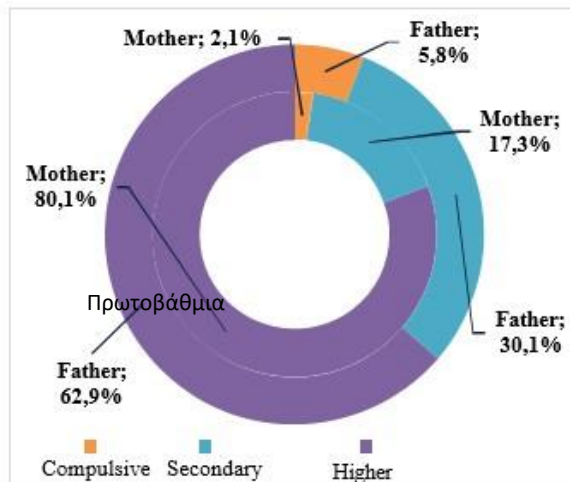
Όσον αφορά την εθνικότητά τους, το 97% των μητέρων και το 98% των πατέρων είναι Πορτογάλοι. Ήταν αδύνατο να προσδιοριστούν οι εθνικότητες όσων δεν είναι Πορτογάλοι. Ωστόσο, ήταν δυνατό να προσδιοριστεί η μητρική τους γλώσσα. Υπό αυτήν την έννοια, το 95,6% των γονέων μιλούν πορτογαλικά (είναι εγγενείς ομιλητές) και το 4,4% μιλούν άλλες οκτώ γλώσσες (Εικόνα 21).

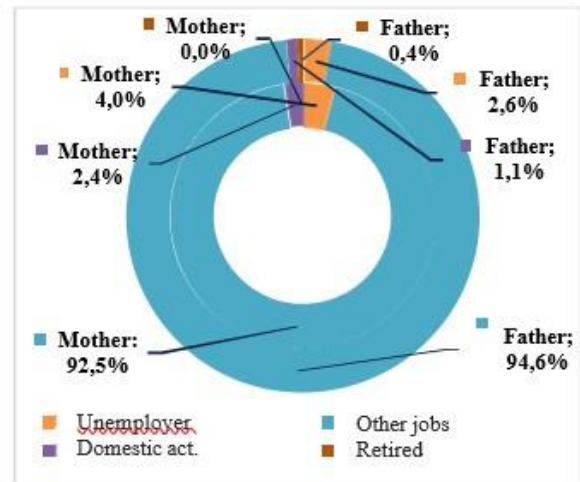
Σχήμα 21. Μητρικές γλώσσες γονέων (λαμβάνοντας υπόψη συνολικά 4,4%)

Οι περισσότεροι γονείς έχουν πανεπιστημιακό εκπαιδευτικό υπόβαθρο (Σχήμα 22): 80,1% μητέρες και 62,9% πατέρες. Μόνο το 2,1% των μητέρων και το 5,1% των πατέρων έχουν σπουδές στο δημοτικό σχολείο.

Σύμφωνα με τις εργασιακές τους δραστηριότητες (Σχήμα 23) είναι δυνατό να προσδιοριστεί πόσα γονείς αφιερώνουν το χρόνο τους για δραστηριότητες οικοκυρικής, καθώς και το ποσοστό ανεργίας που επηρεάζει τις οικογενειακές σχέσεις. Επομένως, το 4% των μητέρων είναι άνεργοι, σε αντίθεση με το 2,6% των πατέρων που είναι άνεργοι. 2,4% των μητέρων είναι οικονόμοι, αλλά μόνο το 1,1% των πατέρων είναι οικονόμοι. Από την άλλη πλευρά, το 0,4% των πατέρων είναι συνταξιούχοι, αλλά καμία μητέρα δεν βρίσκεται σε τέτοια κατάσταση, πιθανότατα λόγω του γεγονότος ότι οι συνταξιούχοι γονείς είναι κυρίως άνδρες.

Σχήμα 22. Εκπαιδευτικό υπόβαθρο

Σχήμα 23. Κατάσταση εργασίας

Πίνακας 10.

Πλεονεκτήματα και αδυναμίες συμμετέχουν οικογένειες Πορτογαλία

STRENGTH	WEAKNESSES
Structured and biparental families	Number of children per family (1 or 2)
Educational background	
Working status	

Ιταλία (Centro Machiavelli - Istituto Comprensivo Statale Giovanni XXIII)

Αριθμός οικογενειών: 178

Το δείγμα για την έρευνα του READ-COM στην Ιταλία αποτελείται από 178 οικογένειες που προέρχονται κυρίως από δύο επαρχίες της Τοσκάνης, από τη Φλωρεντία, συμπεριλαμβανομένου του Δήμου της Φλωρεντίας και της μητροπολιτικής περιοχής του, και από το Arezzo, με την Terranuova Bracciolini

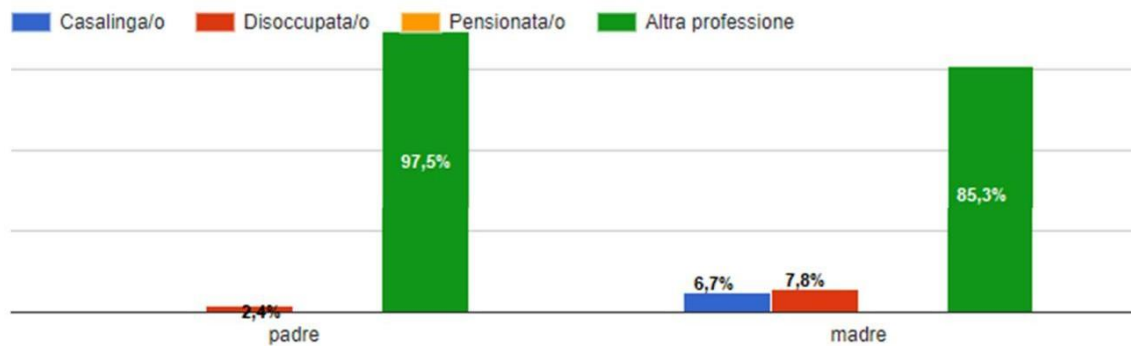
Δήμος και περιοχή Valdarno. Το δείγμα δείχνει ουσιαστικά διμερείς οικογένειες (95,5%) με ένα ή δύο παιδιά με τουλάχιστον ένα μωρό στο εστιασμένο φάσμα ηλικίας (οικογένειες 3 παιδιών αποτελούν το 7,9% και εκείνες των τεσσάρων παιδιών το 2,8%). Οι μονογονεϊκές οικογένειες είναι ένα μικρό ποσοστό ολόκληρου του δείγματος (4,5%). Οι συμμετέχουσες οικογένειες έχουν παιδιά εγγεγραμμένα σε τοπικά προσχολικά (και σε σχολεία άλλων εκπαιδευτικών επιπέδων, εάν έχουν περισσότερα από ένα παιδιά με διαφορετικές ηλικίες), και είναι κυρίως Ιταλοί. Αυτές οι τελευταίες πληροφορίες επιβεβαιώνονται επίσης από τις ανιχνευθείσες εθνικότητες (95,50% Ιταλοί πατέρες, 96,62% Ιταλικές μητέρες) και από το ποσοστό γλωσσών που ομιλούν οι συμμετέχοντες γονείς: μόνο το 5,6% του δείγματος έχει διαφορετική μητρική γλώσσα (Ισπανικά, Αραβικά, Ινδικά) από εκείνα της χώρας όπου ζουν. Η μεγάλη πλειοψηφία προφανώς μπορεί να μιλήσει (98,9%) και να γράψει (96,6%) στα ιταλικά. Στις οικογένειες όπου ένας ή και οι δύο γονείς δεν είναι Ιταλοί, στο σπίτι μιλούν επίσης άλλες γλώσσες από τον υπάλληλο που χρησιμοποιούν τα παιδιά στο σχολείο (π.χ. Ισπανικά, Αραβικά, Αγγλικά, άλλα), αλλά οι περιπτώσεις που εντοπίστηκαν αποτελούν ένα πολύ χαμηλό ποσοστό (6,7%). Οι γνωστές ξένες γλώσσες (εκτός από τις ιταλικές ως μητρική γλώσσα ή / και ως επίσημη γλώσσα στο σχολείο) εκπροσωπούνται κυρίως από τα αγγλικά και τα γαλλικά με επικράτηση βασικών και ενδιάμεσων επιπέδων επάρκειας. Οι επιπρόσθετες εθνικότητες στους Ιταλούς που έδειξαν οι εμπλεκόμενοι γονείς είναι: Ισπανικά, Ινδικά, Μαροκινά, Τυνησιακά, Δομινικανά και Περουβιανά (Πίνακας 11).

Πίνακας 11.

Ιθαγένεια γονέων

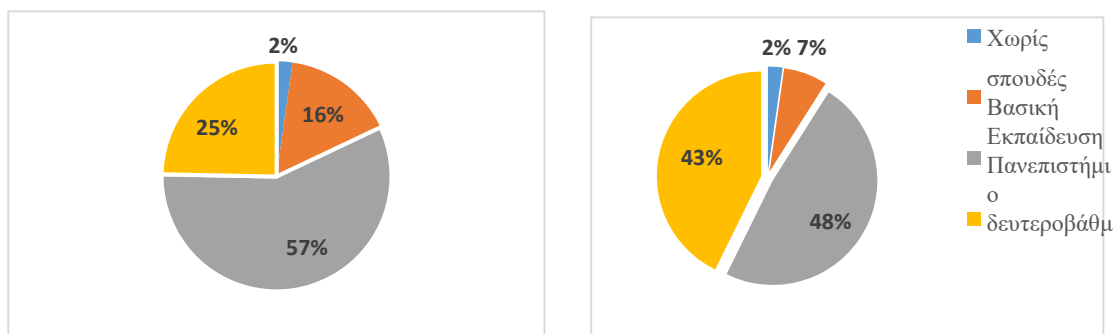
Εθνικότητα της μητέρας			Εθνικότητα των πατέρων		
		%			%
<i>Ιταλία</i>	172	96.6	<i>Ιταλία</i>	170	95.5
<i>Ισπανία</i>	1	0.6	<i>Περουβιάνος</i>	2	1.1
<i>Τυνησιακά</i>	3	1.7	<i>Ινδός</i>	1	0.6
<i>Περουβιάνος</i>	2	1.1	<i>Μαρόκο</i>	2	1.1
			<i>Δομινικανός</i>	3	1.7

Στη συνέχεια, το δείγμα των οικογενειών χαρακτηρίζεται από ένα μεσαίο-υψηλό επίπεδο εκπαίδευσης, το οποίο αντικατοπτρίζεται επίσης από την παρατηρούμενη κατάσταση απασχόλησης (το ποσοστό των οικογενειών με άνεργους είναι πολύ χαμηλό: μόνο το 2,4% των πατέρων είναι άνεργοι και το 7,8% των μητέρων) (Σχήμα 19).

Σχήμα 19. Κατάσταση απασχόλησης γονέων

Παρά τα ερωτηματολόγια που κυκλοφόρησαν μαζικά μεταξύ των οικογενειών που ανήκουν στα τοπικά δίκτυα των εταίρων (συμπεριλαμβανομένων π.χ. προσχολικών, κοινωνικών συνεταιρισμών που εργάζονται στην πρώιμη εκπαίδευση, ενώσεων γονέων κ.λπ.), τα συλλεγόμενα σχόλια έδειξαν μεγαλύτερη συμμετοχή εκείνων με σταθερά κοινωνικοοικονομικά συνθήκες και με ένα καλό επίπεδο εκπαίδευσης, που - πιθανότατα - τους κάνει να ενδιαφέρονται και να γνωρίζουν θέματα όπως η εκπαίδευση ανάγνωσης (Σχήματα 20 και 21). Οι εύθραυστες οικογένειες με πιο επισφαλείς οικονομικές συνθήκες ή με μεταναστευτικό υπόβαθρο συμμετείχαν λιγότερο στην έρευνα. Αυτό το χαμηλό επίπεδο συμμετοχής μιας τέτοιας κατηγορίας επηρεάστηκε πιθανότατα από την έλλειψη άμεσης επαφής με το σχολείο και τους δασκάλους κατά τη φάση κλειδώματος (όταν η δράση της έρευνας διεξήχθη κυρίως), οι οποίοι θα μπορούσαν να διαδραματίσουν βασικό ρόλο ως στην επίτευξή τους, καθώς και στην ευαισθητοποίησή τους σχετικά με την εστίαση και τα αντικείμενα της έρευνας. Πρέπει επίσης να προσθέσουμε ότι αυτή η συγκεκριμένη κατηγορία χρησιμοποιείται για να συμμετάσχει ελάχιστα στις διάφορες κοινωνικές δραστηριότητες του σχολείου. Οι κύριοι λόγοι που περιορίζουν τη συμμετοχή τους γενικά συνδέονται με γλωσσικά εμπόδια ή εργασιακές δεσμεύσεις.

Σχήμα 20. Εκπαιδευτική κατάσταση των πατέρων Σχήμα 21. Εκπαιδευτική κατάσταση μητέρων

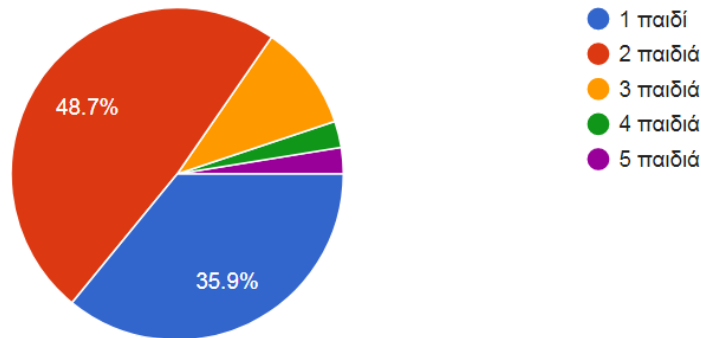
Όσον αφορά τις προτιμήσεις ανάγνωσης, η πλειοψηφία των συμμετεχόντων οικογενειών (86,5%) επιλέγουν τη μορφή χαρτιού, ενώ εκείνες που επιλέγουν κατά προτίμηση το ηλεκτρονικό, δείχνουν έντονη προτίμηση για το κινητό τηλέφωνο (41,6%), ακολουθούμενο από tablet (20,2%) και υπολογιστής (19,10%). Μόνο το 1,1% ανέφερε άλλες συσκευές όπως, για παράδειγμα, την έξυπνη τηλεόραση. Η ανάγνωση στην οικογένεια θεωρείται ουσιαστικά ως κάτι ευχάριστο που σχετίζεται με τον ελεύθερο χρόνο και τον χρόνο αναψυχής: μεταξύ των κινήτρων για ανάγνωση το 69,6% - πράγματι - υποδηλώνει διασκέδαση, ενώ οι επαγγελματικοί ή σπουδαστικοί σκοποί που συνδέονται με αυτήν την πρακτική υποδεικνύονται αντίστοιχα από το 14,6% και από το 5,6% του δείγματος. Είναι ενδιαφέρον ότι το 10,10% των οικογενειών διαβάζουν για δραστηριότητες στο σπίτι, όπως οδηγίες, συνταγές κ.λπ.

Ελλάδα (Ινστιτούτο Τεχνολογίας Υπολογιστών και Εκδόσεων Διοφάντος)

Αριθμός οικογενειών: 123

Το δείγμα αποτελείται από 123 γονείς παιδιών εγγεγραμμένων στο στάδιο της Πρώιμης Παιδικής Εκπαίδευσης (Νηπιαγωγεία) σε εκπαιδευτικά κέντρα από διάφορα μέρη της Ελλάδας, όπως Αθήνα, Θεσσαλονίκη, Πάτρα, Τρίκαλα, Κόρινθος και Αιγείρα.

Για να κατανοήσουμε καλύτερα τη φύση των αποτελεσμάτων, θα περιγράψουμε τα χαρακτηριστικά των οικογενειών που συμμετέχουν. Το 90% των οικογενειών είναι δύο γονείς, ενώ το 10% είναι μονογονεϊκές. Ο αριθμός των παιδιών ανά οικογένεια αναφέρεται στο Σχήμα 22.

Σχήμα 22. Αριθμός παιδιών στην οικογένεια

Όσον αφορά την ιθαγένεια των γονέων, το 93% των μητέρων και το 99% των πατέρων είναι Έλληνες με τις υπόλοιπες εθνικότητες, συμπεριλαμβανομένων των Κυπρίων, Βρετανών και Ιταλών. Άλλα χαρακτηριστικά περιλαμβάνουν:

- Το 100% μπορεί να γράψει και να διαβάσει στα ελληνικά.
- Το 91% των μητέρων είναι απόφοιτοι πανεπιστημίου.
- Το 78% των πατέρων είναι απόφοιτοι πανεπιστημίου.
- Το 82% των μητέρων απασχολούνται, το 10% ασκεί οικιακές δραστηριότητες και το 8% είναι άνεργοι.
- 99% των πατέρων εργάζονται και 1% άνεργοι.

Πρέπει να σημειωθεί ότι αυτά τα ποσοστά δεν είναι αντιπροσωπευτικά του ελληνικού πληθυσμού. Η εκτίμησή μας είναι ότι, δεδομένου ότι το ερωτηματολόγιο ήταν εθελοντικό, οι γονείς που επέλεξαν να το απαντήσουν, με άλλα λόγια ο τύπος των γονέων που ενδιαφέρονται για την προώθηση της ανάγνωσης (ειδικά σε μικρές ηλικίες) είναι αυτοί με τα παραπάνω χαρακτηριστικά.

Αγγλία (Μητροπολιτικό Πανεπιστήμιο του Μάντσεστερ)

Αριθμός οικογενειών: Πληροφορίες που συλλέγονται μέσω δευτερεύουσας έρευνας και εθνογραφικών δεδομένων.

2. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΕΣ ΣΤΗΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ

Σε αυτήν την ενότητα, κάθε εταίρος έχει αναθεωρήσει την ακαδημαϊκή βιβλιογραφία σχετικά με τις μεθοδολογίες διδασκαλίας που χρησιμοποιούνται συχνότερα στο στάδιο της Προσχολικής Εκπαίδευσης της χώρας τους. Αυτό αργότερα χρησιμοποιείται για να προβληματιστούν για τις μεθοδολογίες που χρησιμοποιούνται στις τάξεις από τους εκπαιδευτικούς που ρωτήθηκαν: την επιλογή μεθοδολογικών αρχών, την οργάνωση δραστηριοτήτων και πόρων, καθώς και τις μεθόδους αξιολόγησης. Αυτή η ενότητα περιλαμβάνει επίσης το θέμα του συντονισμού μεταξύ της Πρωτοβάθμιας και Προσχολικής Εκπαίδευσης.

Μετά από αυτό, παρουσιάζονται τα πιο σημαντικά αποτελέσματα που λαμβάνονται από τα δεδομένα που συλλέγονται από καθέναν από τους εταίρους.

Όσον αφορά την ανασκόπηση της ακαδημαϊκής βιβλιογραφίας, οι εκθέσεις της Ισπανίας (Πανεπιστήμιο της Μάλαγα-CEIP Rosa de Gálvez και Πανεπιστήμιο της Γρανάδας) και της Πορτογαλίας (Associação Jardim Escola João de Deus) επισημαίνουν ορισμένες από τις διαφορετικές μεθόδους που χρησιμοποιούνται για να διδάξουν τα παιδιά να διαβάζουν όταν έναρξη επίσημης διδασκαλίας. Αυτά παραδοσιακά έχουν ταξινομηθεί σε δύο γενικές ομάδες: συνθετικές μεθόδους, με φωνητική ή συλλαβική βάση, και καθολικές ή αναλυτικές μεθόδους, στις οποίες ολόκληρη η λέξη είναι κεντρική στη διαδικασία ανάγνωσης. Στη συνέχεια, προστέθηκαν μικτές μέθοδοι. Αυτές προσπαθούν να συνδυάσουν αναλυτικές και συνθετικές δραστηριότητες, συνδέοντας την παγκόσμια αντίληψη και τη φωνολογική ανάλυση. Με την πάροδο του χρόνου, αυτές οι προσεγγίσεις έχουν εξελιχθεί προς τάσεις που επιτρέπουν μεγαλύτερη διαφάνεια στις αρχικές υποθέσεις, αν και υπάρχει συνήθως μια τάση για τη μία ή την άλλη προοπτική, για παράδειγμα, η άμεση διδασκαλία, η ολοκληρωμένη γλώσσα και ο κονστрукτιβισμός.

Επιπλέον, υπάρχουν εναλλακτικές στρατηγικές που υποστηρίζουν βελτιώσεις στη μάθηση, όπως αντικατοπτρίζονται στην ιταλική έκθεση (Centro Machiavelli και Istituto Comprensivo Statale Giovanni XXIII) όπου οι παιχνιδιάρικες πτυχές παίζουν οριζόντιο ρόλο σε αυτό το εκπαιδευτικό στάδιο και σε όλη τη μάθηση που συνεπάγεται.

Όπως δείχνει η έκθεση σχετικά με την κατάσταση στην Αγγλία (Manchester Metropolitan University), εδώ η εκμάθηση της ανάγνωσης βασίζεται σε μια προσεκτική διαδικασία σχεδιασμού (σε χώρους που λαμβάνονται υπόψη οι πιθανές μαθησιακές εμπειρίες και τα παιχνίδια), με βάση τη συνεχή αξιολόγηση των μαθητών.

Οι μεθοδολογικές οδηγίες για την εκμάθηση της ανάγνωσης απαιτούν, όπως αναφέρεται στην ελληνική έκθεση (Ινστιτούτο Τεχνολογίας Υπολογιστών και Εκδόσεων Διοφάντος)), ένα σύνολο αναδυόμενων δεξιοτήτων γραμματισμού: γνώση και κατανόηση των συμβάσεων της γραπτής γλώσσας.

φωνολογικής επίγνωσης; αναγνώριση / αναγνώριση λέξεων · γνώση της φωνητικής? και ευχέρεια.

Δεδομένης της σημασίας της εκπαιδευτικής διαδικασίας όσον αφορά τη γραπτή γλώσσα, είναι απαραίτητο να επιτευχθεί συναίνεση μεταξύ του διδακτικού προσωπικού που καλύπτει διάφορα εκπαιδευτικά στάδια. Για το λόγο αυτό, απαιτούνται μηχανισμοί για τον προσδιορισμό των διαδικασιών που εγγυώνται τη συνέχεια της μάθησης καθ' όλη τη σχολική εκπαίδευση των παιδιών.

Όσον αφορά τον **συντονισμό μεταξύ των εκπαιδευτικών σταδίων της Προσχολικής Εκπαίδευσης και της Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης**, υπάρχει μια σειρά δραστηριοτήτων που πραγματοποιούνται από τους εκπαιδευτικούς για την προώθηση της ανάγνωσης στα εκπαιδευτικά τους κέντρα.

Για το σκοπό αυτό, ζητήθηκε από τους εκπαιδευτικούς μια σειρά ερωτήσεων σχετικά με το συντονισμό μεταξύ των σταδίων (βλ. Πίνακα 12). Τα αποτελέσματα δείχνουν ότι από τους Πορτογάλους συμμετέχοντες δίνει μεγάλη σημασία στον συντονισμό των εκπαιδευτικών μεταξύ των εκπαιδευτικών σταδίων, έχοντας αποκτήσει βαθμολογίες άνω του 90%, ακολουθούμενη από την Ιταλία, την Ισπανία και την Ελλάδα με αυτή τη σειρά.

Εάν πραγματοποιήσουμε μια λεπτομερή ανάλυση των διαφόρων ερωτήσεων που υποβάλλονται, παρατηρούμε ότι ο υψηλότερος βαθμός συμφωνίας επιτυγχάνεται όσον αφορά την ανταλλαγή στόχων, τη μεθοδολογία εργασίας, τις ομαδοποιήσεις, τις ρουτίνες, την αξιολόγηση και τους πόρους (74,6%), ακολουθούμενη από τη συνάφεια της ανταλλαγής εμπειριών ανάγνωσης μεταξύ εκπαιδευτικών επιπέδων (72,9%) · σχεδιασμός έργων και διδακτικών υλικών με βάση κοινές γραμμές δράσης (69,7%) · και προγραμματισμός περιοδικών συναντήσεων καθ' όλη τη διάρκεια του σχολικού έτους (68,3%) για την ενοποίηση κριτηρίων και δράσεων μεταξύ των δύο σταδίων, καθώς και την ανταλλαγή τους μεταξύ μαθητών διαφορετικών επιπέδων.

Πίνακας 12.

Ερωτήσεις έρευνας σχετικά με τον συντονισμό των εκπαιδευτικών

ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΣ	UGR	UMA	ΠΟΡΤΟΓΑΛΙ Α	ΙΤΑΛΙΑ	ΕΛΛΑΔΑ	ΟΛΑ
-------------	-----	-----	----------------	--------	--------	-----

Σχεδιάζουμε έργα και εκπαιδευτικά υλικά βασίζεται σε κοινές γραμμές δράσης	72.2	56.3	91.9	78.3	50	69.7
Μοιραζόμαστε στόχους, δουλεύουμε με μεθοδολογία, ομαδοποιήσεις, ρουτίνες, αξιολόγηση και πόροι	72.2	67	94.1	88.3	51	74.5

Σχεδιάζουμε Περιοδικά καθ' όλη τη διάρκεια του μαθήματος για την ενοποίηση κριτηρίων και Ενέργειες μεταξύ των δύο σταδίων	55.6	64.2	93.3	74.4	54	68.3
Ανταλλάσσο υμε την ανάγνωση εμπειρίες μεταξύ επίπεδα.	66.7	63.6	92.6	77.8	64	72.9
Πραγματοπο ιούμε κοινόχρηστο δραστηρ ιότητες μεταξύ μαθητές και των δύο επιπέδων.	44.4	81.3	75.6	67.2	64	66.5

2.1.ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΕΣ

Σχεδιάστηκαν τρία ερωτηματολόγια για τη συλλογή πληροφοριών σχετικά με: τις μεθοδολογίες που χρησιμοποιούν οι εκπαιδευτικοί για να διδάξουν την ανάγνωση, τις μαθησιακές εμπειρίες που προωθούν την ανάγνωση · και τα είδη των κειμένων που χρησιμοποιούνται κατά την εκμάθηση της ανάγνωσης.

Το πρώτο όργανο, το «Ερωτηματολόγιο για τις μεθοδολογίες στην έναρξη της ανάγνωσης», αποτελείται από επτά διαστάσεις που συγκεντρώνουν μια σειρά στρατηγικών διδασκαλίας για την ανάπτυξη της μάθησης των μαθητών που αντιστοιχεί στις τρέχουσες μεθοδολογικές τάσεις. Οι διαστάσεις σχετίζονται με την αλφαβητική μέθοδο (που αποτελείται από 6 στοιχεία), τη φωνητική μέθοδο (4 στοιχεία), τη συλλαβική μέθοδο (5 στοιχεία), τις μικτές μεθόδους (5 στοιχεία), τις καθολικές μεθόδους (11 στοιχεία), την κonstrουκτιβιστική μεθοδολογία (7 στοιχεία) και τη φωνολογική ευαισθητοποίηση (16 στοιχεία).

Επειδή το ίδιο αντικείμενο εμφανίζεται τόσο στις αλφαβητικές όσο και στις φωνητικές μεθοδολογίες (οι διαδικασίες διδασκαλίας-εκμάθησης της ανάγνωσης και της γραφής ασκούνται ταυτόχρονα), και τόσο στις κonstrουκτιβιστικές όσο και στις παγκόσμιες μεθόδους (με βάση την προηγούμενη γνώση που έχουν οι μαθητές σε σχέση

με το νόημα και λειτουργικότητα εκμάθησης γραπτής γλώσσας), ο αριθμός των αντικειμένων που παρουσιάστηκαν στους εκπαιδευτικούς ήταν 52.

Πριν παρουσιάσετε τα αποτελέσματα, είναι ενδιαφέρον να δώσετε μια σύντομη επισκόπηση κάθε μιας από αυτές τις μεθόδους:

- Αλφαβητική: η μελέτη των γραμμάτων, το σχήμα τους, η αξία τους και τελικά οι λέξεις. Αυτή η μέθοδος πηγαίνει από γράμμα σε λέξη, με έμφαση στο όνομα του γράμματος.

- Φωνική: εστιάζει στην αναγνώριση και εκμάθηση των ήχων γραμμάτων. Με άλλα λόγια, η σχέση μεταξύ των γραμμάτων (γραφήματα) της γραπτής γλώσσας και των μεμονωμένων ήχων (φωνήματα) της προφορικής γλώσσας.
- Συλλαβικό: συνδέει την ανάγνωση και τη γραφή καθώς τα παιδιά διδάσκονται να αναλύουν τις λέξεις σε συλλαβές. Αποτελείται από τη διδασκαλία των φωνηέντων και, στη συνέχεια, τη διδασκαλία του τρόπου με τον οποίο αλλάζουν τα σύμφωνα με τα φωνήεντα, σχηματίζοντας συλλαβές και μετά λέξεις.
- Μικτή (προσέγγιση ολόκληρης της γλώσσας στο Ηνωμένο Βασίλειο): στοχεύει στο συνδυασμό αναλυτικής και συνθετικής δραστηριότητας, συνδυάζοντας την παγκόσμια αντίληψη και τη φωνολογική ανάλυση. Η αναγνώριση λέξεων, η κατανόηση και η ανακάλυψη της αλληλογραφίας γραφήματος-φωνητικού συμβαίνουν σε συνδυασμό και τροφοδοτούνται μεταξύ τους.
- Παγκόσμια προσέγγιση: βασίζεται στην παροχή στα παιδιά πρόσβασης σε ουσιαστικά και φυσικά κείμενα, π.χ. περιβαλλοντική εκτύπωση που μπορούν να δουν και να ακούσουν και να απομνημονεύσουν.
- Κατασκευαστής: να αναγνωρίζετε το γεγονός ότι τα παιδιά φέρνουν προηγούμενες γνώσεις και εμπειρίες σε ένα κείμενο. Τους δίνεται η ευκαιρία να μοιραστούν, να συζητήσουν και να προβληματιστούν για αυτές τις εμπειρίες. Παρουσιάζει καταστάσεις ενδιαφέροντος για παιδιά στις οποίες υπάρχει πρόβλημα ή πρόκληση και τους καλεί να βρουν τρόπους για να το λύσουν.
- Φωνολογική συνειδητοποίηση: Αυτό περιλαμβάνει τον εντοπισμό και τον χειρισμό μονάδων προφορικής γλώσσας όπως λέξεις, συλλαβές και onsets και rimes.

Σε σχέση με τις μεθόδους που χρησιμοποιούνται περισσότερο από τους εκπαιδευτικούς (Πίνακας 13), στην Αγγλία, η μεθοδολογία της διδασκαλίας της ανάγνωσης ρυθμίζεται από το κράτος με τη μορφή εθνικού προγράμματος σπουδών (έκθεση mmu, σ. 7). Αυτό δίνει έμφαση στη φωνητική. Αυτή η μέθοδος χρησιμοποιείται επίσης στην Πορτογαλία, την Ελλάδα και τη Μελίλια.

Το δείγμα από το UMA-CEIP Rosa de Gálvez δείχνει υποστήριξη για μια εποικοδομητική μεθοδολογία, μαζί με τη φωνολογική συνειδητοποίηση. Ωστόσο, η πιο χρησιμοποιούμενη προσέγγιση είναι μικτές μέθοδοι.

Η χρήση της φωνητικής συχνά συμβαδίζει με τη φωνολογική ευαισθητοποίηση, όπως υποδηλώνουν οι απαντήσεις από Έλληνες και Πορτογάλους δασκάλους.

Πίνακας 13.

Οι μεθοδολογίες που χρησιμοποιούνται πιο συχνά για την εκμάθηση της ανάγνωσης

Μέθοδοι	UMA	UGR	ΠΟΡΤΟΓΑΛΙΑ	ΙΤΑΛΙΑ	ΕΛΛΑΔΑ	ΑΓΓΛΙΑ
Αλφαβητικός	20.5	33.3	28.1	-	25	
Φωνολογία	21.5	38.9	51.9	3.3	46	Εθνικό Δημοτικό Πρόγραμμα Σπουδών (2013)
Συλλαβικός	25.6	5.6	40.7	-	36	
Μικτός	52.3	61.1	41.5	36.7	44	
Παγκόσμια	22.6	38.9	17.8	6.7	31	
Κονστρουκτιβιστής	47.7	22.2	11.1	11.1	13	
Φωνολογική επίγνωση	65.1	27.8	71.1	40	82	

Παρακάτω, περιγράφουμε τις πιο κοινές μεθοδολογικές στρατηγικές που χρησιμοποιούνται από τους εκπαιδευτικούς.

Όπως φαίνεται στον πίνακα 13, η πλειονότητα των εταίρων, της Πορτογαλίας, της Ιταλίας, της Ισπανίας (UMA-Rosa de Gálvez) και της Ελλάδας, μοιράζονται μια συνολική μεθοδολογική προσέγγιση στην εκμάθηση της ανάγνωσης: φωνολογική ευαισθητοποίηση.

Οι συγκεκριμένες στρατηγικές που χρησιμοποιούνται συχνότερα από Ευρωπαίους εκπαιδευτικούς σε αυτό το δείγμα είναι αυτές που σχετίζονται με παγκόσμιες μεθόδους (σημεία 26, 27, 20, 22, 25, 21, 22 και 25), ακολουθούμενη από κονστρουκτιβιστικές μεθόδους (στοιχεία 31, 35, 30, 32, 34 και 33), φωνολογική ευαισθητοποίηση (37, 42, 40 και 41), συλλαβικές μέθοδοι (σημεία 10 και 13) και φωνητικές (σημείο 7).

Οι αναφορές από τους ισπανούς εταίρους (UMA-CEIP Rosa de Gálvez και UGR), υποδηλώνουν ότι οι εκπαιδευτικοί εδώ χρησιμοποιούν μια μεγάλη ποικιλία στρατηγικών για να αναπτύξουν τα αρχικά στάδια της μάθησης για να διαβάσουν τη χρήση ευρείας κλίμακας μεθοδολογιών. Τα αποτελέσματα που ελήφθησαν

από τον Πορτογάλο εταίρο είναι παρόμοιοι, υποδηλώνοντας ότι οι εκπαιδευτικοί της Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης χρησιμοποιούν διάφορες στρατηγικές για να εμπλέξουν τους μαθητές τους στη διαδικασία ανάγνωσης.

Στην Ιταλία, η εκπαιδευτική διαδικασία - και επίσης η ανάγνωση συγκεκριμένα - προέρχεται κυρίως από μια συναισθηματική και συναισθηματική διάσταση, με τη σχέση μεταξύ του παιδιού και του εκπαιδευτικού του να διαδραματίζει βασικό ρόλο. Ξεκινώντας από αυτήν την υπόθεση, οι εκπαιδευτικοί προσφέρουν στα παιδιά διάφορες δραστηριότητες που σχετίζονται με την ανάγνωση για ευχαρίστηση, στις οποίες η ανακάλυψη του βιβλίου ως αντικείμενου και της γραπτής λέξης, είναι υψίστης σημασίας.

Στην Αγγλία, υπάρχουν ρητοί κανονισμοί σχετικά με τις μεθόδους ανάγνωσης, και συγκεκριμένα τη συστηματική συνθετική φωνητική (Έκθεση MMU, σελ. 7).

Οι λιγότερο συχνά χρησιμοποιούμενες στρατηγικές, όπως αναφέρθηκε προηγουμένως, σχετίζονται με την αλφαβητική μέθοδο (σημεία 1, 6, 3, 2 και 4) ακολουθούμενη από τη συλλαβική μέθοδο (σημεία 14, 11 και 12).

Τέλος, αξίζει να αναφερθεί η ποικιλία των βαθμολογιών στις στρατηγικές που σχετίζονται με τη φωνολογική ευαισθητοποίηση. Αν και ορισμένα στοιχεία είναι από τις υψηλότερες τιμές, το αντίθετο ισχύει για άλλα (βλ. σημεία 52, 46, 47, 44, 51, 43, 39, 48 και 45) (Πίνακας 14).

Πίνακας 14.

Μέθοδοι ανάγνωσης

ΜΕΡΟΣ Ι. ΜΕΘΟΔΟΙ ΑΝΑΓΝΩΣΗΣ	UMA	UGR	ΠΟΡΤΟΓΑΛ ΙΑ	ΙΤΑΛΙΑ	ΕΛΛΑΔΑ	ΟΛΑ
ΑΛΦΑΒΗΤΙΚΗ ΜΕΘΟΔΟΣ						
01. Ακολουθώ αλφαβητική σειρά για να διδάξω ανάγνωση.	20.5	16.7	87.6	20.0	20.0	33.0
02. Κάθε γράμμα μελετάται προφέροντας το όνομά του.	67.0	66.7	86.1	36.7	34.0	58.1
03. Οι διαδικασίες διδασκαλίας και μάθησης της ανάγνωσης και της γραφής πραγματοποιούνται ταυτόχρονα.	79.0	94.4	73.6	36.7		56.7
04. Μόλις οι μαθητές μάθουν το αλφάβητο, τα σύμφωνα συνδυάζονται με φωνήεντα για να σχηματίσουν άμεσες συλλαβές πρώτα, έπειτα αντίστροφα και τέλος, μικτές συλλαβές.	68.5	77.8	71.4	40.0	88.0	69.1
05. Συνδυάζω τις συλλαβές για να δημιουργήσω λέξεις και μετά προτάσεις.	64.0	77.8	52.0	73.3	-	66.8
06. Για να μάθω γράμματα, χρησιμοποιώ πόρους, όπως παιχνίδια καρτών, κινητά γράμματα, αντίστοιχες κάρτες λέξεων / εικόνες	91.5	94.4	14.4	0.9	70.0	54.2
ΜΕΣΗ ΤΙΜΗ	65.1	71.3	64.2	34.6	35.5	56.3
ΜΕΘΟΔΟΣ ΦΩΝΙΚΩΝ						
07. Αρχίζω να διδάσκω τους ήχους των φωνηέντων, μετά τους ήχους των διφθόντων (δύο φωνήεντα μαζί) και, τέλος, τους ήχους των συμφώνων.	94.5	83.3	88.8	63.3		82.5
08. Συνδυάζω τον ήχο των φωνημάτων με την ονοματοποιία. χειρονομίες ή / και κινητική.	95.0	27.8	86.2	77.7	75.6	72.5
09. Συνδυάζω τις συλλαβές για να δημιουργήσω λέξεις και μετά προτάσεις.	99.5	16.7	83.5	63.3		65.8
ΜΕΣΗ ΤΙΜΗ	96.3	42.6	86.2	68.1	25.2	63.7
ΣΥΛΛΟΓΙΚΗ ΜΕΘΟΔΟΣ						
10. Αρχίζω να διδάσκω τον ήχο και την ορθογραφία των φωνηέντων ταυτόχρονα.	99.5	100.0	82.9	56.7		84.8
11. Οι μαθητές μαθαίνουν να συνδυάζουν σύμφωνα με κάθε φωνήεν (ta-te-ti-to-tu...).	98.5	0.0	76.5	70.0		61.3

12. Οι μαθητές ξεκινούν μαθαίνοντας άμεσες συλλαβές, στη συνέχεια κλειστές, αντίστροφες και, τέλος, μικτές συλλαβές (δίφθονες και κλειστές)	93.0	66.7	71.6	30.0	70.0	66.3
13. Οι μαθητές ξεκινούν συνδυάζοντας σύμφωνα με φωνήεντα (συλλαβές). αργότερα γλωσσικές ενότητες (λέξεις, φράσεις ...) εισάγονται αργότερα.	96.0	88.9	42.2	60.0	96.0	76.6
14. Εκτελώ δραστηριότητες στις οποίες μπορούν να προστεθούν και / ή να αφαιρεθούν συλλαβές.	86.0	-	31.0	73.3		47.6
ΜΕΣΗ ΤΙΜΗ	94.6	51.1	60.8	58.0	55.3	67.3
ΜΕΙΚΤΗ ΜΕΘΟΔ						
15. Οι μαθητές μαθαίνουν γράμματα παρουσιάζοντας μια λέξη της οποίας το αρχικό είναι αυτό που μαθαίνουν (εμφανίζονται με αλφαβητική σειρά), συνοδευόμενα από μια εικόνα.	95.5	94.4	83.9	70.0		86.0
16. Για να κατανοήσουμε τον ήχο κάθε γράμματος χρησιμοποιούμε οντοματοπικά παραδείγματα (π.χ. για το γράμμα "s" χρησιμοποιούμε τον ήχο του ανέμου "ssss").	97.0	77.8	72.6	90.0		84.4
17. Οι μαθητές μαθαίνουν μια συλλαβή αναλύοντας μια λέξη που την περιέχει.	90.5	83.3	71.6	36.7		70.5
18. Διδάσκω μια συλλαβή ως μέρος μιας λέξης.	70.5	88.9	62.4	80.0	-	75.5
19. Δείχνω τις λέξεις, καθώς και τα γράμματα, ώστε οι μαθητές να μπορούν να αναγνωρίσουν λέξεις και γράμματα.	87.5	94.4	34.0	80.0	-	74.0
ΜΕΣΗ ΤΙΜΗ	88.2	87.8	64.9	71.3		78.1
ΠΑΓΚΟΣΜΙΑ ΜΕΘΟΔΟΣ						
20. Παρουσιάζω διάφορες λέξεις και προτάσεις που αναφέρονται σε κόσμο που τους περιβάλλει και είναι μέρος του περιβάλλοντος και των καθημερινών ρουτίνων τους.	70.0	94.4	95.6	86.7	-	86.7
21. Από την πρώτη επαφή, συνεργάζομαι με τους μαθητές στο γράψιμο των λέξεων και των φράσεων, δουλεύοντας μαζί τους σε δεξιότητες γραφοκινητήρων.	81.5	72.2	94.5	86.7	-	83.7
22. Κάνω δραστηριότητες για τον εντοπισμό συλλαβών σε μια ολόκληρη λέξη	89.5	93.4	92.1	80.0	50.0	81.0
23. Εκτελώ εργασίες για την αναγνώριση φωνητικών στη λέξη.	73.0	77.8	77.8	66.7	-	73.8

ΤΕΛΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ READ-COM ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ ΠΡΑΚΤΙΚΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΣΧΟΛΙΚΗ

24. Ενισχύω τη γλωσσική γνώση με λεξιλόγιο, γραμματικές δομές, σειρά λέξεων ...	85.5	88.9	75.0	30.0	-	69.9
---	------	------	------	------	---	------

25. Οι μαθητές αναγνωρίζουν και αναγνωρίζουν παιχνιδιάρικα κείμενα (ιστορίες, τραγούδια ...).	63.0	83.3	74.7	93.3	-	78.6
26. Ενισχύω τον τονισμό των ιστοριών, καθώς και τον ρυθμό των τραγουδιών.	99.0	100.0	73.6	93.3	-	91.5
27. Δημιουργώ καταστάσεις που ευνοούν τη δημιουργικότητα των μαθητών.	94.0	100.0	68.2	100.0	-	90.6
28. Παρουσιάζω κείμενα για να βοηθήσω τους μαθητές να κατανοήσουν λέξεις και προτάσεις, ώστε να είναι σε θέση να αφομοιώσουν και να κατανοήσουν τι διαβάζεται.	93.0	67.7	67.8	60.0	-	72.1
29. Οι εργασίες γραπτής γλώσσας σχετίζονται με την ανάπτυξη της προφορικής γλώσσας.	96.0	83.3	63.8	0.6	-	60.9
ΜΕΣΗ ΤΙΜΗ	84.5	86.1	78.3	69.7	50.0	79.6
ΚΑΤΑΣΚΕΥΤΙΚΗ ΜΕΘΟΔΟΣ						
30. Χρησιμοποιώ την ανάγνωση σε πραγματικά σενάρια, έτσι ώστε οι μαθητές να ανακαλύψουν τη λειτουργικότητά τους (ελεύθερος χρόνος, μάθηση, ειδήσεις).	85.0	77.8	94.7	80.0	-	84.4
31. Χρησιμοποιώ λέξεις που έχουν νόημα για τους μαθητές (το δικό τους όνομα, συμπαθεί / δεν μου αρέσει ...).	80.5	100.0	93.6	96.7	-	92.7
32. Ξεκινώ από την προηγούμενη γνώση που έχουν οι μαθητές σε σχέση με το νόημα και τη λειτουργικότητα της γραπτής γλώσσας	92.0	83.3	88.3	73.3	-	84.2
33. Δουλεύω με διαφορετικούς τύπους κειμένων, όπως αριθμητικά (λίστες, μενού ...), ενημερωτικά (σημειώσεις, αφίσες ...), λογοτεχνικά (ποιήματα, τραγούδια, ιστορίες ...), έκθεση (φάκελοι έργων, βιογραφίες) ...), Συνταγογραφημένο (συνταγές, οδηγίες ...).	96.0	66.7	84.8	60.0	-	76.9
34. Αναπτύσσω εκπαιδευτικές εμπειρίες στην τάξη μέσω έργων σε θέματα που επιλέγουν οι μαθητές.	94.5	61.1	80.4	73.3	-	77.3
35. Υποστηρίζω τις ικανότητες επικοινωνίας των μαθητών (ενεργή ακρόαση, ενσυναίσθηση, διάλογος, επιθετικότητα, επιχείρημα ...).	89.5	94.4	78.3	100.0	-	90.6
36. Ενθαρρύνω τους μαθητές να χρησιμοποιούν διαφορετικούς τύπους γλωσσών (σώμα, χειρονομία, μουσική, οπτικά ...).	77.5	94.4	76.1	100.0	-	87.0
ΜΕΣΗ ΤΙΜΗ	87.9	82.5	85.2	83.3		84.7

ΦΩΝΟΛΟΓΙΚΗΣ ΕΠΙΓΝΩΣΗΣ

37. Παίζω παιχνίδια καταμέτρησης συλλαβών και φωνών (με ή χωρίς χειροκρότημα).	82.0	100.0	99.1	96.7	-	94.5
38. Χρησιμοποιώ παιχνίδια rhyming.	94.5	72.2	97.4	100.0	-	91.0
39. Κάνω δραστηριότητες στις οποίες οι μαθητές μαθαίνουν να διαφοροποιούν τις λέξεις από τις ψευδο-λέξεις.	89.5	44.4	90.4	46.7	-	67.8
40. Κάνω δραστηριότητες στις οποίες μετριοούνται οι συλλαβές για να μάθω να κάνω διακρίσεις για μεγάλες και μικρές λέξεις.	88.5	66.7	89.3	80.0	-	81.1
41. Κάνω δραστηριότητες για τους μαθητές να απομονώσουν και να αλλάξουν αρχικές και τελικές συλλαβές.	90.5	66.7	86.8	56.7	-	75.2
42. Κάνω δραστηριότητες για τους μαθητές να απομονώσουν και να αλλάξουν τον αρχικό ή / και τον τελικό ήχο μιας λέξης.	94.0	66.7	86.7	83.3	-	82.7
43. Πραγματοποιώ δραστηριότητες στις οποίες οι μαθητές προφέρουν τον ήχο κάθε φωνήματος που περιέχει μια λέξη.	64.5	83.3	86.7	86.7	13.3	66.9
44. Πραγματοποιώ δραστηριότητες που περιλαμβάνουν προσθήκη, παράλειψη, αντιστροφή και αλλαγή της σειράς των συλλαβών και των φωνητικών.	87.5	55.6	86.0	0.6	43.3	54.6
45. Πραγματοποιώ δραστηριότητες στις οποίες πρέπει να προσδιοριστεί η θέση των φωνημάτων μέσα στις λέξεις.	96.0	66.7	77.7	0.5	50.0	58.2
46. Οι μαθητές ονομάζουν λέξεις που ξεκινούν, περιέχουν ή τελειώνουν με μια συγκεκριμένη συλλαβή δυνατά.	83.0	94.4	77.0	1.0	0.0	51.1
47. Οι μαθητές ταξινομούν τις εικόνες σύμφωνα με τη συλλαβική τους δομή (αριθμός συλλαβών ανά λέξη).	58.5	66.7	76.8	0.4	60.0	52.5
48. Οι μαθητές ονομάζουν τη λέξη μιας εικόνας, παραλείποντας τη συλλαβή που είχε προηγουμένως δηλωθεί (αρχική, μέση ή τελική).	82.0	27.8	71.7	53.3	46.7	56.3
49. Παρουσιάζω λέξεις και οι μαθητές δείχνουν εάν ξεκινούν, περιέχουν ή τελειώνουν με ένα δεδομένο φωνήμα.	70.0	88.9	70.8	76.7	23.3	65.9
50. Οι μαθητές τμηματοποιούν τις λέξεις σε φωνήματα.	85.0	77.8	66.1	76.7	23.3	65.8
51. Οι μαθητές συγκρίνουν λέξεις που ξεκινούν ή / και τελειώνουν με ένα συγκεκριμένο φωνήμα.	89.5	83.3	61.1	80.0	20.0	66.8
52. Διδάσκω δύο προτάσεις στους μαθητές για να υποδείξουν ποια λέξη έχει προστεθεί, αλλάξει ή / και διαγραφεί.	95.0	50.0		46.7	53.3	49.0
ΜΕΣΗ ΤΙΜΗ	84.4	69.5	76.5	55.4	37.0	64.5

2.2. ΨΥΧΟ-ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ

Το δεύτερο όργανο, «Ερωτηματολόγιο για μαθησιακές εμπειρίες που προωθούν την παιδαγωγική ανάγνωσης», αποτελείται από τέσσερις διαστάσεις που συγκεντρώνουν μια σειρά από στρατηγικές διδασκαλίας για την ανάπτυξη της μάθησης των μαθητών μέσω 37 αντικειμένων. Οι διαστάσεις αντιστοιχούν σε ψυχοπαιδαγωγικές αρχές και μεθοδολογίες μάθησης ανάγνωσης (αποτελούνται από 8 αντικείμενα), οργάνωση δραστηριοτήτων ανάγνωσης (11 στοιχεία) χωρικοί, υλικοί και ανθρωπικοί πόροι που χρησιμοποιούνται για την ανάγνωση (12 είδη) · και αξιολόγηση της μάθησης (6 στοιχεία).

Ο Πίνακας 15 δείχνει τις δηλώσεις που παρουσιάζονται στους εκπαιδευτικούς για να ανακαλύψουν τις εκπαιδευτικές τους πρακτικές γύρω από τις ψυχοπαιδαγωγικές αρχές και τις μεθοδολογίες της μάθησης να διαβάζουν, καθώς και τα αποτελέσματα που λαμβάνονται από κάθε συνεργάτη.

Πίνακας 15.

Ψυχοπαιδαγωγικές αρχές και μεθοδολογίες μάθησης ανάγνωσης

ΨΥΧΟ - ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ ΚΑΙ ΑΝΑΓΝΩΣΗ ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΕΣ	UMA	UGR	ΠΟΡΤΟΓΑΛΙΑ	ΙΤΑΛΙΑ	ΕΛΛΑ ΔΑ	ΟΛΑ
01. Κάνω ερωτήσεις στα παιδιά κατά την ανάγνωση των κειμένων για να βεβαιωθώ ότι κατανοούν το περιεχόμενο.	96.0	94,4	95,6	-	98.0	96,0
02. Ενθαρρύνω τα παιδιά να ερμηνεύουν εικονογραφήσεις, ακόμη και αν δεν μπορούν να διαβάσουν το κείμενο.	95.0	83.3	99.3	-	-	92.5
03. Δημιουργώ συνδέσμους μεταξύ γραπτής και προφορικής γλώσσας.	94.5	100.0	98.5	66.7	92.0	90.3
05. Εισάγω κείμενα των οποίων το περιεχόμενο είναι σχετιζομαι με προς την παιδικές εμπειρίες του παρελθόντος.	92.0	77.8	95.6	-	-	88.5
06. Εκμεταλλεύομαι τα σχόλια των παιδιών κατά την ανάγνωση ενός κειμένου, ακόμα κι αν δεν σχετίζονται με το θέμα που ασχολούμαστε.	75.5	83.3	92.6	-	97.0	87.1

ΤΕΛΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ READ-COM ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ ΠΡΑΚΤΙΚΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΣΧΟΛΙΚΗ

07. Δημιουργώ δημιουργικές και παιχνιδιάρικες προσεγγίσεις στην ανάγνωση (αλλαγή χαρακτήρων, αλλαγή τελών, δημιουργία σύντομων ιστορίες με εικόνες ...)	85.0	94.4	96.3	100.0	98.0	94.7
08. Οργανώνω την τάξη με διαφορετικούς σταθμούς εργασίας και γωνίες μάθησης, ανάλογα με τις ανάγκες των παιδιών.	66.0	72.2	93.3	100.0	-	82.9
ΜΕΣΗ ΤΙΜΗ	87.6	88.2	96.3	88.9	96.3	91.4

Η έκθεση του UMA-CEIP Rosa de Gálvez (Ισπανία) αναφέρει ότι σχεδόν όλοι οι εκπαιδευτικοί εφαρμόζουν τις αρχές που παρουσιάζονται. Αξίζει να σημειωθεί ότι οι δάσκαλοι παρουσιάζουν συνήθως εργασίες που εκτελούνται από τους μαθητές τους στην τάξη (96,5%). ενθαρρύνει την ερμηνεία των εικονογραφήσεων ενός κειμένου, ακόμη και αν οι μαθητές δεν μπορούν να διαβάσουν τις λέξεις (95,0%). και κάντε ερωτήσεις ενώ διαβάζετε κείμενα για να διασφαλίσετε την κατανόησή τους (96,0%). Οι εκπαιδευτικοί οργανώνουν επίσης την τάξη σύμφωνα με τις ανάγκες των μαθητών με διαφορετικές γωνίες μάθησης και εργαστήρια (66%), και δημιουργούν σχέσεις μεταξύ γραπτής γλώσσας και προφορικής γλώσσας (94,5%), καθώς και δημιουργικές και παιχνιδιάρικες προσεγγίσεις για την ενθάρρυνση της ανάγνωσης (αλλαγή χαρακτήρων, τερματισμός αλλαγών ή δημιουργία ιστοριών με εικόνες, μεταξύ άλλων) (85%).

Η συντριπτική πλειονότητα των δασκάλων στη Μελίλια χρησιμοποιούν πάντα, ή σχεδόν πάντα, όλες αυτές τις προσεγγίσεις, αν και το γεγονός ότι το 100% του δείγματος δημιουργεί σχέσεις μεταξύ γραπτής και προφορικής γλώσσας και εμφανίζει τη δουλειά των μαθητών.

Ομοίως, ένα υψηλό ποσοστό (πάνω από το 90%) των Πορτογάλων εκπαιδευτικών χρησιμοποιούν όλες τις ψυχοπαιδαγωγικές αρχές που περιλαμβάνονται στην έρευνα. Αυτά που χρησιμοποιούνται στην τάξη είναι: Ενθαρρύνω τους μαθητές μου να ερμηνεύουν τις εικόνες, ακόμα κι αν δεν μπορούν να διαβάσουν ένα κείμενο (99,3%). Παρουσιάζω τη δουλειά των παιδιών στην τάξη (99,3%). και δημιουργώ σχέσεις μεταξύ γραπτής και προφορικής γλώσσας (98,5%).

Στην Ιταλία, τα δεδομένα πρέπει να ερμηνεύονται λαμβάνοντας υπόψη την παιχνιδιάρικη και συναρπαστική διάσταση που χρησιμοποιούν οι εκπαιδευτικοί για να φέρουν τα παιδιά πιο κοντά στη γραπτή λέξη και την εμπειρία της ανάγνωσης. Αυτό υποδηλώνει ότι τα πλεονεκτήματά του, που υποδεικνύονται από το 100% του δείγματος, είναι οι αρχές: Δημιουργώ δημιουργικές και παιχνιδιάρικες προσεγγίσεις στην ανάγνωση (αλλαγή χαρακτήρων, αλλαγή τελών, δημιουργία διηγήσεων με εικόνες ...) (σημείο 7) και Οργανώνω την τάξη με διαφορετικούς σταθμούς εργασίας και γωνίες μάθησης, σύμφωνα με τις ανάγκες των παιδιών (σημείο 8). Αν και περισσότεροι από τους μισούς συμμετέχοντες εκπαιδευτικούς (67,7%) προωθούν δραστηριότητες για τη δημιουργία σχέσεων μεταξύ γραπτής και προφορικής γλώσσας, αυτό είναι το λιγότερο συχνά αναφερόμενο, σε αντίθεση με τις υπόλοιπες δηλώσεις αυτής της έρευνας, και επίσης διαφέρει από την Ισπανία, την Πορτογαλία και την Ελλάδα.

Τα στοιχεία που ελήφθησαν στην Ελλάδα δείχνουν ότι η πλειονότητα των εκπαιδευτικών χρησιμοποιούν τέσσερις αρχές: να κάνουν ερωτήσεις στα παιδιά κατά την ανάγνωση κειμένων για να διασφαλίσουν ότι κατανοούν το περιεχόμενο (98%). καθιέρωση δημιουργικών και παιχνιδιάρικων προσεγγίσεων στην ανάγνωση (98%) · λήψη

πλεονέκτημα των εισροών από τα παιδιά κατά την ανάγνωση ενός κειμένου, ακόμα κι αν δεν σχετίζονται με το θέμα που εξετάζεται (98%) και τη δημιουργία σχέσεων μεταξύ γραπτής και προφορικής γλώσσας (92%). Ωστόσο, η οργάνωση της τάξης με διαφορετικούς σταθμούς εργασίας και γωνίες μάθησης, σύμφωνα με τις ανάγκες των παιδιών (στοιχείο 8) είναι η λιγότερο χρησιμοποιούμενη αρχή το ελληνικό πλαίσιο, σε αντίθεση με την κατάσταση στην Ισπανία και την Ιταλία.

Τέλος, η έκθεση από την Αγγλία δείχνει ότι τα παιδιά ενθαρρύνονται να αναλύουν και να μοιράζονται τις εμπειρίες και τις απαντήσεις ανάγνωσης, κυρίως μέσω κοινής (ολόκληρης τάξης ομάδας) και καθοδηγούμενης ανάγνωσης (σε ομάδες από 4 έως 6 παιδιά). Δουλεύουν στο λεξιλόγιο, συγκρίνουν ιστορίες και συνδέουν κείμενα με τις δικές τους εμπειρίες. Μια προσέγγιση για την προώθηση της συγκέντρωσης είναι η προσέγγιση περιέργειας, που βασίζεται στη χρήση ουδέτερων χρωμάτων στους τοίχους των τάξεων, εκτός από τη χρήση πραγματικών αντικειμένων για παιχνίδι και όχι πλαστικά παιχνίδια (Έκθεση MMU, σελ. 9).

Εάν αναλογιστούμε τα αποτελέσματα μεταξύ των εταίρων και των χωρών, είναι σημαντικό οι μαθητές να γνωρίζουν ότι η δουλειά τους εμφανίζεται στις τάξεις τους (98,6%), ενώ διασφαλίζουμε ότι καταλαβαίνουν τι ακούνε ή διαβάζουν (96%) μέσω δημιουργικών και παιχνιδιάρικων προσεγγίσεων (94,7%) και ενθαρρύνοντάς τους να ερμηνεύσουν τις απεικονίσεις σε κείμενα (92,5%).

Κατά την εκμάθηση της εκμάθησης γλωσσών, είναι σημαντικό η προφορική γλώσσα και η γραπτή γλώσσα να σχετίζονται (90,3%), μέσω περιεχομένου που σχετίζεται με την εμπειρία των παιδιών (88,5%), και αξιοποιώντας τα σχόλιά τους (87,1%)

Τέλος, πρέπει να προσέξουμε προσεκτικά την οργάνωση των τάξεων μας, δημιουργώντας μαθησιακά περιβάλλοντα που προωθούν την αυτόνομη, ουσιαστική και ολιστική μάθηση για τους μαθητές (82,9%).

2.3. ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΤΟΥ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ (ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΣ Ή ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ, ΧΡΟΝΟΣ, ΟΜΑΔΕΣ ΦΟΙΤΗΤΩΝ)

Όσον αφορά τις **ομαδοποιήσεις μαθητών**, υπάρχει μια προτίμηση για δραστηριότητες μεγάλων ομάδων (77,2%), ακολουθούμενες από μικρές ομάδες (72,4%), ατομική εργασία (63,8%) και οργανωτικές ομάδες σύμφωνα με τους διαφορετικούς

αναγνώστες επιπέδου (65,8%).

Τα Ισπανικά (Αναφορά UMA-CEIP Rosa de Gálvez) είναι μεγάλες ομαδικές δραστηριότητες που χρησιμοποιούνται περισσότερο στην Ελλάδα (81%). Από την άλλη πλευρά, μεταξύ των εκπαιδευτικών στη Μελίγια, χρησιμοποιούνται περισσότερο οι ατομικές δραστηριότητες ανάγνωσης (94,4%). Ωστόσο, για τα Πορτογαλικά (88,7%)

και Ιταλοί (90%) εκπαιδευτικοί, η πιο συχνά επιλεγμένη επιλογή είναι η ανάγνωση σε μικρές ομάδες (Πίνακας 16) Στην Αγγλία, οι μαθητές είναι κυρίως οργανωμένοι σε μεγάλες ομάδες και μικρές ομάδες (4-6 παιδιά). η ατομική ανάγνωση εξαρτάται από το σχολείο ή τη ρύθμιση (Εκθεση MMU, σελ. 10).

Όσον αφορά **τις ρουτίνες της τάξης**, οι Ισπανοί (UMA- CEIP Rosa de Gálvez, 94,4% και UGR, 94,4%) και Έλληνες (87%) εκπαιδευτικοί καθιερώνουν έναν χρόνο αφιερωμένο στην εκμάθηση της ανάγνωσης, μέσω συνελεύσεων, γωνιών βιβλίων ή άλλων στρατηγικών. Αυτό είναι επίσης σημαντικό μεταξύ των Πορτογάλων (94,8%) και των Ιταλών (90,0%) δασκάλων, αν και πρέπει να σημειωθεί ότι κάνουν αλλαγές στο πρόγραμμα εργασίας ανάλογα με τις ανάγκες των παιδιών καθ' όλη τη διάρκεια του σχολικού έτους (Πορτογαλία, 92,6% και Ιταλία, 93,3%).

Σε όλες τις αναφορές συνεργατών, διαπιστώθηκε ότι τα χρονοδιαγράμματα πρέπει να είναι ευέλικτα, ώστε να μπορούν να τροποποιηθούν ανάλογα με τις ανάγκες των μαθητών (91,3%) και είναι σημαντικό να καθιερώσετε ρουτίνες με συγκεκριμένους χρόνους για την εκμάθηση της ανάγνωσης (84,9%) (Πίνακας 16).

Όσον αφορά **τις δραστηριότητες ανάγνωσης**, τα δεδομένα για την Ισπανία τονίζουν ότι οι περισσότεροι εκπαιδευτικοί βασίζονται αυτές σε ένα έργο, μια μονάδα διδασκαλίας ή ένα κέντρο ενδιαφέροντος (85%). Ωστόσο, αυτή η προσέγγιση είναι μια από τις λιγότερο συχνά υιοθετημένες από τους Πορτογάλους εκπαιδευτικούς (μόνο το 26,7%), μαζί με τη χρήση θεμάτων που συζητήθηκαν στη συνέλευση για τον προγραμματισμό σημαντικών και παρακινητικών δραστηριοτήτων ανάγνωσης (15,6%)

Κατά την ανάλυση των δεδομένων μεταξύ των συνεργατών, οι δραστηριότητες ξεκινούν συχνότερα με ένα έργο, μονάδα διδασκαλίας ή κέντρο ενδιαφέροντος (68,2%), εκμεταλλευόμενοι θέματα που προκύπτουν στην τάξη (67,5%) και σε διαφορετικές ώρες της ημέρας, όπως το συγκρότημα τάξης (53%) (Πίνακας 16).

Πριν από το συμπέρασμα, μια ιδέα που φαίνεται ενθαρρυντική για εμάς είναι ότι οι εκπαιδευτικοί γενικά δεν προτιμούν τη χρήση ενός εγχειριδίου (48,4%) ακόμα κι αν είναι αυτό που δημιουργούν (47%), αφήνοντας τα παιδιά ελεύθερα να αναπτύξουν τη μάθησή τους χωρίς πίεση, κάτι που μπορεί να οδηγήσει σε συνεχή απογοήτευση με γραπτή γλώσσα (ανάγνωση και γραφή).

Πίνακας 16.

Σχεδιασμός δραστηριοτήτων

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ	UMA	UGR	ΠΟΡΤΟΓΑΛΙΑ	ΙΤΑΛΙΑ	ΕΛΛΑΔΑ	ΟΛΑ
19. Έχω έναν συγκεκριμένο χρόνο για να μάθω να διαβάζω ως μέρος της τάξης ρουτίνας (συνέλευση, γωνίες ...).	58.5	94.4	94.8	90.0	87.0	84.9
16. Τροποποιώ το σχήμα εργασίας ανάλογα στις ανάγκες των παιδιών καθ' όλη τη σχολική χρονιά.	96.0	83.3	92.6	93.3	-	91.3
14. Εκμεταλλεύομαι καταστάσεις που συμβαίνουν μέσα στην τάξη για να πραγματοποιήσω δραστηριότητες ανάγνωσης.	87.5	94.4	88.1		-	67.5
10. Οι δραστηριότητες ανάγνωσης πραγματοποιούνται σε μικρές ομάδες.	50.5	66.7	86.7	90.0	68.0	72.4
12. Τα παιδιά μαθαίνουν να διαβάζουν ακολουθώντας ένα δημοσιευμένο βιβλίο.	89.0	-	85.2	13.3	6.0	48.4
11. Πραγματοποιούνται ατομικές δραστηριότητες ανάγνωσης.	73.0	94.4	78.5	73.3		63.8
09. Οι δραστηριότητες ανάγνωσης πραγματοποιούνται σε μεγάλες ομάδες.	67.0	83.3	77.8	76.7	81.0	77.2
17. Οργανώνω ομάδες λαμβάνοντας υπόψη τα διαφορετικά επίπεδα ανάγνωσης των παιδιών.	94.5	66.7	72.6	33.3	62.0	65.8
13. Στην τάξη, εργαζόμαστε μέσω ενός σημειωματρίου που προετοιμάζουμε λαμβάνοντας υπόψη τα ενδιαφέροντα των παιδιών.	95.5	55.6	71.9		12.0	47.0
15. Οι δραστηριότητες ανάγνωσης ξεκινούν από ένα έργο, διδακτική μονάδα ή / και θέμα ενδιαφέροντος.	85.0	77.8	26.7	83.3	-	68.2

18. Τα θέματα που συζητήθηκαν στη συνέλευση με βοηθούν να σχεδιάσω πιο ουσιαστικές και παρακινητικές δραστηριότητες ανάγνωσης.	49.0	94.4	15.6	-	53.0	
ΜΕΣΗ ΤΙΜΗ	76.9	81.1	71.9	50.3	45.1	65.1

2.4. ΧΩΡΟΣ, ΥΛΙΚΟ ΚΑΙ Ο ΑΝΘΡΩΠΟΣ

ΠΟΡΟΙ (ΤΥΠΟΣ, ΟΡΓΑΝΩΣΗ, ΣΥΜΜΕΤΕΧΟΝΤΕΣ, ΤΥΠΟΣ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ).

Λαμβάνοντας υπόψη τους χωρικούς πόρους, οι εκπαιδευτικοί της Ισπανίας (UMA-CEIP Rosa de Gálvez (98,5%) υπογραμμίζουν την αξία του να υπάρχει ένα ήσυχο μέρος αφιερωμένο στην ατομική ανάγνωση, συγκεκριμένα μια βιβλιοθήκη στην τάξη (88%), εκτός από μια γωνιά με δραστηριότητες για την προώθηση της ανάγνωσης. Και οι δύο χώροι βρίσκονται επίσης σε σχολεία στη Μελίλια (77,8% και 72,2% αντίστοιχα), αλλά δεν συγκαταλέγονται μεταξύ των χαρακτηριστικών με τα υψηλότερα ποσοστά απαντήσεων σε αυτήν την ενότητα. Στην Πορτογαλία, τόσο η γωνιά ανάγνωσης (94,8%) όσο και η βιβλιοθήκη στην τάξη (91,9%) είναι επίσης αξιοσημείωτα για την υψηλή χρήση τους από τους δασκάλους προσχολικής εκπαίδευσης. Όλοι οι συμμετέχοντες Ιταλοί δάσκαλοι και το 97% των Ελλήνων εκπαιδευτικών διαθέτουν βιβλιοθήκη στην τάξη τους (Πίνακας 17). Στην Αγγλία, όλες οι αίθουσες διδασκαλίας έχουν έναν χώρο αφιερωμένο σε βιβλία / ανάγνωση (Εκθεση MMU, σελ. 10).

Τα συνολικά αποτελέσματα δείχνουν την ανάγκη να υπάρχει μια γωνιά στην τάξη για δραστηριότητες που προάγουν την ανάγνωση (92%), καθώς και ένα ήσυχο μέρος (βιβλιοθήκη στην τάξη) για ατομική ή / και μικρή ανάγνωση ομάδας (88%), που προέρχεται από ποικιλία τύπων κειμένων (85,4%) που χρησιμοποιούνται σε διαφορετικές ώρες και / ή καθημερινές ρουτίνες (74,9%).

Όσον αφορά τους υλικούς πόρους, ένας μεγάλος αριθμός εκπαιδευτικών Ισπανίας (UMA) χρησιμοποιούν πόρους ΤΠΕ για τη διεξαγωγή διαδραστικών δραστηριοτήτων ανάγνωσης (όπως το Διαδίκτυο, διαδραστικός πίνακας, δημοσιευμένο ή αυτοδημιούργητο υλικό) (97,5%). Αυτή η υψηλή χρήση των ΤΠΕ αναφέρεται επίσης στους δασκάλους στην Πορτογαλία (80,7%) και στη Μελίλια (83,3%). Ωστόσο, ενώ στο τελευταίο, η χρήση διαδραστικών πινάκων (βίντεο, παιχνίδια, ιστότοποι για παιδιά ...) έχει επίσης ιδιαίτερη σημασία (88,9%), αυτό χρησιμοποιείται λιγότερο από τους Πορτογάλους εκπαιδευτικούς (54,8%). Στην Αγγλία, οι διαδραστικοί πίνακες χρησιμοποιούνται αρκετά συχνά για τη σύνταξη / τμηματοποίηση λέξεων κατά τη διδασκαλία των φωνητικών (Εκθεση MMU, σελ. 10), αλλά η χρήση αυτού του τύπου πόρων είναι αρκετά χαμηλή στην Ιταλία (μόνο 36,7%). Στην Ελλάδα, οι ΤΠΕ χρησιμοποιούνται συχνότερα για τη δημιουργία ιστοριών (70%).

Οι εκπαιδευτικοί Πορτογαλικών, Ελλήνων και Αγγλικών χρησιμοποιούν επίσης

διάφορους τύπους κειμένων στην τάξη, όπως βιβλία εικόνων, ιστορίες, εφημερίδες, περιοδικά, βιβλία μαγειρικής, εγκυκλοπαίδειες ή λεξικά.

Στην Αγγλία, τα σχολεία, ειδικά εκείνα που βρίσκονται σε μειονεκτούσες περιοχές, παρέχουν βιβλία και παιχνίδια ανάγνωσης που σχετίζονται με τον αλφαριθμητισμό, ώστε τα παιδιά να πάρουν σπίτι και να τα χρησιμοποιήσουν με τις οικογένειές τους (Εκθεση MMU, σ. 10).

Πίνακας 17.

Φυσικοί, υλικοί και ανθρώπινοι πόροι

ΦΥΣΙΚΟΙ, ΥΛΙΚΟΙ ΚΑΙ ΑΝΘΡΩΠΙΝΟΙ ΠΟΡΟΙ	UMA	UGR	ΠΟΡΤΟΓΑΛ ΙΑ	ΙΤΑΛΙΑ	ΕΛΛΑΔΑ	ΟΛΑ
23. Χρησιμοποιώ κάρτες flash (αναγνώριση λέξεων και επανάληψη) για να υποστηρίξω την ανάπτυξη της ανάγνωσης.	48.5	77.8	98.5	-	-	74.9
20. Τα παιδιά χρησιμοποιούν μια γωνιά δραστηριότητας για την προώθηση της ανάγνωσης.	98.5	77.8	94.8	-	97.0	92.0
21. Η τάξη έχει ένα ήσυχο μέρος αφιερωμένο στο άτομο ΑΝΑΓ ΝΩΣΗ (βιβλιοθήκη στην τάξη).	88.0	72.2	91.9	100.0	-	88.0
22. Χρησιμοποιώ διάφορους τύπους κειμένων στην τάξη (εικονογραφημένα βιβλία, διηγήματα, εφημερίδες, περιοδικά, βιβλία μαγειρικής, εγκυκλοπαίδειες, λεξικά ...).	74.0	77.8	91.9	-	98.0	85.4
30. Συντονίζομαι με άλλους δασκάλους για να προγραμματίζω ή / και να πραγματοποιώ δραστηριότητες ανάγνωσης με παιδιά.	94.0	83.3	88.1	76.7	-	85.5
28. Παρέχω πληροφορίες στις οικογένειες για την προώθηση της ανάγνωσης στο σπίτι (εργαστήρια, termly συναντήσεις, σεμινάρια, οικογενειακή μάθηση).	90.5	66.7	85.9	56.0	65.0	73.6
25. Χρησιμοποιώ διάφορους πόρους ΤΠΕ για τη διεξαγωγή διαδραστικών δραστηριοτήτων ανάγνωσης (Διαδίκτυο, διαδραστι κός πίνακας / προβολέας, ...).	82.5	83.3	80.7	36.7	78.0	72.2
24. Χρησιμοποιώ ΤΠΕ για να δημιουργήσω διηγήματα.	95.5	33.3	78.5	26.7	70.0	60.8
27. Οι οικογένειες συμμετέχουν σε δραστηριότητες που σχετίζονται με την ανάγνωση στην τάξη.	86.5	50.0	77.8	40.0	76.0	66.1

29. Οι οικογένειες πραγματοποιούν πρότεινε δραστηριότητες ανάγνωσης με το παιδί τους στο σπίτι.	92.0	66.7	77.8	86.7	-	
31. Άλλοι δάσκαλοι από το εκπαιδευτικό κέντρο ή άλλοι επαγγελματίες συμμετέχουν σε δράσεις που προωθούν τις δεξιότητες ανάγνωσης των παιδιών στην τάξη μου.	96.0	55.6	71.9	60.0	25.0	61.7
26. Χρησιμοποιώ τον διαδραστικό πίνακα / προβολέα για την εκτέλεση επιλεγμένων δραστηριοτήτων ανάγνωσης από το Διαδίκτυο (βίντεο, παιχνίδια, παιδιά ιστότοποι ...).	97.5	88.9	54.8	23.3	17.0	56.3
ΜΕΣΗ ΤΙΜΗ	87.0	69.5	82.7	56.7	65.8	72.3

Όσον αφορά το **ανθρώπινο δυναμικό**, οι Ισπανοί εκπαιδευτικοί (UMA- CEIP Rosa de Gálvez) δίνουν προτεραιότητα στο ρόλο που παίζουν οι οικογένειες στο σχολείο, γι' αυτό τους παρέχονται πληροφορίες για να ενθαρρύνουν την ανάγνωση στο σπίτι, μέσω εργαστηρίων, συναντήσεων, μαθημάτων ή συνεδριών οικογενειακής μάθησης, μεταξύ άλλων (90,5%). Ομοίως, το 86,7% των Ιταλών δασκάλων που ερωτήθηκαν προτείνουν δραστηριότητες για οικογένειες που μπορούν να πραγματοποιήσουν με το παιδί τους στο σπίτι. Μεταξύ των Ελλήνων δασκάλων, η συμμετοχή της οικογένειας στις δραστηριότητες ανάγνωσης στην τάξη είναι αξιοσημείωτο χαρακτηριστικό (76%). Στη Μελίγια, η προσέγγιση που ακολουθείται είναι οι εκπαιδευτικοί να συντονίζονται μεταξύ τους για να προγραμματίζουν ή / και να πραγματοποιούν δραστηριότητες ανάγνωσης με μαθητές (83,3%). Στο πορτογαλικό πλαίσιο, και οι δύο αυτές πτυχές είναι σημαντικές με ποσοστά άνω του 85%.

Όπως ήδη αναφέρθηκε στην ενότητα 2 αυτής της έκθεσης, ο συντονισμός μεταξύ των εκπαιδευτικών (85,5%) αποτελεί προτεραιότητα, εκτός από την ανεκτίμητη βοήθεια και τη συνεργασία των οικογενειών για την ενδυνάμωση της ανάγνωσης με δραστηριότητες στο σπίτι (80,8%) και τη μάθηση πώς να ενισχύσουν την ανάγνωση των παιδιών τους (73,6%).

Επιπλέον, το εύρημα υποδηλώνει ότι η συμμετοχή διαφορετικών παραγόντων, τόσο εσωτερικών όσο και εξωτερικών, στα σχολεία προάγει τον απαραίτητο δυναμισμό και κίνητρο στις διαδικασίες διδασκαλίας-μάθησης των μαθητών, γι' αυτό είναι απαραίτητο να αναπτυχθεί επαρκής κοινός προγραμματισμός (61,7%) .

2.5. ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

Ο βασικός σκοπός της αξιολόγησης στην Προσχολική Εκπαίδευση θα πρέπει να είναι η παρέμβαση για να επιτρέπεται η λήψη εκπαιδευτικών αποφάσεων, έχοντας επίγνωση όλων των εποχών της ανάπτυξης των μαθητών και είναι σε θέση να προτείνει κατάλληλα μέτρα για τη διασφάλιση της μέγιστης ανάπτυξης των ικανοτήτων τους.

Οι συμμετέχοντες ισπανοί δάσκαλοι χρησιμοποιούν διαφορετικές ευκαιρίες για να αξιολογήσουν την πρόοδο των μαθητών τους στη μάθηση να διαβάζουν. Συγκεκριμένα, πραγματοποιούν μια αρχική αξιολόγηση στην αρχή του σχολικού έτους (UMA- CEIP Rosa de Gálvez 89% και UGR 94,4%) και αναλύουν διαφορετικές στιγμές στην τάξη κατά τη διάρκεια του έτους για να αξιολογήσουν την ανάγνωση των μαθητών τους (UMA

- CEIP Rosa de Gálvez, 93,5% και UGR, 83,3%). Τα αποτελέσματα που έλαβε ο Πορτογάλος εταίρος ακολουθούν τις ίδιες γραμμές (87,4% και 86,7% αντίστοιχα). Επιπλέον, το 86,7% αναφέρει ότι, μετά την ολοκλήρωση μιας εργασίας ανάγνωσης, τα παιδιά σκέφτονται τι έχουν μόλις μάθει. Αυτό το τελευταίο στοιχείο είναι το πιο σχετικό σε

Η Ιταλία ως μορφή αξιολόγησης, χρησιμοποιείται από το 93,3% των εκπαιδευτικών και από την Ελλάδα, όπου χρησιμοποιείται από το 76%. Για τους Έλληνες εκπαιδευτικούς η αξιολόγηση στην αρχή του σχολικού έτους είναι το κλειδί (83%) (Πίνακας 18). Στην Αγγλία, οι εκπαιδευτικοί αξιολογούν τακτικά και διαμορφωτικά, κάθε 5-6 εβδομάδες, με έμφαση στις δεξιότητες αποκωδικοποίησης. Υπάρχουν σχέδια για την εισαγωγή ενός νέου τεστ αρχικής αξιολόγησης, το φθινόπωρο του 2020, σκοπός του οποίου είναι να παρέχει ένα σημείο εκκίνησης από το οποίο να μετρά την πρόοδο των μαθητών μέχρι το τέλος του Πρωτοβάθμιου σταδίου (Εκθεση MMU, σελ. 12).

Πίνακας 18.

Αξιολογηση

ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ	UMA	UGR	ΠΟΡΤΟΓΑΛΙ Α	ΙΤΑΛΙΑ	ΕΛΛΑΔΑ	ΟΛΑ
36. Αναλύω καθήκοντα που κάνουν οι μαθητές προκειμένου να κάνουν αξιολογήστε τα.	95.0	94.4	97.0	-	3.0	72.4
32. Πραγματοποιώ μια αρχική (διαγνωστική) αξιολόγηση στην αρχή του σχολικού έτους.	89.0	94.4	87.4	53.3	12.6	67.3
33. Αναλύω διαφορετικές στιγμές κατά τη διάρκεια του σχολικού έτος για την αξιολόγηση της ανάγνωσης των παιδιών.	93.5	83.3	86.7	60.0	13.3	67.4
37. Μετά την ολοκλήρωση μιας εργασίας ανάγνωσης τα παιδιά σκέφτονται τι έχουν μόλις μάθει.	79.0	61.1	86.7	93.3	13.3	66.7
35. Χρησιμοποιώ μια ειδική ρουμπρίκα στις δεξιότητες ανάγνωσης για να αξιολογήσω παιδιά.	94.0	55.6	49.6	-	50.4	62.4
34. Σε συγκεκριμένες στιγμές κατά τη διάρκεια του σχολικού έτους. Αξιολογώ παιδιά με τεστ ανάγνωσης.	96.0	61.1	48.9	26.7	51.1	56.8
ΜΕΣΗ ΤΙΜΗ	91.1	75.0	76.1	58.3	24.0	64.9

Στις αναφορές των Ισπανών εταίρων, η ευρύτερα χρησιμοποιούμενη προσέγγιση αξιολόγησης είναι η ανάλυση των καθηκόντων των μαθητών (UMA-CEIP Rosa de

Gálvez 95% και UGR-94,4%) Αυτό είναι επίσης το πιο χρησιμοποιούμενο στην Πορτογαλία (97%) και στην Ελλάδα (75%) (βλ. Πίνακα 18). Στην Αγγλία, η παρατήρηση και οι ερωτήσεις είναι τα κύρια εργαλεία. ένα χαρτοφυλάκιο θα προετοιμαστεί επίσης για κάθε παιδί (Εκθεση MMU, σελ. 11).

Η αξιολόγηση αποτελεί ουσιαστικό στοιχείο της εκπαιδευτικής διαδικασίας, η οποία πραγματοποιείται μέσω της ανάλυσης των καθηκόντων των μαθητών (72,4%), καθώς και της αυτοαναστολής στο τέλος

μιας εργασίας (66,7%). Αυτή η αξιολόγηση πρέπει να είναι συνεχής, να πραγματοποιείται σε διαφορετικά σημεία κατά τη διάρκεια του σχολικού έτους (67,4%), συμπεριλαμβανομένης μιας αρχικής διαγνωστικής αξιολόγησης (67,3%) που επιτρέπει την προσαρμογή των εκπαιδευτικών προγραμμάτων στις ανάγκες κάθε μαθητή. Μεταξύ των οργάνων που χρησιμοποιούνται είναι μια ρουμπρίκα (62,4%) και συγκεκριμένες δοκιμές ανάγνωσης (56,8%).

2.6. ΕΙΔΗ ΚΕΙΜΕΝΟΥ

Το να διαβάσετε είναι να κατανοήσετε ένα γραπτό κείμενο. Πρόκειται για μια ενεργή διαδικασία με την οποία κάθε αναγνώστης έχει έναν συγκεκριμένο στόχο, έναν λόγο να διαβάσει, να χτίσει νόημα αλληλεπιδρώντας με το κείμενο και φέρνοντας στο παρελθόν τις γνώσεις του. Η ανάγνωση, έτσι κατανοητή, δημιουργεί σκέψεις, συναισθήματα, ιδέες και συναισθήματα, ενισχύοντας την ιδέα της ανάγνωσης ως μια διαδικασία ερμηνείας και κατανόησης, παρά τη σύνδεση των ήχων με τα γράμματα. Με αυτόν τον τρόπο, τα παιδιά διαβάζουν και γράφουν ως μια διαδικασία προόδου στη γνώση της γραπτής γλώσσας.

Η κουλτούρα ανάγνωσης των μικρών παιδιών βασίζεται σε ευκαιρίες που έχουν να αλληλεπιδράσουν με κείμενα σε καταστάσεις καθημερινής ζωής, καθώς και από τη γνώση και τις ερμηνείες που οι ενήλικες φέρνουν σε αυτά τα κείμενα. Για να δημιουργηθεί ένα κατάλληλο περιβάλλον γραμματισμού, αυτές οι καταστάσεις πρέπει να περιλαμβάνουν την πλειονότητα των κειμένων για κοινωνική χρήση, σε διαφορετικά μέσα, όπως εφημερίδες ή περιοδικά, διαφημίσεις, οδηγίες - ό, τι μπορεί και πρέπει να διαβαστεί. Κατά τη διάρκεια αυτών των αλληλεπιδράσεων, η εναλλαγή ανάγνωσης και διαλόγου και η ενθάρρυνση των απαντήσεων των παιδιών σε ερωτήσεις σχετικά με το περιεχόμενο και τη μορφή του κειμένου είναι στρατηγικές που βοηθούν στην εστίαση της προσοχής των παιδιών.

Από την εμπειρία μιας ποικιλίας τύπων κειμένου, τα παιδιά μπορούν να μάθουν ότι διαβάζουμε και γράφουμε σε:

- Θυμηθείτε, εντοπίστε, εντοπίστε, καταγράψτε, αποθηκεύστε, ανακαλύψτε ... δεδομένα.
- Επικοινωνία ή πρόσβαση σε πληροφορίες
- Απολαύστε, επικοινωνήστε συναισθήματα, γεγονότα, όνειρα ...
- Μελετήστε, μάθετε, εμβαθύνετε τις γνώσεις

- Μάθετε τεχνογνωσία... πώς να κάνετε πράγματα.

Γι' αυτό θεωρούμε απαραίτητο οι δάσκαλοι να χρησιμοποιούν διάφορους τύπους κειμένων στην τάξη για να εισαγάγουν την ανάγνωση στους μαθητές τους.

Για να μελετηθεί αυτό, έχει χρησιμοποιηθεί ένα τρίτο όργανο, το «Ερωτηματολόγιο για τους τύπους κειμένων που χρησιμοποιούνται ενώ μαθαίνει να διαβάζει. Αποτελείται από πέντε διαστάσεις που συγκεντρώνουν μια σειρά τύπων κειμένων που χρησιμοποιούνται επί του παρόντος στις αίθουσες διδασκαλίας για να μάθουν να διαβάζουν. Οι διαστάσεις αντιστοιχούν σε αριθμητικά κείμενα (αποτελούμενα από 9 αντικείμενα), έκθεση (5 στοιχεία), προδιαγραφικά (4 στοιχεία), λογοτεχνικά (7 στοιχεία) και ενημερωτικά (7 στοιχεία).

Επειδή το ίδιο αντικείμενο περιλαμβάνεται και ως αριθμητικό και ως προδιαγραφικό κείμενο (συνταγές μαγειρικής), ο αριθμός των αντικειμένων που παρουσιάστηκαν στους εκπαιδευτικούς ήταν 31.

Πίνακας 19.

Τυπολογία κειμένων

ΕΙΔΟΣ ΚΕΙΜΕΝΟΥ	UMA	UGR	ΠΟΡΤΟΓΑΛΙΑ	ΙΤΑΛΙΑ	ΕΛΛΑΔΑ	ΟΛΑ
Αριθμητικός (Αναφορά)	76.7	26.5	67.7	27.8	73.9	54
Αποθετήριο (Ορισμα)	71.7	40	61.5	34.7	72	54,4
Προκαταρκτική (Διαδικασία)	53	52.8	73.3	65.6	92	65
Λογοτεχνικό (Αφηγηματικό)	66.1	77.8	87.1	78.6	93.8	79.2
Ενημερωτική (Επεξήγηση)	70	35.7	59.3	20.9	65	50
ΜΕΣΗ ΤΙΜΗ	67.5	46.6	69.8	50.0	79.3	60.5

Οι εκπαιδευτικοί που ερωτήθηκαν θεωρούν ότι η χρήση διαφόρων τύπων κειμένου είναι απαραίτητη στην τάξη. Τα κείμενα που χρησιμοποιούνται περισσότερο από τους δασκάλους είναι λογοτεχνικά (79,2%), ακολουθούμενο από προδιαγραφικό (65%), εκθετήριο (54,4%), αριθμητικό (54,0%) και, τέλος, ενημερωτικό (50%) (βλ. Πίνακα 19).

Πίνακας 20.

Λογοτεχνικά κείμενα

ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΚ ΟΣ ΚΕΙΜΕΝΑ	UMA	UGR	ΠΟΡΤΟΓΑΛΙ Α	ΙΤΑΛΙΑ	ΕΛΛΑΔΑ	ΟΛΑ
Βιβλία εικόνων	22.5	72.2	91.1	100.0	100.0	77.2
Ποίηση	98.0	100.0	91.1	53.3	97.0	87.9
Κόμικς ή κοινουμένα σχεδία	82.0	27.8	63.7	40.0		53.4
Ιστορίες, αφηγήσεις ή θρύλοι	45.0	100.0	96.3	93.3	82.0	83.3

Ρήματα, τραγούδια ή γρίφους	58.0	100.0	97.0	100.0	100.0	91.0
Ανθολογίες ιστορίας, ποίησης, τάξης, τραγούδια, παροιμίες ..	99.0	72.2	74.8	86.7	-	83.2
Θέατρο ή δραματοποίηση	58.5	72.2	95.6	76.7	90.0	78.6
ΜΕΣΗ ΤΙΜΗ	66.1	77.8	87.1	78.6	93.8	79.2

Τα λογοτεχνικά κείμενα είναι ο πιο προτιμώμενος τύπος κειμένου μεταξύ των Ελλήνων (93,8%) και των Πορτογάλων (87,1%) δασκάλων, αν και είναι επίσης δημοφιλείς και στο υπόλοιπο δείγμα.

Τα ρητά, τα τραγούδια και οι γρίφοι είναι πόροι που χρησιμοποιούνται καλά στην τάξη (91%), όπως και η ποίηση (87,9%). ιστορίες, αφηγήσεις ή θρύλοι (83,3%) · ανθολογίες στην τάξη (83,2%), θέατρο και δραματοποίηση (78,6%) · και εικονογραφημένα βιβλία (77,2%). Τα κόμικς και τα κινούμενα σχέδια είναι τα λιγότερο χρησιμοποιούμενα (53,4%) (Πίνακας 20).

Πίνακας 21.

Περιγραφικά κείμενα

ΚΥΡΙΑΚΑ ΚΕΙΜΕΝΑ	UMA	UGR	ΠΟΡΤΟΓΑΛΙ Α	ΙΤΑΛΙΑ	ΕΛΛΑΔΑ	ΟΛΑ
Κανόνες (παιχνιδιών, συμπεριφοράς)	33.0	83.3	91.1	90.0	100.0	79.5
Φυλλάδια για παιδικά φάρμακα	66.5	0	77.8	20.0	-	54.8
Οδηγίες	59.5	22.2	51.1	86.7	84.0	60.7
ΜΕΣΗ ΤΙΜΗ	53.0	52.8	73.3	65.6	92.0	65.0

Τα προδιαγραφικά κείμενα είναι το δεύτερο πιο ευρέως χρησιμοποιούμενο. Όπως έχει επισημανθεί από διάφορες μελέτες, τα διδακτικά έργα είναι σημαντικά λόγω της ευρείας παρουσίας τους στην κοινωνία (Rivas, et al., 2017; Enrique Mirón και Molina-García, 2017). Οι κανόνες είναι οι πιο ευρέως χρησιμοποιούμενοι (79,5%), ακολουθούμενοι από οδηγίες (60,7%) και φυλλάδια φαρμάκων (54,8%) (Πίνακας 21).

Πίνακας 22.

Κείμενα έκθεσης

ΕΚΘΕΣΕΙΣ ΚΕΙΜΕΝΑ	UMA	UGR	ΠΟΡΤΟΓΑΛΙΑ	ΙΤΑΛΙΑ	ΕΛΛΑΔΑ	ΟΛΑ
Φάκελος έργου	56.0	22.2	65.2	40.0	-	45.9
Κριτικές βιβλίων, σχολικές εκδρομές, πειράματα.	79.5	38.9	71.9	83.3	79.0	70.5
Βιβλία ή σχολικά βιβλία	71.0	72.2	31.9	3.3	60.0	47.7
Κείμενα για την ανάπτυξη του μια προφορική παρουσίαση	61.0	27.8	74.8	0.0	77.0	48.1
Βιβλία αναφοράς	91.0	38.9	63.7	46.7	-	60.1
ΜΕΣΗ ΤΙΜΗ	71.7	40.0	61.5	34.7	72.0	54.4

Σε σχέση με κείμενα έκθεσης. Οι κριτικές βιβλίων, τα αποτελέσματα και τα πειράματα είναι τα πιο δημοφιλή (70,5%), ακολουθούμενα από βιβλία αναφοράς (60,1%), κείμενα για την ανάπτυξη προφορικών παρουσιάσεων (48,1%), εγχειρίδια (47,7%) και φακέλους έργων (45,9%). Αξίζει να επισημανθεί το γεγονός ότι οι εκπαιδευτικοί τόσο στην Ισπανία (71% UMA, UGR, 72,2%) όσο και στην Ελλάδα (60%) δείχνουν προτίμηση για τα εγχειρίδια στην Προσχολική Εκπαίδευση από την προετοιμασία των φακέλων έργων (45,9%) (Πίνακας 22) .

Πίνακας 23.

Αριθμητικά κείμενα

ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΑ ΚΕΙΜΕΝΑ	UMA	UGR	ΠΟΡΤΟΓΑΛΙΑ	ΙΤΑΛΙΑ	ΕΛΛΑΔΑ	ΟΛΑ
Λίστες (αγορές, παιχνίδια, λίστες τάξεων, τίτλοι ιστοριών ...)	86.0	50.0	74.8	23.3	90.0	64.8
Μενού (σχολείο, εστιατόρια)	57.5	5.6	61.5	76.6	45.0	49.2
Εγκυκλοπαίδειες, λεξικά, άτλαντες	74.0	11.1	63.7	0.0	75.0	44.8
Προγράμματα (τηλεοπτικών προγραμμάτων, σχολικών δραστηριοτήτων, μικροδουλειών...)	90.5	22.2	61.5	3.3	58.0	47.1

Ευρετήριο (βιβλία, περιοδικά, ιστορίες ...)	88.5	38.9	62.2	73.3	79.0	68.4
Ετικέτες (ρούχα, τρόφιμα)	74.5	11.1	66.7	36.7	81.0	54.0
Φυλλάδια ή αφίσες	90.0	38.9	87.4	13.3	95.0	64.9
Κατάλογοι, τηλεφωνικοί κατάλογοι, ατζέντες ...	67.0	27.8	49.6	6.7	68.0	43.8
Συνταγές	62.0	33.3	82.2	16.7	-	48.6
ΜΕΣΗ ΤΙΜΗ	76.7	26.5	67.7	27.8	73.9	54.0

Τα πιο δημοφιλή αριθμητικά κείμενα είναι ευρετήρια (68,4%), λίστες (64,8%), φυλλάδια ή αφίσες (64,9%) και ετικέτες (54%). Οι λιγότερο χρησιμοποιούμενες είναι εγκυκλοπαίδειες, λεξικά, άτλαντες (44,8%), χρονοδιαγράμματα (47,1%) · συνταγές (48,6%) · και μενού (49,2%) (Πίνακας 23).

Πίνακας 24.

Ενημερωτικά κείμενα

ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑ ΚΑ ΚΕΙΜΕΝΑ	UMA	UGR	ΠΟΡΤΟΓΑΛΙΑ	ΙΤΑΛΙΑ	ΕΛΛΑΔΑ	ΟΛΑ
Εφημερίδες ή περιοδικά	73.5	50.0	83.7	13.3	89.0	61.9
Αλληλογραφία (Επιστολές)	84.5	27.8	56.3	6.7	61.0	47.3
Εικόνες	52.5	88.9	89.6	96.7		81.9
Εννοιολογικοί χάρτες	66.0	16.7	27.4	23.3	67.0	40.1
Email ή κοινωνικά δίκτυα	53.5	16.7	31.9	0.0	37.0	27.8
Διαφημίσεις ή προπαγάνδα	84.0	33.3	54.8	3.3	71.0	49.3
Βιβλία πληροφοριών. φυλλάδια	76.0	16.7	71.1	2.7		41.6
ΜΕΣΗ ΤΙΜΗ	70.0	35.7	59.3	20.9	65.0	50.0

Τα πιο συχνά χρησιμοποιούμενα ενημερωτικά κείμενα είναι εικονογραφήσεις (81%), ακολουθούμενες από εφημερίδες ή περιοδικά (61,9%), διαφημίσεις (49,3%), επιστολές (47,3%), βιβλία πληροφοριών (41,1) και χάρτες έννοιας (40,1%). Παρά το γεγονός ότι βρίσκεται σε μια εποχή νέας τεχνολογίας, με την πρόσβαση στη γνώση που προσφέρει, τα ηλεκτρονικά ταχυδρομεία και τα κοινωνικά δίκτυα χρησιμοποιούνται λιγότερο συχνά (27,8%) (Πίνακας 24).

Πραγματοποιώντας μια λεπτομερή ανάλυση των αποτελεσμάτων ανά χώρα, τα κείμενα που χρησιμοποιούνται ευρέως από εκπαιδευτικούς που ρωτήθηκαν από το UMA-CEIP Rosa de Gálvez (Ισπανία) είναι αριθμητικά κείμενα (76,7%), με φυλλάδια ή αφίσες (90%), δείκτες (88,5%) και οι λίστες (86%) είναι οι πιο κοινές. Ωστόσο, οι υψηλότερες βαθμολογίες επιτυγχάνονται για λογοτεχνικά κείμενα, ειδικότερα για τις ανθολογικές ιστορίες στην τάξη, την ποίηση, τα τραγούδια και τις παροιμίες (99%), καθώς και την ποίηση (98%). Στη Μελίγια, τα πιο δημοφιλή είναι λογοτεχνικά κείμενα: ρήσεις, τραγούδια, αινίγματα, ποιήματα, ιστορίες, αφηγήσεις και θρύλοι (100%).

Μεταξύ των δασκάλων της Πορτογαλίας, τα λογοτεχνικά κείμενα (87,1%) είναι,

για άλλη μια φορά, τα πιο δημοφιλή όσον αφορά τη χρήση. Σε αυτήν την περίπτωση, οι τύποι με τα υψηλότερα ποσοστά είναι οι ίδιοι με αυτούς που υποδεικνύουν οι Ισπανοί (UGR) εκπαιδευτικοί, με την προσθήκη θεάτρου και δραματοποίησης (95,6%) και εικονογραφημάτων (91,1%).

Στην περίπτωση της Ιταλίας, ο πιο συχνά χρησιμοποιούμενος τύπος κειμένου είναι η έκθεση (62,2%), συγκεκριμένα κριτικές βιβλίων, σχολικές εκδρομές, πειράματα ... (83,3%).

Υψηλά ποσοστά δασκάλων στην Ελλάδα δείχνουν τη σημασία και των δύο λογοτεχνικών κειμένων (85%) - της χρήσης ιστοριών, αφηγήσεων ή θρύλων, καθώς και ρημάτων, τραγουδιών ή γρίφων (100%) - και εκθετικών κειμένων (71%) - και πάλι σχόλια βιβλίων, σχολικών εκδρομών και πειραμάτων που χρησιμοποιούνται περισσότερο.

Τέλος, στην Αγγλία, οι επαγγελματίες της Προσχολικής Εκπαίδευσης πρέπει να παρέχουν στα παιδιά πρόσβαση σε όλα τα είδη κειμένων: βιβλία με φωνητικά σχήματα, βιβλία εικόνων (μυθοπλασία), εικονογραφημένα βιβλία (μη μυθοπλασία), οδηγίες (συνταγές, παιχνίδια κ.λπ.), αναφορές, εξηγήσεις, λεξικά, ποίηση, κόμικς, φυλλάδια, χάρτες, διαδικτυακοί ιστότοποι ... (Έκθεση MMU, σελ. 13).

3. Ο ΡΟΛΟΣ ΤΗΣ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΣ ΣΤΗΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ

Οι πληροφορίες σχετικά με το ρόλο των οικογενειών συλλέχθηκαν χρησιμοποιώντας το όργανο «Ερωτηματολόγιο σχετικά με τις οικογενειακές στάσεις και τις συνήθειες στην Προσχολική Εκπαίδευση». Αυτό είχε σχεδιαστεί για να προκαλέσει διχοτόμηση απόκρισης (ναι / όχι), από οικογένειες σε 40 δηλώσεις σχετικά με τη στάση και τις συνήθειές τους απέναντι στην ανάγνωση και τις συνέπειες αυτών για την πρόωμη ανάπτυξη της ανάγνωσης των παιδιών τους.

Το όργανο αποτελείται από τέσσερις διαστάσεις, καθεμία από τις οποίες περιέχει 10 είδη. Δύο διαστάσεις συλλέγουν πληροφορίες σχετικά με τις στάσεις ανάγνωσης και δύο σχετικά με τις πρακτικές ανάγνωσης. Οι δύο πρώτες εξετάζουν τις στάσεις που έχουν οι γονείς απέναντι στην ανάγνωση (διάσταση 1) και τις στάσεις που έχουν σχετικά με τη συμμετοχή τους σε καθημερινές δραστηριότητες για να υποστηρίξουν την ανάπτυξη της πρόωμης ανάγνωσης των παιδιών τους (διάσταση 2). Οι επόμενες δύο διαστάσεις ασχολούνται με τις πρακτικές των γονέων για την ανάπτυξη αυτής της μάθησης μέσω καθημερινών δραστηριοτήτων στο οικογενειακό περιβάλλον (διάσταση 3), και πρακτικές στις οποίες συνεργάζονται ειδικά με εικονίδια ή γράμματα για την ανάπτυξη της πρόωμης ανάγνωσης του παιδιού τους, επομένως, την προώθηση της ανάγνωσης και της γραφής (διάσταση 4).

Οι οικογενειακές στάσεις απέναντι στην ανάγνωση (η πρώτη διάσταση που ερευνήθηκε) είναι γενικά ευνοϊκές (βλ. Πίνακα 25). Από αυτήν την άποψη, η ανάγνωση

στις οικογένειες θεωρείται τόσο σημαντική όσο ένα μέσο που βοηθά στην επίλυση διαφορετικών οικογενειακών καταστάσεων (99,1%) και δεν μπορεί να αντικατασταθεί από την προβολή βίντεο στο Διαδίκτυο (80,8%) ή με την υιοθέτηση μιας προσέγγισης δοκιμής και σφάλματος τη χρήση συσκευών, χωρίς να διαβάσετε τις οδηγίες (78,5%).

Υπάρχει συμφωνία ότι η ανάγνωση δεν είναι χάσιμο χρόνου (98,8%) και είναι απαραίτητη στην καθημερινή ζωή (95,6%), επιτρέποντας στα άτομα να επωφεληθούν από την ψυχαγωγία και την ψυχαγωγία

ευκαιρίες (94,9%) ανταλλάξτε πληροφορίες με τους άλλους για θέματα που διαβάζονται σε περιοδικά, βιβλία, στο Διαδίκτυο ... (92,6%;) και επωφεληθείτε από τις ελεύθερες στιγμές κατά τη διάρκεια της ημέρας (69%).

Οι βιβλιοθήκες και τα βιβλιοπωλεία είναι εξαιρετικά μέρη για την καλλιέργεια της αγάπης για την ανάγνωση, παρέχοντας ηρεμία, καθώς και μια ποικιλία πόρων για όλους τους τύπους κοινού. (91%) (Πίνακας 25).

Οι απαντήσεις από ισπανικές οικογένειες (UMA-CEIP Rosa de Gálvez Report) ξεχωρίζουν για την κατανόησή τους ότι η ανάγνωση δεν είναι χάσιμο χρόνου (99,4%). Θεωρούν επίσης ότι η ανάγνωση είναι μια μορφή ψυχαγωγίας (94,1%). Στο πλαίσιο της Melilla, τα υψηλότερα ποσοστά σχετίζονται με δηλώσεις που σχετίζονται με την ανάγνωση ως απαραίτητες στην καθημερινή ζωή (99%) και την ανάγνωση του κειμένου που εμφανίζεται στην οθόνη όταν παρακολουθείτε τηλεόραση (99%). Ωστόσο, είναι εντυπωσιακό το γεγονός ότι, αν και το 98,0% λέει ότι η ανάγνωση βοηθά στην επίλυση καθημερινών καταστάσεων (όπως το μαγείρεμα ή η λήψη φαρμάκου), σχεδόν το ήμισυ του δείγματος (47,5%) προτιμά να παρακολουθεί βίντεο στο Διαδίκτυο και να αποφεύγει ιστότοπους που πολύ κείμενο. Επιπλέον, το 70% παραδέχεται ότι όταν αγοράζετε μια συσκευή, είναι πιο χρήσιμο να το χρησιμοποιείτε απευθείας από το να διαβάσετε τις οδηγίες.

Τα αποτελέσματα που λαμβάνονται από πορτογαλικές οικογένειες δείχνουν σαφώς ότι ένας σημαντικός αριθμός γονέων συνεργάζεται με τους δασκάλους του σχολείου για την ενίσχυση των δεξιοτήτων ανάγνωσης των παιδιών τους. Το υψηλότερο ποσοστό, με 98,8%, σχετίζεται με την εξέταση της ανάγνωσης ως βοήθειας για την επίλυση καθημερινών καταστάσεων. Στην περίπτωση των ελληνικών οικογενειών, το ποσοστό αυτό αυξάνεται στο 100%.

Σε όλες τις ιταλικές και ελληνικές οικογένειες που ρωτήθηκαν, οι γονείς ενδιαφέρθηκαν να βοηθήσουν τα παιδιά τους να μάθουν να διαβάζουν και, φυσικά, καταλαβαίνουν ότι η ανάγνωση δεν είναι χάσιμο χρόνου.

Μελέτες στο Ηνωμένο Βασίλειο έδειξαν πώς το οικογενειακό μαθησιακό περιβάλλον παίζει σημαντικό ρόλο στην εξήγηση του πώς ο πρώιμος κοινωνικοοικονομικός κίνδυνος επηρεάζει την ικανότητα ανάγνωσης. Ένα από τα πιο πρόσφατα είναι τα Crampton and Hall (2017) (Εκθεση MMU, σελ. 14).

Πίνακας 25.

Οικογενειακές στάσεις απέναντι στην ανάγνωση

ΟΙΚΟΓΕΝΕΙ ΑΚΕΣ ΠΡΟΣΔΙΟΡΙ ΣΜΟΙ ΑΝΑΓΝΩΣΗ	UMA	UGR	ΠΟΡΤΟΓΑΛΙ Α	ΙΤΑΛΙΑ	ΕΛΛΑΔΑ	ΟΛΑ
Ε 1. Βρίσκω ευχαρίστηση να πηγαίνω σε βιβλιοπωλείο ή σε βιβλιοθήκη.	89.3	94.0	91.0	80.9	100.0	91.0
Ε 2. Συνήθως διαβάζω τους υπότιτλους των τηλεοπτικών εκπομπών.	3.0	99.0	11.4	92.1	-	51.4
Ερ 6. ΑΝΑΓΝΩΣΗ είναι απαραίτητο στην καθημερινότητα ΖΩΗ.	89.9	99.0	95.6	97.8	-	95.6
Ε 14. Η ανάγνωση είναι χάσιμο χρόνου.	0.6	4.0	1.2	0.0	0.0	1.2
Ερ. 15. Προτιμώ να ψάχνω βίντεο στο Διαδίκτυο και να αποφεύγω ιστοσελίδες που έχουν πολύ κείμενο.	14.9	47.5	10.2	12.4	11.0	19.2
Ε 18. Η ανάγνωση πρέπει να είναι μια από τις αγαπημένες ψυχαγωγίες των ανθρώπων.	94.1	98.0	92.5	-	-	94.9
Ερ. 23. Μου αρέσει να μοιράζομαι πληροφορίες που έχω διαβάσει στο Διαδίκτυο, σε βιβλία ή σε περιοδικά.	92.3	96.0	89.6	-	-	92.6
Ε 31. Εκμεταλλεύομαι τις στιγμές για ανάγνωση όλη την ημέρα.	67.9	87.9	51.1	-	69.0	69.0
Ε 39. Η ανάγνωση βοηθά στην επίλυση καθημερινών καταστάσεων (όπως το μαγείρεμα ή η λήψη φάρμακο).	99.4	98.0	98.8	-	100.0	99.1
Ερ 40. Όταν αγοράζω μια ηλεκτρονική συσκευή, είναι πιο χρήσιμο να χρησιμοποιώ αμέσως τη συσκευή αντί να διαβάζουμε τις οδηγίες.	13.7	30.0	20.9	-	-	21.5

ΜΕΣΗ ΤΙΜΗ	56.5	75.3	56.2	56.6	67.3	63.5
-----------	------	------	------	------	------	------

Όσον αφορά τη δεύτερη διάσταση, τις **στάσεις που υποστηρίζουν την ανάπτυξη της ανάγνωσης των παιδιών** (βλ. Πίνακα 26), οι οικογένειες που ρωτήθηκαν πιστεύουν ότι πρέπει να διδάξουν τη χρησιμότητα της ανάγνωσης (99,7%), αναγνωρίζοντας ότι ένα βιβλίο είναι πάντα ένα καλό δώρο για ένα παιδί (98,7%). Η ανάγνωση ως οικογένεια πρέπει να είναι μια σημαντική δραστηριότητα (98,7%), δείχνοντας ενδιαφέρον

και την ευθύνη για τη μάθηση των παιδιών τους (88,1%) και την ανταπόκριση στις ανάγκες των παιδιών τους σε κάθε στάδιο ανάπτυξης (98%).

Υπάρχουν πολλές στιγμές στην οικογένεια που μπορούν να χρησιμοποιηθούν για την προώθηση της ανάγνωσης για ευχαρίστηση, όπως γεύματα, ταξίδια, ύπνος ... (96,2%). Είναι ωφέλιμο να υπάρχει μια φυσική θέση στο σπίτι αφιερωμένο σε έντυπο υλικό (οικογενειακή βιβλιοθήκη) (92,8%) και να καθοριστεί χρονική ρουτίνα για τη χρήση του (90,8%).

Οι νέες τεχνολογίες έχουν τη δυνατότητα να παρακινήσουν τα παιδιά από τις πρώτες ηλικίες και αποτελούν έναν καλό πόρο για να επωφεληθούν ως οικογένεια επιλέγοντας εκπαιδευτικά προγράμματα για την προώθηση της μάθησης (89,1%)

Ένα άλλο στοιχείο που βοηθά τα παιδιά είναι η συμμετοχή των οικογενειών τους στη ζωή των εκπαιδευτικών κέντρων και των σχολείων (72,4%) ως το δεύτερο σημαντικότερο περιβάλλον για τα παιδιά.

Περίπου το 10% των ισπανικών και πορτογαλικών οικογενειών θεωρούν ότι οι γονείς δεν είναι υπεύθυνοι για τα παιδιά τους που μαθαίνουν να διαβάζουν, αλλά μάλλον το σχολείο είναι.

Οι περισσότερες οικογένειες της Ιταλίας (96,6%) θεωρούν χρήσιμο να αφιερώνουν έναν ορισμένο χρόνο την εβδομάδα στην ανάγνωση στο σπίτι.

Στο ελληνικό πλαίσιο, το 100% των οικογενειών που ρωτήθηκαν πιστεύουν ότι η ανάγνωση πρέπει να είναι μια σημαντική δραστηριότητα στο σπίτι: πιστεύουν ότι πρέπει να διδάξουν στα παιδιά τους τη χρησιμότητα της ανάγνωσης και θα πρέπει να βοηθήσουν και να ενθαρρύνουν τα παιδιά τους να μάθουν να διαβάζουν. Ωστόσο, μόνο το 40% συμμετέχει σε δραστηριότητες προώθησης ανάγνωσης που οργανώνονται από το σχολείο. Αυτή η συμμετοχή είναι σημαντικά υψηλότερη στην Ισπανία (UMA- CEIP Rosa de Gálvez 76,6% και UGR 95,7%) και στην Πορτογαλία (70,2%). Η μελέτη του Ηνωμένου Βασιλείου δείχνει επίσης ότι η πλειονότητα των οικογενειών συμμετέχουν σε δραστηριότητες ανάγνωσης που προσφέρει το σχολείο. Στην πραγματικότητα, οι γονείς μπορούν να είναι αρκετά ανταγωνιστικοί και να ενδιαφέρονται να συγκρίνουν την πρόοδο των παιδιών τους με άλλους στην τάξη (Εκθεση MMU, σ. 14)

Πίνακας 26.

Οικογενειακές στάσεις για την ανάπτυξη δεξιοτήτων ανάγνωσης παιδιών

ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΚΕΣ ΠΡΟΣΔΙΟΡΙΣΜΟΙ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΤΩΝ ΔΕΞΙΟΤΗΤΩΝ ΑΝΑΓΝΩΣΗΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΙΩΝ ΤΟΥΣ	UMA	UGR	ΠΟΡΤΟΓΑΛΙΑ	ΙΤΑΛΙΑ	ΕΛΛΑΔΑ	ΟΛΑ
Ερ. 5. Η ανάγνωση πρέπει να είναι μια σημαντική δραστηριότητα για τις οικογένειες.	97.2	98.0	99.2	98.9	100.0	98.7
Ε 12. Ένα βιβλίο είναι πάντα ένα καλό δώρο για τα παιδιά.	98.1	100.0	99.6	98.9	97.0	98.7
Ερ. 19. Συνιστάται η οικογένεια να αφιερώνει έναν κανονικό χρόνο κάθε εβδομάδα στην ανάγνωση στο σπίτι.	93.5	97.0	92.7	78.7	92.0	90.8
Ερ. 24. Συνιστάται στους γονείς να διδάξουν στα παιδιά τους τα πλεονεκτήματα της ανάγνωσης.	99.0	100.0	99.3	100.0	100.0	99.7
Ερ. 26. Υπάρχουν πολλές στιγμές στην οικογενειακή ζωή που είναι κατάλληλες για να διδάξουν στα παιδιά πώς να διαβάζουν (στο γεύματα, εν κινήσει, στο κρεβάτι πριν κοιμηθούν ...).	95.4	99.0	99.2	94.4	93.0	96.2
Ερ. 29. Οι γονείς δεν είναι υπεύθυνοι για τη διδασκαλία των παιδιών τους να διαβάζουν, γιατί αυτό για ποιο σχολείο είναι.	10.7	13.0	12.9	-	11.0	11.9
Ε 32. Οι γονείς πρέπει να δείχνουν ενδιαφέρον βοηθώντας τα παιδιά τους να	96.3	99.0	98.8	-	-	98.0

ΤΕΛΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ READ-COM ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ ΠΡΑΚΤΙΚΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΣΧΟΛΙΚΗ

μάθουν να διαβάζουν.						
Ερ 33. Συνιστάται στις οικογένειες να επιλέγουν ή να προτείνουν εκπαιδευτικά προγράμματα (τηλεόραση, κινητό τηλέφωνο, υπολογιστή) για τα παιδιά τους διδάζτε τους να μάθουν να διαβάζουν.	88.5	98.0	85.0	78.7	92.0	88.4

E 35. Είναι σημαντικό να υπάρχει ένας χώρος στο σπίτι αφιερωμένος στη χρήση και τη συντήρηση μιας οικογένειας βιβλιοθήκη.	88.0	95.0	88.9	93.3	99.0	92.8
E 38. Συνιστάται οι οικογένειες να ενθαρρύνουν τη σωστή χρήση της ανάγνωσης που πραγματοποιείται με νέες τεχνολογίες (υπολογιστής, κινητό τηλέφωνο, τηλεόραση ...).	93.1	98.0	86.1	76.4	92.0	89.1
E41. Συμμετέχω σε δραστηριότητες που οργανώνει το εκπαιδευτικό κέντρο για να ενθαρρύνει την ανάγνωση.	76.6	95.7	70.2	59.6	60.0	72.4
ΜΕΣΗ ΤΙΜΗ	85.1	90.2	84.7	86.5	83.6	86.0

Όσον αφορά την τρίτη διάσταση, **οικογενειακές πρακτικές που επηρεάζουν την ανάπτυξη της ανάγνωσης** (βλ. Πίνακα 27), οι οικογένειες προσδιορίζουν τα ακόλουθα ως προτεραιότητες: οι γονείς μιλούν με τα παιδιά τους για πράγματα που έχουν κάνει μαζί (99,7%). πραγματοποιεί κοινές δραστηριότητες, όπως ανάγνωση έντυπου ή ψηφιακού βιβλίου (94,1%) · τραγουδούν τραγούδια, απαγγέλλουν ποίηση και αινίγματα (93,6%). και να πείτε ή να εφεύρετε ιστορίες (90,2%). Οι συνήθειες και οι στάσεις μαθαίνονται με μίμηση, εξ ου και η σημασία των γονέων να διαβάζουν σε μέρη του σπιτιού όπου τα παιδιά μπορούν να τα δουν (89,5%). διεξαγωγή κοινών δραστηριοτήτων (86,8%) · απαντώντας σε ερωτήσεις που κάνουν τα παιδιά (88,2%). και επιλέγοντας βιβλία σε βιβλιοθήκες ή βιβλιοπωλεία (79,6%).

Η τηλεόραση (69%), καθώς και οι φορητές συσκευές (60,6%), μπορούν να βοηθήσουν τα παιδιά να μάθουν να διαβάζουν, οπότε είναι ενδιαφέρον οι γονείς να επιλέγουν προγράμματα για να παρακολουθήσουν τα παιδιά τους ή εφαρμογές για να τα χρησιμοποιήσουν.

Οι οικογένειες στην Πορτογαλία (99,9%), όπως αυτές που ρωτήθηκαν στην Ισπανία (98,8%), προτιμούν να μιλούν με τα παιδιά τους για πράγματα που κάνουν μαζί και να διαβάζουν μαζί έντυπα ή ψηφιακά βιβλία (97,4%).

Οι ιταλικές οικογένειες δείχνουν υψηλό επίπεδο ενδιαφέροντος για συζήτηση για τα πράγματα που έχουν γίνει (100%) ή όταν συναντούν διαφορετική γλώσσα από τη μητρική γλώσσα των παιδιών μου, συνήθως απαντούν στις ερωτήσεις τους (99%).

Όλες οι ελληνικές οικογένειες που ρωτήθηκαν έδειξαν ότι χρησιμοποιούν μια στρατηγική που είναι λιγότερο συχνή μεταξύ των οικογενειών σε άλλες χώρες: απαντώντας όταν το παιδί τους ρωτήσει «Τι σημαίνει αυτή η λέξη;». Από την άλλη πλευρά, η λιγότερο κοινή δραστηριότητα που αναφέρουν οι ελληνικές οικογένειες είναι να παρακολουθούν τηλεοπτικά προγράμματα που διδάσκουν στα παιδιά τους πώς να διαβάζουν (42%).

Πίνακας 27.

Οικογενειακές συμπεριφορές για να προσελκύσουν τα παιδιά στην ανάγνωση καθημερινών καταστάσεων

ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΚΗ ΣΥΜΠΕΡΙΦΟΡΑ ΓΙΑ ΑΓΟΡΑΣΕ ΤΑ ΠΑΙΔΙΑ ΣΤΗΝ ΑΝΑΓΝΩΣΗ ΚΑΘΕ ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ	ΥΜΑ	UGR	ΠΟΡΤΟΓΑΛΙΑ	ΙΤΑΛΙΑ	ΕΛΛΑΔΑ	ΟΛΑ
Ερ. 3. Διάβασα στο σπίτι σε μέρη όπου τα παιδιά μου μπορούν να δουν και να ακολουθήσουν το παράδειγμά μου.	89.2	89.1	85.2	91.0	93.0	89.5
Ε 4. Τα παιδιά μου και εγώ μιλάμε για πράγματα που κάναμε πρόσφατα.	98.8	100.0	99.9	100.0	-	99.7
Ερ. 7. Τα παιδιά μου και εγώ διαβάζουμε ένα έντυπο ή ψηφιακό βιβλίο μαζί (βιβλίο μαγειρικής, μια διήγηση ...)	88.6	95.0	97.4	95.5	-	94.1
Ε 8. Όταν συναντάμε μια διαφορετική γλώσσα από τη μητρική γλώσσα των παιδιών μου, συνήθως απαντώ στις ερωτήσεις τους.	64.8	99.0	90.2	99.0	88.0	88.2
Ερ. 11. Παρακολουθώ παιδικά προγράμματα (στην τηλεόραση ή στο Διαδίκτυο) που δείχνουν πώς να διαβάζω με τα παιδιά μου	64.8	87.0	70.8	38.2	84.0	69.0
Ερ. 20. Κάνω δραστηριότητες με τα παιδιά μου για να τα εμπλέκω στις συνήθειες ανάγνωσης.	76.6	95.0	86.6	88.8	-	86.8
Ε 21. Τα παιδιά μου και εγώ λέω ή συνθέτουμε προφορικές διηγήσεις.	79.8	94.9	90.6	95.5	-	90.2
Ε 25. Τα παιδιά μου και εγώ τραγουδούμε τραγούδια ή απαγγέλλουμε ποίηση, συστροφή ή αινίγματα μαζί.	88.5	98.0	94.5	93.3	-	93.6
Ε 28. Επιλέγω εκπαιδευτικά προγράμματα ανάγνωσης για τα παιδιά μου για χρήση στο κινητό μου τηλέφωνο, tablet ...	61.3	91.0	48.1	-	42.0	60.6
Ερ. 36. Κοιτάζω και / ή επιλέγω βιβλία στο βιβλιοπωλείο ή σε βιβλιοθήκη με τα παιδιά μου.	75.6	86.0	77.1	79.8	-	79.6
ΜΕΣΗ ΤΙΜΗ	78.8	93.5	84.0	86.8	76.8	85.1

Τέλος, σχετικά με δραστηριότητες που βασίζονται σε λέξεις / εικονίδια στο οικογενειακό περιβάλλον που διευκολύνουν την εκμάθηση της ανάγνωσης και της γραφής (βλ. Πίνακα 28), οι πιο συχνά χρησιμοποιούμενες είναι η ανάγνωση παιδικών βιβλίων ή ιστότοπων με εικόνες (91,7%). παίζοντας παιχνίδια που περιλαμβάνουν το αλφάβητο (89,9%) · ανάγνωση δυνατά κείμενα όπως κόμικς, συνταγές, οδηγίες (89,8%). αναγνώριση εικόνων σε βιβλία ή ιστότοπους (80,4%) · ανάγνωση και συγγραφή σημειώσεων (80,4%;) · και ανάγνωση ετικετών προϊόντων, λογότυπα γνωστών εμπορικών σημάτων, πινακίδες κυκλοφορίας (76,2%),

Οι λιγότερο συχνά αναφερόμενες δραστηριότητες είναι η ανάγνωση του τηλεοπτικού προγράμματος για επιλογή προγράμματος ή ταινίας (53,7%). παιχνίδια σύνθεσης και αποσύνθεσης λέξεων (62,3%) · γράφοντας μια λίστα αγορών (53,7%) · και μαντέψτε λέξεις που περιέχουν μια συγκεκριμένη συλλαβή (75,5%).

Ο ισπανικός πληθυσμός (UMA) που συμμετείχε στην έρευνα είχε χαμηλότερες βαθμολογίες σε αυτή τη διάσταση συνολικά, ιδίως σε σχέση με την ανάγνωση δυνατά μαζί (88,7%). Στη Μελίγια, οι πιο συνηθισμένες δραστηριότητες παίζουν με παιχνίδια που περιέχουν το αλφάβητο και διαβάζουν δυνατά (μια ιστορία, μια οδηγία για παιχνίδια, μια συνταγή ...) με το παιδί τους (και οι δύο 96,0%). Η πρώτη είναι η πιο κοινή αντίδραση μεταξύ των Πορτογάλων γονέων (90,4%).

Πίνακας 28.

Οικογενειακές συμπεριφορές που ωφελούν την ανάγνωση και τη γραφή

ΟΦΕΛΗ ΣΥΜΠΕΡΙΦΟΡ Α ΟΦΕΛΗ ΔΙΑΒΑΣΜΑ ΚΑΙ ΓΡΑΨΙΜΟ	UMA	UGR	ΠΟΡΤΟΓΑΛΙ Α	ΙΤΑΛΙΑ	ΕΛΛΑΔΑ	ΟΛΑ
Ερ 9. Τα παιδιά μου και εγώ διαβάζουμε παιδικά βιβλία ή ιστότοπους με εικονογραφήσεις για να τους αφήσουμε να ερμηνεύσουν Οι εικόνες.	87.5	92.9	89.6	96.6	-	91.7
Ε 10. Μου παιδιά και εγώ διαβάζω ή γράφω σημειώσεις (λίστα αγορών, μηνύματα...)	79.2	87.1	74.8	-	-	80.4

Ερ. 13. Μου παιδιά και εγώ παίζουμε παιχνίδια που περιέχουν το αλφάβητο.	82.1	96.0	90.4	91.0	-	89.9
Ε 16. Μου παιδιά και εγώ διαβάζω προγράμματα τηλεοπτικού προγραμματισ μού ΔΙΑΛΕΞΕ ΕΝΑ	51.2	88.1	46.7	-	29.0	53.7

παιδική ταινία, διαγωνισμός						
E 17. Μου παιδιά και εγώ παίζουμε παιχνίδια στα οποία ονομάζουμε λέξεις που περιέχουν μια συλλαβή εμείς διαλέγουμε.	62.4	91.1	57.3	91.1	-	75.5
E 22. Μου παιδιά και εγώ διαβάζουμε ετικέτες προϊόντων, λογότυπα γνωστών εμπορικών σημάτων, road υπογράφει δυνατά.	76.2	95.0	64.5	-	69.0	76.2
Ερ. 27. Μου παιδιά και εγώ παίζουμε παιχνίδια σύνθεσης και αποσύνθεσης λόγια.	51.8	84.0	51.0	-	-	62.3
Ερ 30 Μου παιδιά και εγώ αναγνωρίζω εικόνες από ένα βιβλίο, έναν ιστότοπο ή ένα τόπος (μουσείο, βιβλιοθήκη ...).	78.6	89.1	87.4	-	-	85.0
E 34. Μου παιδιά και εγώ διαβάζουμε δυνατά μαζί (μια σύντομη ιστορία, οδηγίες ενός παιχνιδιού, ένα μαγείρεμα συνταγή...).	88.7	96.0	84.8	-	-	89.8
E 37. Μου παιδιά και εγώ διαβάζω ή γράφω μια λίστα αγορών με σύμβολα / εικονίδια ή λέξεις μαζί.	51.8	72.7	49.0	-	-	57.8
ΜΕΣΗ ΤΙΜΗ	70.9	89.2	69.6	92.9	49.0	76.2

Αξίζει να σημειωθεί ότι στο ιταλικό οικογενειακό περιβάλλον, δίνεται προτεραιότητα σε δραστηριότητες που περιλαμβάνουν παιδιά μέσω παιχνιδιών και αναψυχής: το παιχνίδι με παιχνίδια που περιέχουν το αλφάβητο (91%) ή την αφήγηση ή την εφεύρεση ιστοριών προφορικά (95,5%).

Η ανάγνωση εικονογραφημάτων με τα παιδιά τους είναι μια δραστηριότητα που πραγματοποιείται από όλες σχεδόν τις ελληνικές οικογένειες (97%). Το δεύτερο πιο σημαντικό για αυτές τις οικογένειες είναι η ανάγνωση δυνατών ετικετών προϊόντων (90%).

4. ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Τα δεδομένα που ελήφθησαν σε αυτήν τη μελέτη, καθώς και η ανάλυση και ο προβληματισμός τους, μας οδήγησαν στα ακόλουθα συμπεράσματα:

- ✓ Ο γραμματισμός στα πρώτα στάδια της εκπαίδευσης διευκολύνει την ενοποίηση αυτής της μάθησης σε μεταγενέστερα στάδια.
- ✓ Ο συντονισμός μεταξύ των εκπαιδευτικών είναι απαραίτητος για την εγγύηση ενός επιτυχημένου εκπαιδευτικού μοντέλου.
- ✓ Η χρήση μιας σειράς μεθοδολογιών καθιστά δυνατή την προσαρμογή στις ανάγκες κάθε μαθητικής ομάδας.
- ✓ Είναι σημαντικό να χρησιμοποιήσετε μια παιχνιδιάρικη προσέγγιση με βάση τα ενδιαφέροντα και τα κίνητρα των μαθητών, καθώς και να μην ξεχνάτε τη σημασία της συναισθηματικής και συναισθηματικής διάστασης της εκπαιδευτικής διαδικασίας, στην οποία η σχέση μεταξύ ενός παιδιού και του εκπαιδευτικού του παίζει πρωταγωνιστικό ρόλο.
- ✓ Συνιστάται η ανάγνωση να ξεκινά με ένα έργο, μια μονάδα διδασκαλίας ή ένα κέντρο ενδιαφέροντος, εκμεταλλευόμενοι θέματα που προκύπτουν στην τάξη, σε διαφορετικές ώρες της ημέρας, όπως η συνέλευση της τάξης.
- ✓ Μπορεί να είναι ενθαρρυντικό να υπάρχει μια γωνιά της τάξης για δραστηριότητες που προωθούν την ανάγνωση, καθώς και ένα ήσυχο μέρος (βιβλιοθήκη στην τάξη) για ατομική ή / και μικρή ανάγνωση ομάδας.
- ✓ Οι δραστηριότητες ανάγνωσης υποστηρίζονται με εκπαιδευτικά προγράμματα, βίντεο, παιχνίδια και ιστότοπους για παιδιά μέσω των πόρων που προσφέρουν οι ΤΠΕ (διαδραστικός πίνακας, tablet, υπολογιστές και κινητά ...).
- ✓ Η κατάρτιση των εκπαιδευτικών είναι ένα βασικό στοιχείο, επομένως είναι

απαραίτητη μια κατάλληλη προσφορά κατάρτισης για να επιτρέπεται στους εκπαιδευτικούς να διατηρούν ενημερωμένες τις γνώσεις τους.

- ✓ Η χρήση διαφορετικών τύπων κειμένων για κοινωνική χρήση αποτελεί προτεραιότητα, ώστε οι μαθητές να αποκτούν σταδιακά γραπτή γλώσσα, δηλαδή, είναι σε θέση να παράγουν και να ερμηνεύουν κείμενα προοδευτικά, συμπεριλαμβανομένων των συμβάσεων γραφής.
- ✓ Η οικογένεια, ως το κύριο περιβάλλον του παιδιού, λειτουργεί ως διαμεσολαβητής στην εκμάθηση της ανάγνωσης. Τα σχολεία προσπαθούν συχνά να παρέχουν πρόσθετη υποστήριξη σε μαθητές από πιο υποβαθμισμένα περιβάλλοντα.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΚΕΣ ΑΝΑΦΟΡΕΣ

- Consejo Escolar del Estado (2019). *Ενημέρωση 2019 sobre el estado del sistema Educativo Ceuta y Melilla Curso 2017-2018*. Μαδρίτη: Στρατηγός της Secretaría Técnica del MEFP. <https://www.educacionyfp.gob.es/dam/jcr:4f35ae94-f996-4ceb-b3f0-21b2e421ec26/i19cee-informe.pdf>
- Crampton, A. & Hall, J, (2017). Αποσυσκευασία των κοινωνικοοικονομικών κινδύνων για την ανάγνωση και την ακαδημαϊκή αυτο-έννοια στο δημοτικό σχολείο: διαφορές επιδράσεων και ο ρόλος του προσχολικού οικιακού μαθησιακού περιβάλλοντος. *British Journal of Educational Psychology* , 87 (3), σελ. 365-382.
- DfE (2017) *Θεσμικό Πλαίσιο της Προσχολικής εκπαίδευσης* Λονδίνο: Τμήμα Παιδείας.
- Domínguez Rivas, L., Molina García, MJ y Enrique Mirón, C. (2017). *Alimentación y cultura: análisis de textos gastronómicos* (Trabajo Fin de Máster). Πανεπιστήμιο της Γρανάδας. <https://digibug.ugr.es/handle/10481/50394>
- Enrique Mirón, C. y Molina-García, MJ (2017). Los Prospectos: Uso y Comprensión. Una Investigación διαπολιτισμικό con Ciudadanos Universitarios και όχι Universitarios. *Porta Linguarum*, Monográfico II, σελ. 201-229
- Martín Ortega, P. y Molina-García, MJ (en prensa). Diversidad lingüística como input en estudiantes preuniversitarios. *Onomazéin*, 50 , σελ. 274-294.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

Melilla (Ισπανία) νομοθεσία:

- Ανδaluσuίa. Decreto 428/2008, de 29 de julio, por el que se establece la ordenación de las enseñanzas ανταποκριτής a la Educación Infantil en Andalucía. *Boletín Oficial de la Junta de Andalucía* , 164, 7-12.
- Ανδaluσuίa. Orden de 5 de agosto de 2008, por la que se desarrolla el Currículo ανταποκριτής a la Educación Infantil en Andalucía. *Boletín Oficial de la Junta de Andalucía*, 169, 17-53.
- Εσπανα. Real Decreto 1630/2006, de 29 de diciembre, por el que se establecen las enseñanzas mínimas del segundo ciclo de Educación Infantil. Publicado en BOE αριθ. 4, de 4 de enero de 2007.
- Εσπανα. Ley Orgánica 2/2006, de 3 de mayo, de Educación. Publicado en BOE nº 106, de 4 de mayo.
- Μελίγια. Orden ECI 3960/2007, de 19 de diciembre, por la que se establece el currículo y se regula la ordenación de la Educación infantil. Boletín Oficial del Estado. 5. 1016-1036.

Νομοθεσία της Πορτογαλίας:

- Decreto-ley 281/09, de 6th de octubre, crea Sistema Nacional de Intervención Del Sistema de la Primera Infancia (SNIPI).

Ιταλική νομοθεσία:

- 254 DM 16/11/2012 DM.
- Ley L.107 / 2015 y sus posteriores decretos de aplicación, συγκεκριμένη εκδήλωση a la N. 65/2017. 7MIUR - Ministerio de Educación sobre Preescolar <https://www.miur.gov.it/web/guest/scuola-dell-infanzia>
- Λέι Νμ 53, 23 de marzo de 2003.

Ελληνική νομοθεσία:

- Ελληνικό Διαθεματικό Πλαίσιο Σπουδών (2003). http://www.pi-schools.gr/programs/depps/index_eng.php

Αγγλική νομοθεσία:

- Early Years Foundation Stage Framework (EYFS) (2017).
- Νόμος περί φροντίδας παιδιών (2006).
- Εκπαιδευτικός νόμος (2011).